

BIDRAG

TILL

SVERIGES OFFICIELA STATISTIK.

S) ALLMÄNNA ARBETEN. 7.

STYRELSENS

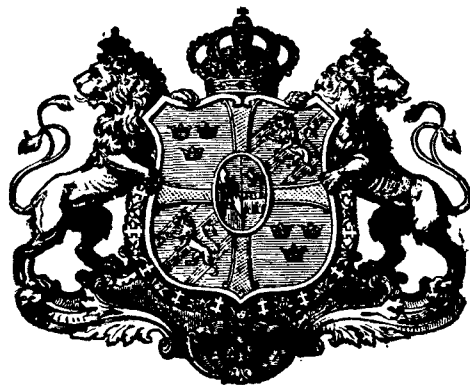
FÖR

ALLMÄNNA VÄG- OCH VATTENBYGGNADER

UNDERDÄNIGA BERÄTTELSE

FÖR ÅRET

1878.

INLEDNING

TILL

Bidrag till Sveriges officiella statistik. S, Allmänna arbeten. – Stockholm : P.A. Norstedt & söner, 1873-1911.

Täckningsår: 1872-1910 = 1-39.

Den underdåniga berättelsen angående allmänna arbetens anläggning och underhåll avgavs av Styrelsen för allmänna väg- och vattenbyggnader för åren 1872-1883 samt av Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen för åren 1884-1910.

Efterföljare:

Allmänna väg- och vattenbyggnader / av Kungl. Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen. – Stockholm : Ivar Hæggström, 1913-1940. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: År 1911-1939.

BIDRAG

TILL

SVERIGES OFFICIELA STATISTIK.

S) ALLMÄNNA ARBETEN. 7.

STYRELSENS

FÖR

ALLMÄNNA VÄG- OCH VATTENBYGGNADER

UNDERDÄNIGA BERÄTTELSE

FÖR ÅRET

1878.

STOCKHOLM, 1879.
KONGL. BOKTRYCKERIET,
P. A. NORSTEDT & SÖNER.

Innehållsförteckning.

	Sid.
<i>Underdånig berättelse.</i>	
Statsbidrag beviljade för år 1878 till:	
Väganläggningar och vägförbättringar.....	4.
Bro- och hamnbyggnader samt vattenkommunikationer	5.
Sjösänkningar och andra vattenaftappningsföretag	7.
Till enskilda jernvägar under år 1878 utbetalade lånebelopp	8.
Diverse arbeten tilldelade lån eller anslag från Handels- och Sjöfartsfonden	9.
Redogörelse för de under Styrelsens för Allmänna Väg- och Vattenbyggnader direkta förvaltning under år 1878 ställda medel.....	10.
Inspektioner å jernvägar.....	12.
Koncessionerade jernvägar år 1878.....	23.
Inspektioner å vägarbeten d:o.....	24.
Godkände vägarbeten d:o.....	29.
Inspektioner å vattenaftappningsarbeten d:o.....	29.
Godkände vattenaftappningsarbeten d:o	39.
Inspektioner å hamnarbeten d:o.....	40.
Godkände hamnarbeten d:o.....	46.
Inspektioner å dockbyggnader och upphalningsbäddar.....	47.
D:o å brobyggnader.....	47.
D:o å kanaler och farleder	48.

Bilagor.

I. Omlagda, förbättrade eller nyanlagda vägar, som från och med 1841 till och med 1878 åtnjutit statsunderstöd.....	54.
II. Beräknad medelkostnad för en fot omlagd eller nyanlagd väg under senast förflutna sex åren.....	55.
III. Vattenaftappningar, som från och med 1841 till och med 1878 åtnjutit statsunderstöd	56.
IV. Summarisk öfversigt öfver till vattenaftappningsföretag åren 1841—1878 tilldelade lån och anslag	56.
V. Beräknad medelkostnad för en kvadratref förbättrad eller nyvunnen jord under senast förflutna sex åren.....	57.
VI. Sammandrag af totalbeloppen af de statsunderstöd, som åren 1841—1878 beviljats såsom dels anslag dels lån till under Styrelsens för Allmänna Väg- och Vattenbyggnader kontroll stående arbeten	57.
VII. Enskilda jernvägar, som till 1878 års utgång erhållit tillstånd att öppnas för allmän trafik	58.
VIII. Koncessionerade enskilda lokomotivbanor, dels under byggnad, dels ännu icke påbörjade vid 1878 års slut	61.
IX. Jernvägar, som i följd af nyare jernvägsanläggningar upphört.....	63.

Table des matières.

	Page.
<i>Rapport au Roi.</i>	
Subventions accordées en 1878 par l'Etat pour:	
Constructions et améliorations de routes	4.
Constructions de ponts et de ports et communications par eau	5.
Abaissemens de niveau et autres travaux de dessèchement	7.
Prêts accordés en 1878 pour subventions de chemins de fer privés	8.
Subventions obtenues du Fonds du commerce et de la navigation	9.
Compte-rendu des deniers placés en 1878 sous la disposition directe de l'Administration des ponts et chaussées	10.
Inspections de voies ferrées.....	12.
Constructions de lignes concessionnées en 1878.....	23.
Inspections de travaux de routes en id.....	24.
Travaux de route approuvés en id. après inspection.....	29.
Inspections de travaux de dessèchement en id.....	29.
Travaux d'id. approuvés en id. après inspection	39.
Inspections de constructions de ports en 1878	40.
Constructions de ports approuvées en id. après inspection.....	46.
Inspections de constructions de bassins de radoub et de cales sèches en id.....	47.
Inspections de constructions de ponts en id.....	47.
Inspections de canaux et de voies navigables en id.....	48.

Annexes.

I. Rectifications, améliorations et constructions de routes avec subventions de l'Etat depuis 1841 jusqu'en 1878 inclusivement.....	54.
II. Coût moyen par pied des routes construites ou réparées pendant les six dernières années	55.
III. Dessèchemens de toute nature exécutés avec des subventions de l'Etat depuis 1841 jusqu'en 1878 inclusivement	56.
IV. Relevé sommaire des subventions accordées sous forme de prêts et d'allocations à fonds perdus pour dessèchement de lacs et de marais.....	56.
V. Coût moyen par corde carrée des terrains améliorés ou exondés pendant les 6 dernières années.....	57.
VI. Récapitulation des totaux des allocations ainsi que des subventions de l'Etat sous forme de prêts accordés dans la période de 1841—1878 pour les travaux soumis au contrôle de l'Administration des ponts et chaussées	57.
VII. Lignes privées ouvertes au trafic après autorisation jusqu'en 1878 inclusivement.....	58.
VIII. Lignes privées concessionnées, pour locomotives, tant en construction que non commencées à la fin de l'année 1878.....	61.
IX. Lignes supprimées par suite de la construction de lignes plus récentes.....	63.

	Sid.		Page.		
X.	Förteckning å enskilda lokomotivbanor, för hvilka, anlagda å egen mark, ej begärts någon koncession.....	63.	X.	Liste des lignes privées pour locomotive pour lesquelles il n'a pas été demandé de concession par le fait qu'elles ont été établies sur le terrain des propriétaires.....	63.
XI.	Öfversigt af koncessionerade och okoncessionerade jernbanor med hänsyn till spårvidden, längd i mil, samt de koncessionerade banorna tilldelade statsunderstöd och tillhörande rullande materiel.....	64.	XI.	Relevé général des lignes ferrées concessionnées ou non par rapport à la largeur de voie, à la longueur en milles, et, pour ce qui concerne les lignes concessionnées, par rapport aux subventions l'Etat et au matériel roulant ...	64.
XII.	Öfversigt af Sveriges jernvägar vid 1878 års utgång.....	65.	XII.	Aperçu général des lignes ferrées de la Suède à la fin de l'année 1878.....	65.
XIII.	Kanaler och farleder med slussar.....	66.	XIII.	Canaux et voies navigables avec écluses.....	66.
XIV.	D:o d:o utan d:o.....	68.	XIV.	Id. id. id. sans écluses.....	68.

UNDERDÄNIGSTE MEMORIAL.

Enligt nådig föreskrift får Styrelsen för Allmänna Väg- och Vattenbyggnader härmed afgifva

UNDERDÄNIG BERÄTTELSE

om de allmänna arbeten, som varit föremål för Styrelsens verksamhet under år 1878.

Enligt Eders Kongl. Maj:ts nådiga bref den 18 Maj 1877 hade den samma år församlade Riksdagen ställt följande belopp till Eders Kongl. Maj:ts nådiga disposition för år 1878, nämligen för understödjan- de af:

A. Väganläggningar och vägförbättringar.

1:o) För *anläggning af nya samt förbättring eller omläggning af backiga eller eljes mindre goda vägar* ett anslagsbelopp af 200,000 kronor.

2:o) Till *väganläggning mellan Lycksele och Stensele kyrkor* i Vesterbottens län, hvartill 1876 års Riksdag beviljat ett anslag af 95,000 kronor, och hvaraf under året 1877 utgått 15,000 kronor, anvisades för 1878 ytterligare 25,000 kronor.

Vid detta anslag är fastadt det särskilda vilkor, att Eders Kongl. Maj:t eger att jemka anslagsbeloppet i den mån dagsverken och öfriga arbetskostnader kunna under arbetstiden i någon betydligare grad nedgå, samt att Lycksele och Stensele socknemän icke dess mindre skola vidblifva sitt åtagande att bygga och för framtiden underhålla ifrågavarande vägsträcka. Genom kontrakt, som å Eders Kongl. Maj:ts och Kronans vägnar antogs den 27 Oktober 1876, hafva intressenterna i företaget äfvenledes iklädt sig förenämnde åliggande.

Ehuru arbetskostnaderna under år 1878 varit något billigare än föregående år, har det likväl ännu icke kunnat med säkerhet utrönas, huruvida något afdrag å vägbyggnadsanslaget borde ske, och torde det först, då arbetet blifvit i sin helhet fullbordadt, kunna afgöras, om sådant afdrag skäligen bör ifrågakomma. Längden af denna väg är 9 mil 16,452 fot och är kostnaden beräknad att uppgå till 140,200 kronor.

3:o) Till *anläggning af väg mellan Matarengi och Turtula byar i Öfver Torneå socken* af Norrbottens län beviljade Riksdagen, 1876, ett anslag af 32,400 kronor, deraf till utgående under år 1877 anvisades 17,683 kronor 50 öre och under år 1878 återstoden af anslaget eller 14,716 kronor 50 öre.

Den blifvande vägens längd är 3 mil 8,376 fot och kostnadsförslaget slutar på en summa af 48,600 kronor.

4:o) Med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förslag beviljade Riksdagen såsom understöd för *väganläggning mellan Bredåker och nedre Edefors inom Öfver-Luleå socken* af Norrbottens län ett anslag af 42,000 kronor, deraf till utgående under år 1878 anvisats 12,000 kronor.

Denna väg blir 4 mil 9,000 fot lång och är beräknad kosta 63,000 kronor.

5:o) Till *väganläggning från Sorsele kyrka till Strycksele by jemte sidoväg från Lycksele öfver Ulriksdal, Carlsgård, Husbondliden till Ruskträsk* i Vesterbottens län har beviljats ett anslag utan återbetalningsskyldighet af 343,780 kronor, deraf till utgående under 1878 anvisats ett belopp af 24,093 kronor 86 öre.

Hufvudvägens längd är 17,67 mil och har den beräknats kosta 429,680 kronor; sidovägens längd är åter 3,27 mil, beräknad att i anläggning erfordra ett belopp af 86,000 kronor.

I afseende på förstnämnda för vägarbeten år 1878 till Eders Kongl. Maj:ts nådiga disposition ställda summa 200,000 kronor har Eders Kongl. Maj:t täckts den 14 December 1877 i nåder besluta, att densamma skulle, med iakttagande af de utaf Riksdagen bestämda vilkor och föreskrifter, fördelas till utförande af nedan antecknade väganläggningar och vägförbättringar, nämligen i:

	Väglängd i mil och fot.	Beräknad kostnad.		Statsbidrag.	
		(Longueur de route construite ou améliorée.)	(Somme prévue au devis.)	(Allocation de l'état.)	
		Kr.	öre.	Kr.	öre.
Norrbottens län.					
Anläggning af ny väg mellan Skröfven och Kaugis (den sista delen mellan Landejärv och Landsån).....	2 mil 7,800 fot	25,270	—	16,800	—
Anläggning af ny väg mellan Aborrträsk och Jörns kyrkoby (delen länegränsen-Glomerträsk).....	11,000 fot	3,950	12	2,630	—
Vesterbottens län.					
Anläggning af ny väg mellan Aborrträsk och Jörns kyrka (delen Stenträsk-länegränsen, sammanhänger med ofvanstående arbete i Norrbottens län).....	26,000 fot	9,569	50	6,380	—
Anläggning af ny väg från Nordanå by i Viksjö socken till Fjäl i Hässjö socken (vägdelen inom Viksjö socken)....	11,700 fot	13,400	—	8,930	—
Anläggning af ny väg mellan Fjäl's färjeställe och Hernösand (vägdelen inom Säbrå socken)	25,600 fot	25,700	—	17,130	—
Transport	4 mil 10,100 fot	77,889	62	51,870	—

	Väglängd i mil och fot. (Longueur de route construite ou améliorée.)	Beräknad kostnad.		Statsbidrag.	
		(Somme prévue au devis.)		(Allocation de l'état.)	
		Kr.	öre.	Kr.	öre.
Transport	4 mil 10,100 fot	77,889	62	51,870	—
Jemtlands län.					
Vägomläggning mellan Mattmars kyrkoby och den blifvande stationen Mattmar å norra stambanan mellan Torpshammar och Riksgränsen.....	6,000 fot	11,335	—	3,770	—
Gefleborgs län.					
Anläggning af den del af ny väg inom Ljusdals socken, som sträcker sig från en med C betecknad punkt å kartan till Ljusdals bro.....	10,900 fot	20,200	—	13,460	—
Omläggning inom Jersö socken af vägen från Norrvåga by förbi Skärstra och Skrikviks byar till Färila sockengräns i närheten af Sjövesta.....	19,020 fot	21,566	—	14,180	—
Kopparbergs län.					
Till förbättring af den del utaf vägen emellan Gulleråsens by i Boda kapellförsamling och Stennäset nära Falun, som, upptagen å den till planen hörande pl. IV, sträcker sig från Ingelsqvarn till punkt a å samma plansch.....	27,625 fot	10,671	75	7,110	—
Upsala län.					
Omläggning af den s. k. Dyfvinge backe i Ekeby socken.....	2,560 fot	3,700	—	2,460	—
Anläggning af ny väg från Vallby i Viksta socken förbi Jällsta till Skyttorps station å Upsala—Gefle jernväg.....	16,975 fot	14,180	—	9,450	—
Örebro län.					
Till anläggning af den del af ny väg från Grythyttedens kyrkoby till Hjulsjö sockengräns och vidare till landsvägen emellan Hjulsjö och Jernboås kyrkor, som sträcker sig emellan Grythytted och bron öfver Södra Elgen.....	13,690 fot	19,600	—	13,500	—
Anläggning af ny väg emellan Alkvettern i Bjurkärns och Gelleråsen i Carlskoga socken.....	35,116 fot	21,997	45	11,800	—
Östergötlands län.					
Till förbättringar å den del af vägen från Norsholm förbi Grensholmen till Berg, som ligger emellan Bonnorp och Sjernorp.....	9,780 fot	10,576	—	7,050	—
Anläggning af ny väg emellan Ekeberga i Trehörna socken och stationen å östra stambanan vid Sommen.....	32,810 fot	34,200	—	17,220	—
Kalmar län.					
Omläggning af de backiga delarne af landsvägen från Dalhems kyrka till Gamleby köping.....	15,800 fot	17,200	—	11,460	—
Vermlands län.					
Anläggning af ny väg mellan Fältakan och Båcken i Silleruds socken.....	9,750 fot	10,138	—	6,750	—
Elfsborgs län.					
Omläggning af vägen mellan Ulricehamn och Marbäcks gästgivaregård.....	24,275 fot	17,364	—	11,570	—
Kronobergs län.					
Omläggning af vägen mellan Emmaboda och Grimmasmåla.....	7,760 fot	8,300	—	5,500	—
Hallands län.					
Omläggning af den del af allmänna vägen från Halmstad öfver Breared till Hule, som ligger emellan Halmstad och Skerkered.....	11,255 fot	19,300	—	12,850	—
Summa	11 mil 1,416 fot	318,217	82	200,000	—

Härförutom har genom nädiga brefvet den 22 November 1878 blifvit till iståndsättande af en 4,312 fot lång väg från Bergsbrunna station å norra stambanan anvisadt ett, hela kostnaden motsvarande, anslag af 3,100 kronor att utgå från besparingarne å Riksstatens sjetta hufvudtitel.

Summan af dessa anslag utgör således 63,21 procent af det beräknade totala kostnadsbeloppet.

Längden af nyanlagda vägar som erhållit anslag är 7 mil 25,653 fot och den därför beräknade kostnaden är 201,305 kronor 7 öre, hvadan längdfoten kostat 72 öre, och hafva kostnaderna för 3 mil 15,275 fot vägomläggningar beräknats till 120,012 kronor eller per längdfot väg 97 öre.

Rörande samtliga här ofvan upptagna vägarbeten får Styrelsen i underdånighet anmäla, att de under året blifvit genom vederbörande arbetsdirektionens försorg dels fortfarande bedrifna, dels efter behörigen afslutade kontrakt påbörjade; och vägar Styrelsen i underdånighet hänvisa till den redogörelse för pågående arbeten, som längre fram i denna berättelse förekommer.

B. Bro- och hamnbyggnader samt vattenkommunikationer.

6:o) För understödjande af mindre hamn- och brobyggnader samt upprensning af åar och farleder stälde Riksdagen till Eders Kongl. Maj:ts förfogande för år 1878 ett belopp af 20,000 kronor.

Denna summa har af Eders Kongl. Maj:ts i näder disponerats till följande företag, nämligen:

Till hamnbyggnad vid Träslöfs fiskeläge i Halland, hvarför kostnaden enligt upprättadt förslag uppgår till 17,400 kronor, anvisades genom nädiga brefvet den 29 Juni 1877 ett statsbidrag af 11,600 kronor derutaf 2,000 kronor till utgående af 1877 års medel och 9,600 kronor af den för 1878 anvisade fonden för här ofvan angifna ändamål.

Till ombyggnad af en bro öfver Skellefteå elf vid Krångefors anvisades genom nädiga brefvet den 15 Juni 1877 ett belopp af 4,000 kronor, motsvarande halfva den beräknade kostnaden.

Till bro öfver Storlångträsket (eller Byske-elf) på vägen mellan Piteå och Arvidsjaur blef genom nädiga

brefvet den 18 Maj 1878 anvisadt ett belopp af 1,890 kronor, äfvenledes motsvarande halfva beräknade kostnadsbeloppet; samt

till *bro öfver Ätran vid Vessige i Halland*, till hvilken brobyggnad förut blifvit af Riksdagen beviljad ett anslag af 25,000 kronor eller halfva den förut beräknade kostnaden, behagade Eders Kongl. Maj:t den 12 Juli 1878 ytterligare anvisa ett anslag utan återbetalningsskyldighet af 5,500 kronor, till bestridande af för brobyggnadens fullbordande nödige befunna, men förut opåräknade, arbeten, och skulle detta tilläggsanslag utgå med 4,510 kronor af 1878 års fond och 990 kronor af innevarande års medel för understödjande af hithörande slags arbeten.

7:o) För byggnadet af *smärre båthamnar, afsedda för fiskarens behof vid de större fiskelägena i riket* anvisade 1877 års Riksdag, likasom föregående, en särskild anslagsfond till belopp af 30,000 kronor, och har Eders Kongl. Maj:t genom beslut under nedan anförde dagar täckts af dessa medel tilldela följande hamnbyggnader understöd utan återbetalningsskyldighet till högst $\frac{2}{3}$ af beräknade kostnaden, nämligen:

	Beräknad kostnad.		Beviljad Statsbidrag.	
	(Somme prévue au devis.)		(Allocation de l'état.)	
	Kronor.	öre.	Kronor.	öre.
Den 9 Mars 1877 till Lerbergets hamn i Malmöhus län.....	12,303	—	8,000	—
Den 1 Februari 1878 till hamnbyggnad vid Fluntinge fiskeläge i Grötlingbo socken och Gotlands län.....	2,253	—	1,500	—
Den 1 Februari 1878 till förbättring af hamnen vid Gnisvärds fiskeläge i Tofta socken och Gotlands län.....	3,512	20	2,300	—
Den 15 Mars 1878 till hamnanläggning vid Mölle fiskeläge i Brunnby socken och Malmöhus län... <i>Anm.</i> Hela det beviljade understödsbeloppet är 29,000 kronor, men skola deraf 16,000 kronor utgå af innevarande års medel för enahanda ändamål.	44,800	—	13,000	—
Den 15 Mars 1878 till hamnanläggning vid Abäckås fiskeläge i Skifarp socken..... <i>Anm.</i> Hela understödsbeloppet är 13,000 kronor, hvaraf 7,800 kronor skola utgå af 1879 års medel.	26,000	—	5,200	—
<i>Summa kronor</i>	88,868	20	30,000	—

Med undantag af Fluntinge fiskeläges hamn, hvarifrån ännu icke insändts kontraktshandlingar, äro kontrakter om förenämnde hamnbyggnaders påbör-

jande senast under år 1878 och utförande inom för hvar ett arbete bestämd tid af Styrelsen antagna å Eders Kongl. Maj:ts och Kronans vägnar.

8:o) Till *fullbordande af hamnen vid Trelleborg*, som beräknats erfordra en kostnad af 424,000 kronor beviljade Riksdagen år 1875 ett anslag utan återbetalningsskyldighet af 100,000 kronor att utgå med en femtedel under hvardera af åren 1876—1880 och anvisades till utgående under 1878 20,000 kronor. Detta arbete, om hvars utförande kontraktet antogs den 5 Juli 1875, har genom nådiga brefvet den 1 Oktöber samma år dessutom blifvit understödt med ett lånebelopp af 50,000 kronor från Handels- och Sjöfartsfonden.

9:o) Till *byggnad af båthamn vid Glommen i Hallands län* beviljade 1876 års Riksdag ett understöd utan återbetalningsskyldighet af 33,300 kronor, motsvarande nära $\frac{2}{3}$ af den beräknade kostnaden 50,000 kronor. Af anslaget anvisades 17,300 kronor att utgå under år 1877 och 16,000 kronor under år 1878.

10:o) Till *utvidgning af hamnen vid Råd fiskeläge i Malmöhus län*, som beräknats erfordra en kostnad af 75,000 kronor, anvisade likaledes 1876 års Riksdag ett anslagsbelopp af 50,000 kronor, hvilket utgått med hälften under hvardera af åren 1877 och 1878. Kontrakt om arbetets utförande antogs den 16 Februari 1877.

11:o) Till *utförande af föreslagna kajbyggnads- och muddringsarbeten vid den s. k. kofferdihamnen i Karlskrona* beviljade 1876 års Riksdag ett lån af 200,000 kronor att af Riksgäldskontoret utbetalas med en femtedel årligen under fem år.

1877 års Riksdag anvisade äfven till utgående under 1878 det bestämda årsbeloppet, men enär intressenterne i företaget sedermera förklarar sig icke benägna att af det undfångna låneunderstödet sig begagna, har Eders Kongl. Maj:t redan den 10 Sept. 1877 beslutat, att de anvisade medlen skulle till statsverket indragas och ställas till Riksdagens disposition.

12:o) Till *förbättrande af hamnen vid Oskarshamn*, som beräknats kosta 169,300 kronor 80 öre, förutom kostnaden för ett till den gillade planen

likväl icke hörande godsmagasin, uppgående till 48,008 kronor, beviljade 1877 års Riksdag ett låneunderstöd af 80,000 kronor, deraf för 1878 skulle utgå 40,000 kronor.

Kontrakt om arbetets utförande antogs den 12 April 1878.

C. Sjösjänknings- och andra vattenaftappnings-företag.

13:o) Till Eders Kongl. Maj:ts nådiga disposition staldes att, liksom under flere föregående år, under 1878 utgå ett anslag utan återbetalningsskyldighet af 80,000 kronor för under stödjande af sådana *myrutdikningar* och *vattenaftappningar*, som företrädesvis afsåge att minska frostländigheten. För tillgodonjutande af bidrag från dessa medel bestämdes samma vilkor, som förut varit stadgade.

Eders Kongl. Maj:t har den 18 Januari 1878 behagat i nåder fördela ofvanstående summa 80,000 kronor till följande utdikningsarbeten, nämligen:

	Vattenbefriad areal i kv.-ref. (Étendue du sol asséché en quad.-ref. *)	Beräknad kostnad. (Somme prévue au devis.)		Beviljadt statsbidrag. (Allocation de l'état.)	
		Kronor.	öre.	Kronor.	öre.
Norrbottnens län.					
Sänkning af sjön Kirnujärvi i Kirnujärvi by af Korpilombola socken	481	7,870	—	2,620	—
Utdikning af Palojäms myr vid Kojvukylä och Niemis byar i Öfver Torneå socken	509,35	1,250	—	415	—
D:o vid Kuukasjärvi by i Öfver Torneå socken	—	—	—	915	—
<i>Anm. Detta anslag har genom Kongl. Maj:ts nåd. bref d. 29 Nov. 1878 blifvit till statsverket åter indraget.</i>					
Afdikning af Degermyran vid hemmanet Johannisro i Neder-Kalix socken	503	1,340	—	445	—
Sänkning af Riesojärvi och Lumben samt torrläggning af stora kärrmarker inom Limingojärvi by i Torneå socken	3938	26,000	—	8,660	—
Afdikning af vattenskadade marker vid Nedre Flåsjö by i Råneå socken	1550	2,500	—	830	—
Utdikning vid byarne Långsund, Fältskär och Möro i Neder-Luleå socken	372	1,620	—	540	—
Sänkning af sjöarne Vallsafvan och Sundsnäsfvan samt afdikning vid Vallens och Fältskärs byar i Neder-Luleå socken	785	6,720	—	2,240	—
Utdikning vid Svartbjörby i Öfver-Luleå socken	2555,50	8,200	—	2,730	—
Vesterbottens län.					
Utdikning vid Korsejö och Åkullsjö byar samt vid hemman i Bygdeå och Burträsk socknar	3000	12,807	74	4,270	—
Transport	13693,85	68,307	74	23,665	—

	Vattenbefriad areal i kv.-ref. (Étendue du sol asséché en quad.-ref. *)	Beräknad kostnad. (Somme prévue au devis.)		Beviljadt statsbidrag. (Allocation de l'état.)	
		Kronor.	öre.	Kronor.	öre.
Transport	13693,85	68,307	74	23,665	—
Utdikning vid Rickleå, Legdeå och Sikeå byar i Bygdeå socken	4640	39,504	02	13,160	—
Sänkning af Norra Myrträsket och utdikning af Lillmyren i Stenträsk by af Jörns socken	503,27	4,900	—	1,630	—
Utdikning inom Granåsens by i Dorotea socken	250	2,700	—	900	—
D:o vid Hemmesmarks m. fl. hemman i Säfvar socken	700	7,000	—	2,330	—
D:o vid Vännfors och Svettåkers byar i Vännäs socken	887	8,010	—	2,670	—
Vesternorrlands län.					
Utdikning vid Skänknäsmyrren vid Tåsjo vestra by i Tåsjo socken	720	14,750	—	4,915	—
D:o vid Vallens by i Junsele socken	50	1,440	—	480	—
D:o vid Rocklands, Elfva och Smedsgårdens byar i Alnö socken	308,70	1,300	—	430	—
Jemtlands län.					
Utdikning af Storfomyren i Optands by af Bruntlo socken	3330	14,753	84	4,915	—
Gefleborgs län.					
Sänkning af sjön Fullen i Ofvanåkers socken	3000	7,000	—	2,330	—
D:o af sjön Vestra Nyasen och Ladängstjern samt kringliggande myrar i Ofvanåkers socken	700	8,500	—	2,830	—
Kopparbergs län.					
Aftappning af Lekjärnfloften, Högholffloften, Österiset m. m i Skälö by af Jerna socken	7956	19,844	—	6,610	—
Rätning af Illbacken, sänkning af Limkärr och Gröndalskärrarne samt utdikning af Gröndalsfloften vid Illbäckens by i Jerna socken	566	3,228	—	1,075	—
Vermlands län.					
Utdikning af Kjellerudssjön, Bonnärsmossen m. fl. i Fryksände socken	723	8,819	20	2,935	—
D:o af 6 myrar i Östmarks socken	226,80	4,034	60	1,340	—
D:o af Helgeby Mosse och rätning af Magebäcken i Silleruds socken	1008	10,746	—	3,580	—
<i>Härförutom tilldelades 2:ne ifrågasatte utdikningar, nämligen vid Laiksjö by i Dorotea socken af Vesterbottens län samt 16 myrar i Lekvattnets socken af Vermlands län anslag till belopp af sammanlagt 4,205 kronor; men sedan intressenterne afsagt sig statsbidragen blefvo desamma genom nåd. brefvet d. 11 Okt. 1878 fördelade på 3:ne andra företag, nämligen:</i>					
till utdikning vid Skatamarks by i Öfver-Luleå socken af Norrbottens län	699,20	2,180	—	700	—
d:o d:o af Ill- och Mossmyrarne i Holmträsk by i Neder-Kalix socken af Norrbottens län	766,80	4,200	—	1,345	—
d:o d:o vid Gryssjö by i Bygdeå socken af Vesterbottens län	1499,60	6,500	—	2,160	—
Summa	42228,22	237,717	40	80,000	—

*) 1 kvadratref = 0,08818 hectare.

Den beräknade medelkostnaden för torrlagd kvadratref mark blir således 6 kronor 56 öre, deraf 2 kronor 18 öre erhållits som statsbidrag, och det såsom anslag beviljade understödet utgör för alla arbetena tillsammans 33,26 procent af den beräknade kostnadssumman.

14:o) Till befrämjande, medelst lån, af utdikningar och aftappningar af sankta trakter och sjöar till beredande af odlingsföretag hade Riksdagen för 1878 ställt till Eders Kongl. Maj:ts nådiga förfogande, ett belopp af 100,000 kronor, af hvilka medel genom det ofvan åberopade nådiga beslutet af den 18 Januari 1878 lån tilldelats följande vattenaftappningsföretag nämligen i:

	Vatten- befriad areal i qv.ref. — (Étendue du sol asséché en qvad.-ref.)	Beräknad kostnad. — (Somme prévne au devis.)		Beviljadt statsbidrag. — (Allocation de l'état.)	
		Kronor.	Öre.	Kronor.	Öre.
Vesterbottens län.					
Sänkning af Höträsket, Granträsk m. m. inom Morbyn, Östanträsk m. fl. byar i Säfvar socken	1507	11,500	—	5,750	—
Upsala län.					
Utdikning af vattenskadade marker inom Vela, Gällbo m. fl. byar i Vesslands socken	2990,92	5,378	—	2,690	—
Stockholms län.					
Sänkning af Vada och Helgö sjöar inom Össeby-Garns, Vada m. fl. socknar	4043,20	40,433	50	20,200	—
Vermlands län.					
Uttappning af sjön Fåen och sänkning af Bykärnet i Brunskovs socken	3320,80	74,440	—	37,000	—
Elfsborgs län.					
Sänkning af sjön Mjörn genom rensning af dess utlopp vid Solveden	4746,21	21,275	—	10,600	—
Kalmar län.					
Sänkning af sjön Välen i Fagerhults socken	2300	18,300	—	9,150	—
samt dessutom genom nådiga brefvet den 22 Febr. 1878 till:					
inom Skaraborgs län.					
Torrläggning af mossar vid Hallsängs, Axtorp, Fröje och Riså hemman i Trökinds härad	3296,94	11,248	60	5,610	—
Härförutom tilldelades en ifrågasatt upprensning af Emån i Fliseryds socken af Kalmar län ett lånebidrag af 9,000 kronor; men sedan intressenterne afsagt sig lånet, blef genom nåd. brefvet d. 26 Juli nämnde år till utdikning af Lunda och Dahlby mossar på Öland ett lånebidrag af 17,000 kronor beviljadt, hvaraf de omnämnde 9,000 kronor skulle utgå af 1878 års och återstoden 8,000 kronor af 1879 års lånefond	1842,05	34,300	—	9,000	—
Summa	24,047,12	210,875	10	100,000	—

Medelkostnaden för hvarje kvadratref nyvunnen mark har alltså uppgått till 9 kronor 2 öre och det åtnjutna statslånet till 4 kronor 16 öre, och utgör den tilldelade lånesumman 46,61 procent af de beräknade kostnadernas totalbelopp.

Förutom dessa i det föregående anförde anslags- och lånesummor hafva understöd under den ena eller andra formen under 1878 blifvit beviljade till här nedan anförda arbeten, nämligen:

Till sänkning af sjöarne Hjelmaren och Qvismaren anvisade 1877 års Riksdag ett lånebidrag af 2,000,000 kronor, deraf till utgående under 1878 600,000 kronor. Plan för arbetet gillades den 2 Febr. 1877 och kontrakt om dess utförande antogs å Eders Kongl. Maj:ts och kronans vägnar den 29 December samma år. Den areal, som genom detta företag antages blifva till odling tjenlig, utgör 168,000 qv.ref.

Det sammanlagda beloppet af de enligt ofvan åberopade nådiga bref beviljade anslag uppgår till 469,910 kronor 36 öre och summan af lånen är 740,000 kronor.

Såväl vilkoren för åtnjutande af statsbidrag till allmänna väg- och vattenbyggnadsarbeten som sättet för deras kontrollerande enligt fastställda planer äro oförändradt stadfästade sådane de innefattas i Riksdagens underdåniga skrivelser den 23 Maj 1873 och den 23 April 1874. Endast i afseende på kontrollen öfver arbetet med sänkningen af sjöarne Hjelmaren och Qvismaren har den särskilda föreskrift blifvit lemnad, att detsamma skall öfvervakas af en särskild af Eders Kongl. Maj:t förordnad ingenjör och har genom nådigt beslut den 24 Maj 1878, på underdånigt förslag af Styrelsen, undertecknad Byråchef dertill blifvit utsedd.

D. Jernvägsbyggnader.

Af det lån 10,000,000 kronor, som 1876 års Riksdag anvisat till understödjande af enskilda jernvägsanläggningar med 2,000,000 kronor under hvartdera af åren 1877—1881, har Eders Kongl. Maj:t genom nådiga brefvet den 24 November 1876 till-

delat nedanstående jernvägar försträckningar till följande belopp, nämligen:

	Väglängd i mil.	Spårvidd.	Fasta- ställd kostnad.	Beräknadt län.	Förhållande i % mellan be- räknad kostnad och beräknadt län.	Tilldeladt länbidrag 1878.
Krylbo—Borlänge med bibana till Bispberg	6,00	4,83	4,193,000	2,500,000	59,62	—
Borås—Varberg	7,90	7	4,426,000	2,600,000	58,74	—
Vislanda—Bolmen ...	4,80	3,59	1,612,000	785,000	48,70	385,000
Hultsfred—Jenny med bibana till sjön Yxern och sidospår till Ankars- rums bruk	6,90	3,00	3,139,000	1,750,000	55,75	600,000
Vestervik—Åtvids- berg—Bersbo	8,10	—	3,250,000	1,865,000	57,38	715,000
Visby—Hemse	5,30	—	1,330,000	500,000	37,59	300,000
Summa	39,00	—	17,950,000	10,000,000	—	2,000,000

Kontrakter angående förestående sex jernvägars utförande hafva efter förutgången nådig pröfning blifvit å Eders Kongl. Maj:ts och kronans vägnar af Styrelsen antagna.

Härförutom har genom nådiga brefvet den 27 Juni 1878 Bergslagernas jernväg erhållit, utöfver det lån å 5,000,000 kronor, som förut tilldelats bandelen Ludvika—Kil, ytterligare ett statslån på sådant sätt, att jernvägens obligationer till ett belopp af 6,753,600 kronor skola af staten inlösas till kurs af 90 procent för 6,078,240 kronor, deraf 3,000,000 kronor skola utgå 1878 och återstoden 1879 med vilkor bland annat, att jernvägen Falun—Göteborg är öppnad för allmän trafik senast den 31 December 1880.

Angående denna låneförsträckning har Styrelsen icke erhållit uppdrag att uppgöra och Eders Kongl. Maj:ts nådiga pröfning underställa samt derefter antaga kontrakt.

Eders Kongl. Maj:t har dessutom genom nådigt bref af den 24 November 1876 tillagt Norsholm—Ristens kommunikations-aktiebolag för byggande af en 3,0 mil lång bana från Bersbo till Norsholm ett lån från Handels- och Sjöfartsfonden till belopp af 300,000 kronor, motsvarande $\frac{1}{4}$ af den beräknade anläggningskostnaden 1,200,000 kronor. Af detta lån utgick en summa af 100,000 kronor år 1878.

Väg- och Vattenbyggnads-Styrelsens berättelse.

De statslånebelopp, som under 1878 således utbetalats till privata jernvägars byggnad, uppgå till en summa af 5,100,000 kronor.

E. Diverse arbeten, hvilka genom särskilda nådiga bref fått sig tilldelade lån eller anslag från Handels- och Sjöfartsfonden.

Eders Kongl. Maj:t täcktes den 6 Juli 1877 nådigst bevilja till anläggning af hamnspår i Upsala mellan dervarande jernvägsstation och hamn ett lån af 35,000 kronor, hvaraf 20,000 kronor skulle utgå under 1877 och 15,000 kronor år 1878.

Den 6 September 1878 anvisades till utförande af kajbyggnader vid Westervik ett lånebidrag af 50,000 kronor. Den upgjorda planen är beräknad att i utförande kosta 52,800 kronor.

Den 20 September 1878 beviljades till utgående från ofvannämnda fond ett lånebidrag af 30,000 kronor för verkställande af muddringar vid följande fem landthamnar å Gotland, nämligen Burgsviks, Rohne-, Slite-, Kappels- och Klinte hamnar. De beräknade kostnaderne utgöra 59,257 kronor.

Kontrakt om förenämnda arbetens utförande är i föreskrifven ordning antaget.

I sammanhang härmed torde vara lämpligt att i underdånighet erinra derom att Eders Kongl. Maj:t den 22 Juni 1877 behagade äfvenledes från Handels- och Sjöfartsfonden anvisa ett anslag af 33,060 kronor till utförande af åtskilliga rensningsarbeten vid Qvicksund och i Arboga å i närheten af Kungsör för befordrande af segelfartens bekvämlighet på dessa ställen. Dessa arbeten, som utföras under Styrelsens direkta tillsyn och kontroll under ledning af chefen i mellersta väg- och vattenbyggnadsdistriktet, majoren och riddaren G. Nerman, enligt af Eders Kongl. Maj:t gillad plan, äro till större delen verkställda under förlidne år och blifva antagligen fullbordade under innevarande år.

Härförutom har äfven genom Styrelsens direkta försorg på grund af nådiga brefvet den 15 Februari 1878 verkstälts en genomgående reparation af körbron öfver Almare-stäke, enligt af Eders Kongl. Maj:t gillad plan. Den beräknade kostnaden 8,100 kronor, hvaraf 7,602 kronor skulle utgå af den för bron af-

satta och i Statskontoret deponerade reparationsfonden och 498 kronor tillskjutas af arrendatorn, har icke i verkligheten öfverskridits.

Likaså torde det tillåtas Styrelsen i underdånighet anmäla, att å de genom nådiga brefvet den 8 Februari 1878 till reparationer af de tre stora broarne på vägen mellan Stockholm och Drottningholm anvisade medlen 7,500 kronor uppstått en besparing af 121 kronor 98 öre, som blifvit till Statskontoret återburne.

Under år 1878 har Eders Kongl. Maj:t täckts i nåder bevilja koncession å tvänne ifrågasatta nya jernvägsanläggningar, nämligen den 10 Maj från Engelsbergs bruk öfver Ludvika mot Vanelfvens utlopp i vestra Dalelven och den 8 November å dylik anläggning från Askersund till Wretstorps station å Vestra stambanan. Planen till den förstnämnda jernvägen skulle vara inlemnad till vinnande af nådig fastställelse före den 1 December 1878, men har icke ännu företetts; deremot är plan till den senare jernvägen fastställd på samma gång som koncessionen beviljades.

Härförutom har dylik förmån genom nådiga brefvet den 1 Augusti beviljats för utsträckning af den redan förut koncessionerade jernvägen Vintjerns grufvor—Tallås med ytterligare 12,550 fot, och den 11 October för en bibana (egentligen ett grusspår) från hemmanet Torrmansbol till Bergslagernas jernväg i närheten af Kärra å Dalsland.

De under Styrelsens direkta förvaltning ställda medel, som redovisats i Styrelsens till Eders Kongl. Maj:ts och Rikets Kammar-Rätt aflemnade hufvudbok för år 1878, hafva utgjorts af:

a) <i>Anslag till aflöning och arfvoden åt Styrelsens embets- och tjenstemän i hufvudstaden och landsorten:</i>	
Behållning från år 1877	Kronor 1,558: 97.
Af Riksdagen anvisadt anslag för år 1878	» 42,310: —
	<u>Summa Kronor 43,868: 97.</u>
Jemlikt nådiga brefvet af den 1 Juni 1877 har utbetalts	Kronor 41,770: —
	<u>Behållning till år 1879 Kronor 2,098: 97.</u>
b) <i>Anslag till inspektions- och undersökningskostnader samt expenser för allmänna arbeten:</i>	
Behållning från år 1877	Kronor 10,935: 94.
Af Riksdagen anvisadt anslag för år 1878	» 40,000: —
	<u>Transport Kronor 50,935: 94.</u>

De medel som genom samtliga ofvan åberopade nådiga beslut blifvit tilldelade allmänna arbeten att utgå under 1878 uppgå således till följande sammanlagda belopp, nämligen:

Anslag utan återbetalningsskyldighet	kronor 510,572,36.
Lånebidrag	» 5,935,000,00,
af hvilken senare summa 195,000 kronor utgått från Handels- och Sjöfartsfonden.	

För att i ett sammanhang lemna en öfversigt öfver de anslags- och lånebelopp, som blifvit under Styrelsens verksamhet från och med 1841 till och med 1878 tilldelade allmänna arbeten, meddelas i slutet af denna berättelse följande tabeller, nämligen:

- N:o 1 angående landvägsanläggningar inom de särskilda länen;
- N:o 2 angående beräknade medelkostnader för 1 fot väg under åren 1873—78;
- N:o 3 angående vattenaftappningsföretag m. m., länsvis upptagne;
- N:o 4 summarisk öfversigt af till vattenaftappningsföretag beviljade anslag;
- N:o 5 angående beräknade medelkostnaden pr kvadratref för förbättrad eller nyvunnen jord åren 1873—78;
- N:o 6 sammandrag af totalbeloppen utaf de statsbidrag, som utgått åren 1841—78 dels såsom anslag dels såsom lån.

Transport Kronor 50,935: 94.

Till bekostande af utarbetning och tryckning af en Styrelsens underdåniga berättelse för år 1876 åtföljande karta i två blad öfver jernvägar samt med statsbidrag understödda väg- och hamnbyggnader i riket har, enligt nådiga brefvet den 26 Oktober 1877, i Statskontoret lyfts	»	1,800: —
Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Stockholms län återlemnadt behållning å undersökningsmedel	»	1,186: 58.
Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Vestmanlands län återlemnadt behållning å undersökningsmedel	»	1,036: 12.
Ersättning från Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Stockholms län för af Kaptenen m. m. J. W. Kullberg verkställd undersökning och upprättad plan för istandsättande af landsvägsbron vid Almarestäke	»	172: 85.
Ersättning från Eders Kongl. Maj:ts Arméförvaltning för förskjuten kostnad för upprättande af förslag till bro vid Herrevadskloster i Skåne	»	150: —
För ett i bokhandeln såldt exemplar af Styrelsens underdåniga berättelse	»	— 38.
Ersättning från Eders Kongl. Maj:ts Statskontor för tjenstbrefsförsändningar	»	346: 91.

Summa tillgång Kronor 55,28: 78.

Häraf hafva år 1878 skett följande utbetalningar:

Diverse utgifter:

Inspektions- och undersökningskostnader i allmänhet	Kronor	16,950: 72.
Inspektioner och kontrollering å jernvägsbyggnader	»	6,429: 32.
Expenser hos Styrelsen och i distrikten	»	5,588: 70.
Kartor till 1876 års underdåniga berättelse	»	1,800: —
Inventarier	»	372: 85.
Böcker för åren 1877 och 1878	»	1,200: —
Ved med omkostnader	»	327: 80.
		<u>32,669: 39.</u>

Till vägundersökningar genom Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes försorg:

Norrbottnens län	Kronor	1,500: —
Vesternorrlands d:o	»	3,000: —
Jemtlands d:o	»	1,200: —
Kopparbergs d:o	»	1,500: —
Upsala d:o	»	1,000: —
Vermlands d:o	»	1,000: —
Göteborgs d:o	»	1,500: —
Jönköpings d:o	»	1,200: —
Hallands d:o	»	1,200: —
Blekinge d:o	»	2,000: —
Östergötlands d:o	»	1,000: —
Vestmanlands d:o	»	1,000: —
Stockholms d:o	»	300: —
		<u>17,400: —</u>
		50,069: 39.

Återstår således behållning till år 1879 Kronor 5,559: 39.

Anmärkning: Behållningen utgöres dock till hufvudsaklig del af disponerade, men ej under 1878 utbetalte belopp.

c) <i>Till reparationer å Tranebergs, Nockeby och Drottningholms broar</i> har genom nådigt bref den 8 Februari 1878 anvisats	Kronor	7,500: —
Den af arbetschefen, Löjtnant C. A. Klintberg afgifna redovisning har Styrelsen med skrifvelse af den 4 Februari 1879 till Statskontoret öfverlemnadt.		
d) <i>Afgäld för ett vid Gråda kanal anlagdt sågverk:</i>		
Behållning från år 1877	Kronor	483: 33.
Genom Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande har för år 1878 levererats	»	50: —
	Behållning till år 1879 Kronor	533: 33.
e) <i>Anslaget till upprensningar vid Quicksund och Kungsör, 33,060 kronor, som i nåder anvisades den 22 Juni 1877 och hvaraf 10,000 kronor lyftes 1877:</i>		
Behållning från år 1877	Kronor	2,000: —
Uti Statskontoret lyfts återstoden af anslaget med	»	23,060: —
	Summa tillgång Kronor	25,060: —
Häraf har år 1878 till arbetschefen, Majoren m. m. G. Nerman utbetalts	»	21,500: —
	Behållning till år 1879 Kronor	3,560: —

På Styrelsens räkning i Riksbanken inestodo således vid 1878 års slut följande behållningar, nämligen:

å anslaget till aflöning och arvoden åt Styrelsen	Kronor	2,098: 97.
å anslaget till inspektions- och undersökningskostnader samt expenser	»	5,559: 39.
inbetald afgäld för sågverket vid Gråda kanal	»	533: 33.
och å anslaget till upprensningar vid Quicksund och Kungsör	»	3,560: —
	Summa behållning till år 1879 Kronor	11,751: 69.

I enlighet med föreskrifterna i den för Styrelsen för Allmänna Väg- och Vattenbyggnader under år 1841 utfärdade instruktion och särskilda nådiga beslut hafva under år 1877 dels fortgången af nya, till Styrelsens verksamhet hörande, arbeten, dels underhållet af äldre sådana blifvit af vederbörande tjänstemän besigtigade och kontrollerade, hvarvid resp. arbetsdirektioner och intressenter meddelats de erinringar och upplysningar, som af behovet påkallats.

Ifrågavarande arbeten hafva utgjorts af:

A. Jernvägar.

a) För trafik öppnade:

1. *Sundsvall—Torpsammars jernväg med bibana från Vatjom till Matfors.*
(Längd 5,7 mil, spårvidd 3,59 fot.)

Vid Sundsvalls station har dels brädbeklädnad och målning af stationshuset verkstälts, dels en re-

parationsverkstad blifvit nyanlagd och lokomotivstallet försetts med cementgolf.

Vid de öfriga stationerna hafva husbyggnaderna blifvit rödfärgade och vid Ede ett sidospår och en plattform utlagde. Vid Torpsammars station har hufvudspåret förlängts äfvensom förhöjning derutaf gjorts för att bringa det i jemnhöjd med stambanans dervarande spår. Nödigt utbyte af skenor och syllar har under året verkstälts, och gaf underhållet af jernvägen i öfrigt ingen anledning till anmärkning.

Vid rullande materielen ingen förändring.

Inspekterad af Distriktchefen, Majoren R. Schough.

2. *Hudiksvall—Forsa—Näsvikens jernväg.*
(Längd 1,5 mil, spårvidd 4,1 fot.)

Äfven detta år har å Hedsta-viadukten betydliga reparationsarbeten gjorts, så att numera blott

vestra landfästet och de 5 vestligaste oken kvarstå oombyggde.

I Hudiksvall behöfver såväl stationshus som lokomotivstall repareras, gällande detta synnerligen den senare byggnaden.

Staketet var repareradt och befans utan anmärkning. Nya spår voro utlagde till en längd af 690 fot. 10,416 fot nya stålskenor och 2,361 st. nya syllar voro nedlagde, äfvensom 6 st. nya vexlar.

Rullande materielen var ökad med 12 st. godsvagnar af jern med hjul och axlar af stål.

Något trafik- och tjenstgöringsreglemente hade jernvägsdirektionen, oaktadt derom aflåtna påminnelser, ännu icke anskaffat.

3. Söderhamn—Bollnäs kommunikationsled.

(Lokomotivbanans längd 1,4 mil, spårvidd 4,1 fot.)

(Hästbanans längd 0,1 mil, spårvidd 3,0 fot.)

(Vattenledens längd 3 mil 11,500 fot, djup under l. v. y. 4—5 fot, bottenbredd 16 fot.)

Vägbron vid Kinsta är delvis ombyggd och förhöjd för beredande af möjlighet att transportera större föremål än hvad som förut egt rum.

Vid Söderhamn är stationshuset utvidgadt och repareradt. Vid s. k. Vändningen är en arbetarebostad med 12 rum jemte uthus uppförd. Lokomotivstallet är repareradt. Vid Bergviken är stationshuset fullständigt iordningställt. Ombyggnad af den dervarande lastbryggan med deri liggande travers är fullbordad. Nedläggning af 36,600 fot stålskenor i utbyte mot jernskenor äfvensom af 3,666 st. syllar har blifvit gjord.

Den rullande materielen hade ökats med 20 lastvagnar. Vid den i förbindelse med jernvägen stående vattenleden å sjöarne Bergviken och Varpen och en del af Ljusne elf äfvensom vid hästbanan förbi Landaforsen i denna elf kommer den förändring att vidtagas enligt Eders Kongl. Maj:ts nådiga beslut den 31 Maj 1878, att trafiken å såväl Varpen och Ljusne elf som å hästbanan må upphöra, sedan nödiga anordningar blifvit gjorde för dess upprätthållande via Kilafors och Norra stambanan till Bollnäs, hvilket vore att emotse vid första öppet vatten år 1879, och har därför endast det nödvändigaste under-

hållet tillfallit de delar, som således ej komma att vidare trafikeras.

De båda sistnämnde kommunikationslederna äro inspekterade af Distrikt-Adjutanten Kapten G. Nyström.

4. Vintjern—Lilla Björnmossens jernväg.

(Längd 1 mil, spårvidd 3 fot.)

Öppnad för gods-, men ej för persontrafik.

För denna jernväg redogöres närmare här nedan under rubriken Vintjern—Lilla Björnmossen—Tallås.

5. Gefle—Dala jernväg.

(Längd 8,6 mil, spårvidd 4,83 fot.)

Utbyte af träöfverbyggnad mot sådan af jern var under utförande å 2 broar vid Korsnäs, och för en mindre i närheten derutaf befintlig bro uppfördes landfästen af sten. Sedan dessa arbeten blifvit fullbordade finnas å denna jernväg blott 2 broar, å hvilka öfverbyggnaden ej är af jern, äfvensom landfästen och pelare ej äro af sten eller jern.

En vägbro öfver banan med stenlandfästen och jernöfverbyggnad är uppförd i närheten af Hosjö kapell.

Inga nybyggnader å stationer äro under året företagne.

Bland skenorna, som numera bestå af dels helvalsade stålskenor, dels stålhöfdade jernskenor, har ett mindre utbyte af de senare, men ej af de förra varit behöfligt. 18,518 st. syllar äro under året utbytta mot nya. Syllarne å denna jernväg hållas numera obetäckta af ballasten. 790 fot nya spår äro utlagde å stationerna.

Rullande materielen var ökad med 6 stycken personvagnar och 2 st. godsvagnar.

6. Upsala—Gefle jernväg med bibanor från Örbyhus till Dannemora och från Orrskog till Söderfors.

(Längd 12,2 mil, spårvidd 4,83 fot.)

Till skydd för den stora bron öfver Dalelfven vid Elfkarleö hafva uppförts starkt timrade med jernskenor belagda isbrytare framför 3 af de kolonnpar, hvarå bron hvilar, hvarjemte, till förekommande af flotttimmers inträngande mellan de parvis ställda kolon-

nera i hvarje brostöd, timmerväggar gjorts mellan desamma.

Virket i den härinvid belägna 495 fot långa viadukten af trä, äfvensom i den 450 fot långa vid Jerfsta och 110 fot långa viadukten vid Gefle befans vara friskt.

En för spårets tillsyn och trafikens deraf beroende säkerhet nödig befunnen gångbana utmed desamma har jernvägsstyrelsen åtagit sig att utföra.

Nödigt utbyte af syllar och skenor hade egt rum och inläggas de senare numera med en skenvigt af 18 α per fot, enär de gamla 15 α :s skenorna visat sig vara för svaga. 6,330 stycken nya syllar hafva nedlagts.

Vid rullande materielen ingen förändring.

7. *Dannemora—Hargs jernväg med bibana till Ramhälls grufvor.*

(Längd 4,2 mil, spårvidd 3 fot.)

Å denna jernväg, som trafikerats från årets ingång har utbyte af skenor eller syllar ej varit behöfligt och var ingen anmärkning mot banans underhåll. Den vid dess ändpunkt varande hamnen vid Harg, som kan anlöpas af ånda till 20 fots djupgående fartyg, är försedd med fem tilläggsbryggor och hade varit lifligt trafikerad.

De tre sistnämnda jernvägarne äro inspekterade af undertecknad Lindgren.

8. *Upsala—Länna jernväg.*

(Längd 2 mil, spårvidd 3 fot.)

Denna jernväg är ännu icke slutligt afsynad och hafva några förändringar sedan förra årets berättelse ej vid densamma förekommit.

9. *Näs—Morshyttans jernväg.*

(Längd 1,1 mil, spårvidd 3 fot.)

Vid å denna jernväg under den 20 Juni 1878 verkstald slutlig afsyning har den befunnits vara till alla delar fullbordad i enlighet med faststald plan och särskildt lemnade föreskrifter, och får farhastigheten å densamma uppgå ånda till 3 mil i timmen.

Vid rullande materielen var ingen förändring.

10. *Krylbo—Norbergs jernväg.*

(Längd 1,8 mil, spårvidd 4,83 fot.)

Underhållet af denna jernväg gaf ej anledning till anmärkning och hade inga nybyggnader under året verkstalts.

De i Eders Kongl. Maj:ts nådiga bref den 18 Februari 1876 gjorda bestämmelser med afseende på två vägportar vid denna jernväg hafva till alla delar numera blifvit iakttagna.

Trafiken besörjes fortfarande af Styrelsen för Statens jernvägstrafik.

11. *Norbergs jernväg.*

(Längd 1,7 mil, spårvidd 4,83 fot.)

Mot denna jernvägs underhåll gjordes ingen anmärkning.

Sedan Eders Kongl. Maj:t genom nådigt bref den 31 Maj 1878 meddelat tillstånd för jernvägsbolaget att till Stockholm—Vesterås—Bergslagens Trafikaktiebolag öfverlåta sin rullande materiel, besörjes trafiken numera af sistnämnde bolag.

12. *Sala—Tillberga jernväg.*

(Längd 2,6 mil, spårvidd 4,83 fot.)

Under året hafva uthus blifvit uppförde vid stationerna, äfvensom 3 banvaktstugor med uthus utmed jernvägen.

Ingen anmärkning mot banans underhåll gjordes.

Trafiken besörjes fortfarande af Stockholm—Vesterås—Bergslagens Trafikaktiebolag.

De under N:is 8, 9, 10, 11 och 12 upptagne jernvägar äro inspekterade af Distriktchefen Majoren G. Nerman.

13. *Stockholm—Vesterås—Bergslagens jernväg.*

(Längd 18,4 mil, spårvidd 4,83 fot.)

Den på östra sidan om Ryssgrafven befintliga bergskärningens sidor äro af så skölig beskaffenhet att de till säkerhet för trafiken böra apteras till lutning 1:1 och har början gjorts härmed.

Å broarne inläggas nya tvärsyllar till minskande af afståndet dem emellan och å vägportarne är en tredje helvalsad jernbalk inlagd der sådan förut saknats.

Å stationerna hafva åtskilliga förbättringar gjorts med afseende så väl å spårkorsningar och spärveklar som plattformerna.

Vid Barkarby mellan Spånga och Jakobsbergs stationer har en ny hållplats blifvit af trafikanter bekostad.

Stålskenor af 23 æ:s vigt pr fot hafva inköpts för att nedläggas å en sträcka af 5,700 fot i kurvorna mellan Carlhäll och Ståket, hvarest de förut befintliga skenorna under grusningen hårdt slitits.

Rullande materielen hade blifvit ökad med 10 godsvagnar och var i godt skick.

Inspekterad af undertecknad Lindgren.

14. Köping—Hults jernväg.

(Längd 6,6 mil, spårvidd 4,83 fot.)

Vid Valskog är ombyggnad af stationen fullbordad och ett prydligt stationshus af sten uppfördt.

Det gamla stationshuset af trä vid Valskog är flyttadt till Ullersåters station, hvarest förut endast en plattform och ett godsmagasin funnits.

Skenutbyte har ytterligare egt rum, så att af gamla spåret numera endast en kort sträcka återstår.

Rullande materielen har icke undergått någon förändring.

15. Köping—Uttersbergs jernväg

med bibana till Lillsvan.

(Längd 3,4 mil, spårvidd 3,68 fot.)

Emot underhållet af densamma var ingenting att anmärka.

Denna jernvägs utsträckning från Uttersberg till Lienshyttan i Skinnskattebergs socken är numera påbörjad, sedan Riddarhytte aktiebolag erhållit koncession å densamma, och kommer den att hålla i längd 1 mil 4,400 fot.

Rullande materielen har tillökats med en godsvagn.

16. Frövi—Ludvika jernväg.

(Längd 9,2 mil, spårvidd 4,83 fot.)

De i och för jernvägsförvaltningens förflyttning till Nya Kopparberget derstädes uppförda byggnader äro fullbordade.

Bron vid Ståldalen, som af ett vattenflöde i Juli 1877 så skadats, att ett landfäste och en pelare

måst ombyggas, var nu till alla delar färdig. För att undvika att hålla banvakt vid den rörliga bron öfver kanalen mellan Norra och Södra Hörken, hvilken bro endast i undantagsfall behöfver öppnas, hafva skenorna i bron och i det öfriga spåret för- enats genom vanliga skarffjern.

I stället för den straxt söder om Nya Kopparbergs station belägna vägöfvergången i banans plan, som vållat såväl jernvägs- som landsvägstrafiken betydande olägenheter, har jernvägsbolaget åtagit sig att uppföra bro öfver jernvägen och var den under byggnad.

Ny telegrafledning har uppsatts utefter jernvägen.

Rullande materielens storlek var oförändrad.

17. Storå—Guldsmedshyttans jernväg.

(Längd 0,3 mil, spårvidd 4,83 fot.)

Sedan den öfver Storån ledande bron, som vid sistlidne års besigtning befans vara för svag, numera blifvit på ändamålsenligt sätt förstärkt, var emot underhållet intet att anmärka.

Trafiken besörjes fortfarande af Frövi—Ludvika jernväg.

18. Bånghammar—Klotens jernväg.

(Längd 2 mil, spårvidd 4,83 fot.)

Jernvägen, som är anmärkningsfritt underhållen och trafikeras af Frövi—Ludvika jernväg, har dock, såsom varande byggd med mycket starka krökningar, egen materiel, hvilken är till storleken oförändrad.

19. Säfsnäs jernväg.

(Längd 4,5 mil, spårvidd 2,7 fot.)

Denna jernväg erhöll den 23 sistlidne Augusti tillstånd att under vissa vilkor öppnas för allmän såväl person- som godstrafik, men som ännu åtskilliga delar af densamma voro ofullbordade, har någon slutlig afsyning derå ej kunnat verkställas.

Rullande materielen består af 3 stycken lokomotiv, 4 stycken personvagnar och 22 stycken godsvagnar.

20. Vessman—Barkens jernväg.

(Längd 1,7 mil, spårvidd 4 fot.)

Med afseende på underhållet af denna jernväg har Distriktchefen i Mellersta Väg- och Vattenbygg-

nadsdistriktet i skrifvelse till Styrelsen påpekat åtskilliga felaktigheter, till hvilkas afhjelpande Styrelsen anmodat Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Stora Kopparbergs län att vidtaga nödiga åtgärder.

Rullande materielen var till storlek och beskaffenhet oförändrad.

21. *Nora—Ervalla jernväg.*

(Längd 1,6 mil, spårvidd 4,83 fot.)

Stationen i Nora befans vara i ett för trafiken ganska obehvämt skick. För öfrigt hafva nödiga reparationsarbeten verkstälts. Nora—Karlskoga jernväg besörjer fortfarande trafiken härå.

22. *Nora—Karlskoga jernväg med fortsättning till Otterbäcken vid sjön Venern jemte bibanor från Gyttop till Stribergs grufvor och till Pershyttan samt från Kortfors till Karlsdal.*

(Längd 10,2 mil, spårvidd 4,83 fot.)

Den mellan Karlskoga och Otterbäcken befintliga delen af denna jernväg har under året blifvit slutligt afsynad och dervid befunnen vara fullbordad i enlighet med nådigst gillad plan och särskildt meddelade föreskrifter.

Mot jernvägens underhåll i sin helhet hafva inga anmärkningar gjorts och några nybyggnader hafva icke under året tillkommit

Rullande materielens storlek var oförändrad.

23. *Vikern—Möckelns jernväg.*

(Längd 5,1 mil, spårvidd 2,7 fot.)

Mot underhållet af jernvägen var intet att anmärka.

Rörande inhägnaden gäller detsamma som Styrelsen i sin underdåniga berättelse för 1877 anfört och har den deri omnämnda 16,900 fot långa delen mellan Elsimmen och Rösimmen blifvit med hägnad försedd.

Rullande materielens storlek var oförändrad.

24. *Östra Vermlands jernväg med bibana från Nyhyttan till Finnshyttan och grenbana till Elfbrohyttan.*

(Längd 6,3 mil, spårvidd 4,83 fot.)

Jernvägens underhåll gaf ej anledning till anmärkning och hafva några nybyggnader under året icke gjorts.

Rullande materielen utan förändring.

25. *Filipstads norra Bergslags jernväg.*

(Längd 1,6 mil, spårvidd 3 fot.)

Enligt från Distriktchefen i Mellersta Våg- och Vattenbyggnadsdistriktet inkommen rapport har vid slutlig afsyning å jernvägen densamma befunnits vara utförd i enlighet med nådigst gillad plan och i öfrigt meddelade föreskrifter, men har något afsyningsbetyg för densamma ännu ej blifvit af jernvägsdirektionen begärdt.

Rullande materielen är ökad med 2 godsvagnar.

26. *Uddeholms jernväg med bibanor från Nordmarksberg till Taberg och Tabergs kanal; från Geijersholm till Starrkärr, vid Hagfors och från Sjögränd till Skymnäs.*

(Längd 7,4 mil, spårvidd 3 fot.)

Åtskilliga arbeten hade under året företagits, såsom stationshusens inredning, uppförandet af ett magasin och en ångkran vid Edebäck, ett magasin vid Geijersholm, ett lastspår vid Skymnäs ned till Klarelfven.

Slutlig afsyning af banan är ännu icke begärd.

De under Nr:is 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25 och 26 upptagna jernvägar äro inspekterade af Distriktchefen, Major Nerman.

27. *Pålsboda—Finspongs jernväg.*

(Längd 5,4 mil, spårvidd 3 fot.)

Vid Pålsboda, Hjortqvarns och Gryts stationer äro åtskilliga ny- och tillbyggnader gjorda. Vid Glottra är ett 456 fot långt sidospår utlagdt. 3 st. banvaktstugor äro uppförde. 3,500 fot skenor och 2,489 st. syllar äro utbytte mot nya och var jernvägen i sin helhet ändamålsenligt underhållen.

Vid rullande materielen ingen förändring.

Inspekterad af Distrikt-Adjutanten, kapten G. N. Morsing.

28. *Oxelösund—Flen—Vestmanlands jernväg.*

(Längd 14,6 mil, spårvidd 4,83 fot.)

Genom nådigt beslut af den 2 Augusti meddelade Eders Kongl. Maj:t jernvägsbolaget tillstånd att, af det i Statskontoret till säkerhet för jernvägsbyggnadens fullbordande nedsatta belopp, få lyfta 100,000 kronor, så att det numera kvarstående beloppet utgör 50,000 kronor, och har bolagsstyrelsen den 31 sistlidne December anmält, att alla återstående arbeten då voro fullbordade med undantag af en mindre terrassering vid Borgå lastageplats, som icke kunnat verkställas, innan å platsen befintligt malmupplag blifvit af vederbörande borttaget.

Någon slutlig afsyning har således ej ännu kunnat verkställas.

Vid slutstationen Oxelösund är under anläggning en hamn, som kommer att blifva tillgänglig för ända till 20 fots djupgående fartyg invid kajerna, som medelst spår stå i förbindelse med jernvägsstationen, och hvilken hamn är beräknad för en årlig export af 3 millioner centner bergslagseffekter. Under den 30 November 1877 har Eders Kongl. Maj:t behagat nådigt gilla den för denna hamnanläggning uppgjorda plan och närmade den sig sin fullbordan vid slutet af året.

Mot underhållet af banan och rullande materielen har ingen anmärkning förekommit och har den senare ökats med en godsvagn.

29. *Halsberg—Motala—Mjölby jernväg.*

(Längd 9 mil, spårvidd 4,83 fot.)

Mot banans underhåll gjordes ingen anmärkning och hade under året 10,373 fot skenor och 14,133 stycken syllar blifvit mot nya utbytte.

Rullande materielen var oförändrad.

Under den 11 sistlidne Oktober behagade Eders Kongl. Maj:t nådigt anbefalla Styrelsen att verkställa undersökning rörande banbyggnadens å denna jernväg beskaffenhet och värde i och för begärd inlösen för statens räkning af densamma, och har Styrelsen samma nådiga befallning fullgjort och deröfver afgifvit underdånigt utlåtande den 28 sistlidne Januari.

Väg- och Vattenbyggnads-Styrelsens berättelse.

30. *Vadstena—Fogelsta jernväg.*

(Längd 1 mil, spårvidd 3 fot.)

Mot underhållet af denna under den 21 sistlidne September slutligt afsynade jernväg har ingen anmärkning förekommit.

Rullande materielen var oförändrad.

31. *Norsholm—Bersbo jernväg.*

(Längd 3 mil, spårvidd 3 fot.)

Under den 15 sistlidne November meddelade Styrelsen tillstånd till denna jernvägs öppnande under vissa vilkor för allmän såväl person- som godstrafik, dock har om banans slutliga afsyning ännu ingen anmälan inkommit.

I sammanhang härmed erhöll den 0,9 mil långa delen af Vestervik—Åtvidaberg—Bersbo jernväg mellan Bersbo och Åtvidaberg tillstånd att på vissa vilkor öppnas för person- och godstrafik. Se vidare under denna jernväg.

Den rullande materielen består af 2 lokomotiv, 6 personvagnar samt 19 pack- och godsvagnar.

32. *Nässjö—Oskarshamns jernväg.*

(Längd 13,9 mil, spårvidd 4,83 fot.)

Några nyanläggningar äro ej gjorde, men har banan utan anmärkning underhållits. 6,312 st. syllar voro utbytte mot nya och hade 6,000 centner stål-skenor, vägande 20 skålp. per löpande fot, under året inköpts, med hvilka skenutbytte kommer att göras till en början mellan Nässjö och Eksjö.

Rullande materielen var ökad med 25 st. godsvagnar och minskad med en personvagn.

33. *Vimmerby—Hultsfreds jernväg.*

(Längd 2 mil, spårvidd 4,83 fot.)

Underhållet af denna jernväg befans anmärkningsfritt.

Banan trafikeras fortfarande af Nässjö—Oskarshamns jernväg.

34. *Kalmar—Emmaboda jernväg.*

(Längd 5,3 mil, spårvidd 4,83 fot.)

119 st. skenor, och 3,817 st. syllar voro under året utbytte och äro ytterligare 1,992 centner skenor

med en vigt af $17\frac{1}{2}$ skålp. per löpande fot inköpte för att efter hand ersätta de nuvarande 14 skålp:s skenorna.

Mot banans underhåll gjordes ingen anmärkning. Rullande materielen oförändrad.

35. *Nybro—Säfsjöströms jernväg.*
(Längd 4 mil, spårvidd 4,83 fot.)

Underhålles anmärkningsfritt och var rullande materielen oförändrad.

36. *Lidköping—Skara—Stenstorps jernväg.*
(Längd 4,7 mil, spårvidd 3 fot.)

Å denna jernväg hade nödigt sken- och syllutbyte egt rum, äfvensom anmärkte bristfälligheter å en bro och 2 lokomotiv blifvit rättade.

Någon förändring i rullande materielens storlek hade icke egt rum.

37. *Lidköping—Häkantorps jernväg.*
(Längd 2,6 mil, spårvidd 3 fot.)

Mot jernvägens underhåll förekom ingen anmärkning och var den rullande materielens storlek oförändrad.

38. *Mariestad—Moholms jernväg.*
(Längd 1,7 mil, spårvidd 3 fot.)

Nödiga sken- och syllutbyten äfvensom öfrige underhållsarbeten voro under året verkstälde.

Rullande materielens storlek var oförändrad.

39. *Hjo—Stenstorps jernväg med bibanor Svensbro—Ekedalen och Ekedalen—Tidaholm.*
(Längd 5,1 mil, spårvidd 3 fot.)

Vid hufvudbanan hade under året nedlagts 8,000 syllar och 1,600 fot 10 skålp:s-skenor; ballasten var otillräcklig å flere ställen derå och bör ökas.

Mot bibanornas underhåll förekom ingen anmärkning. Bibanan Ekedalen—Oltorp var i det närmaste färdig.

Rullande materielen var äfven detta år ökad med en godsvagn.

De under N:ris 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38 och 39 upptagne jernvägar äro inspekterade af Distriktchefen, Öfverste-Löjtnant Grafström.

40. *Ulricehamn—Vartofta jernväg.*
(Längd 3,5 mil, spårvidd 3 fot.)

Oduglige syllar voro utbytte till ett antal af 18,000 stycken. De förutvarande nitnaglarne vid skenskarfvarne ersättas fortfarande med skrufvar och återstår nu blott $\frac{1}{3}$ af banans längd, der sådant ej skett. Äfven hafva skadade skenor blifvit utbytte mot nya.

Rullande materielen var till antalet oförändrad.

41. *Borås—Herrljunga jernväg.*
(Längd 3,9 mil, spårvidd 4,1 fot.)

Nödigt utbyte af skenor och syllar äfvensom öfrige underhållsarbeten voro utan anmärkning verkstälde.

Vid den rullande materielen ingen förändring.

42. *Uddevalla—Venersborg—Herrljunga jernväg.*
(Längd 8,7 mil, spårvidd 4,1 fot.)

Å broarne hafva åtskilliga reparationer blifvit gjorde, äfvenledes å vägportarne. Strandskoningen vid Vassbotten har förstärkts genom ytterligare stenutfyllning.

12,000 st. skenor och nära 11,000 st. syllar voro under året utbytte. Hägnaden var ny å längre sträckor.

Utom de förändringar, som måst vidtagas vid föreningsstationerna Häkantorp och Öxnered, hafva reparationer och ombyggnader gjorts vid de flesta af de öfriga stationerna.

Den rullande materielen var ökad med 25 godsvagnar.

De under N:is 40, 41 och 42 upptagne jernvägar äro inspekterade af Distriktchefen, Majoren E. G. Atterbom.

43. *Vexjö—Alfvesta jernväg.*
(Längd 1,7 mil, spårvidd 4,83 fot.)

Så väl bana med skenor och syllar som stationsbyggnader, stängsel m. fl. jernvägens delar underhållas på ett tillfredsställande sätt.

Styrelsen för statens jernvägstrafik ombesörjer fortfarande banans trafik och är den rullande materiel, som jernvägen eger, till antalet oförändrad.

44. *Karlskrona—Vexjö jernväg.*

(Längd 10,6 mil, spårvidd 4,83 fot.)

Så väl vid Karlskrona som vid Vexjö hafva nödige befunne utfyllningar verkstälts, äfvensom en större afdikning med 2:ne trumbyggnader äro å Pantarholmen utförde.

8,554 sträckfot skenor och 3,426 st. syllar voro utbytte och hade dessutom 20,736 sträckfot engelska stålskenor blifvit inlagde på linien mot en lika stor längd skenor af engelskt jern.

En ny hållplats, Näfra göl, är anlagd mellan Spjutsbygds och Holmsjö stationer.

Den rullande materiel en var till antalet oförändrad.

45. *Karlshamn—Vieslanda jernväg.*

(Längd 7,3 mil, spårvidd 3,59 fot.)

Banvall, broar och trummor voro utan anmärkning underhållne.

Nödigt utbyte af skenor och syllar äfvensom underhåll af stationsbyggnaderna var verkställdt.

Rullande materiel en har under året blifvit tillökad med 1 lokomotiv, 5 st. personvagnar och 3 st. lastvagnar.

46. *Vieslanda—Bolmens jernväg.*

(Längd 4,8 mil, spårvidd 3,59 fot.)

Under den 30 September 1878 meddelade Styrelsen afsyningsbetyg för denna jernväg, hvilken den 5 sistlidne Oktober öppnades för allmän såväl person- som godstrafik och å hvilken trafiken ombesörjes med Karlshamn—Visslanda jernvägs rullande materiel.

47. *Sölvesborg—Kristianstads jernväg.*

(Längd 2,9 mil, spårvidd 3,59 fot.)

Reglarne å bron öfver Bromölla å hade en anmärkningsvärd sänkning å midten, hvilken flere är observerats och hvarå uppmärksamheten fortfarande kommer att blifva fästad. Nödigt utbyte af skenor och syllar var verkställdt. De förra året anmärkte bristfälligheterna å hägnaden voro delvis afhjelpade.

Den rullande materiel en var till storlek oförändrad.

48. *Kristianstads—Hessleholms jernväg.*

(Längd 2,8 mil, spårvidd 4,83 fot.)

Nödiga underhållsarbeten hade blifvit verkstälde, hvaribland utbyte utaf 3,892 st. syllar och 2,121 sträckfot skenor.

Banan befans i godt skick.

Någon förändring i den rullande materielens storlek hade ej skett.

49. *Helsingborg—Hessleholms jernväg med bibana Bjuf—Billesholm.*

(Längd 7,4 mil, spårvidd 4,83 fot.)

Å hufvudbanan hade å flere ställen mindre ras i doseringarne inträffat, hvilka blifvit afhjelpade och är uppmärksamheten ständigt fästad på de i detta afseende mest utsatta delarne deraf.

Bibanan har icke tarfvat något anmärkningsvärdt underhåll.

Den rullande materielens storlek har icke undergått någon förändring.

50. *Landskrona—Helsingborg—Eslöfs jernväg.*

(Längd 5,6 mil, spårvidd 4,83 fot.)

Underbyggnaden så väl å delen Landskrona—Eslöf, som å delen Helsingborg—Billeberga hade icke tarfvat något anmärkningsvärdt underhåll. 5,300 st. syllar och 5,300 sträckfot skenor hade under året utbytt mot nya.

Utom mindre reparationer å husbyggnaderna hade dels vid Asmundtorps, dels vid Vallåkra stationer uppförts lastkajer med 50 fots längd hvardera, äfvensom en godsexpeditionsbyggnad uppförts vid Landskrona station.

Någon tillökning eller minskning i denna jernvägs rullande materiel hade ej under året skett.

51. *Landskrona—Engelholms jernväg.*

(Längd 4,5 mil, spårvidd 4,83 fot.)

Sedan inalles 466 kub.-stänger sten och grus blifvit utfylde till iordningställande af den genom ras skadade banken öfver Ottarpsdalen, hade ingen vidare sättnings derå förmärks.

Vid Billesholms grufva hade sättnings flere gånger skett och hade Distriktchefen genom skrif-

velse till jernvägsbolagets styrelse fäst densamma uppmärksamhet på att kraftiga åtgärder borde vidtagas till jernvägens skydd gent emot Wallåkra stenkolsaktiebolag, som under jernvägen bedrifver stenkolsbrytning.

Vid Spannarps station hade ett boställshus uppförts.

Förändringar af spåren vid infarten till Landskrona station voro ännu icke verkstälde.

Rullande materielen var till storlek oförändrad.

52. *Ystad—Eslöfs jernväg.*

(Längd 7,1 mil, spårvidd 4,83 fot.)

Nödiga reparationsarbeten voro verkstälde: bland annat hade 10,370 sträckfot skenor och 4,527 st. syllar blifvit mot nya utbytte. Vid Esperöd hade en 16 fots vändskifva blifvit anlagd.

Rullande materielen var till antalet oförändrad.

53. *Malmö—Ystads jernväg.*

(Längd 5,9 mil, spårvidd 4,83 fot.)

Till följe af 3 fots försänkning af vattenytan i Willie å hade å den deröfver ledande jernvägsbron nödiga fotmurar blifvit anbringade.

6,770 sträckfot skenor och 2,440 st. syllar voro utbytte.

Vid Marsvinsholms, Charlottenlunds och Oxie stationer hade tillbyggnader och förändringar gjorts.

Rullande materielen var till storlek oförändrad.

54. *Lund—Trelleborgs jernväg.*

(Längd 4 mil, spårvidd 4,83 fot.)

Vid denna jernväg hade endast obetydliga underhållsarbeten behöft göras.

En ny vägport är uppförd vid Lund af sten med jernöfverbyggnad.

Rullande materielen var oförändrad.

De under N:ris 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53 och 54 upptagne jernvägar äro inspekterade af Distrikthefen, Majoren A. Remmer.

55. *Gotlands jernväg mellan Visby och Hemse.*

(Längd 5,3 mil, spårvidd 3 fot.)

Sedan efter i vederbörlig ordning gjord besigtning denna jernväg under den 9 sistlidne September

erhållit Styrelsens tillstånd att under vissa vilkor få öppnas för person- och godstrafik, har sådan trafik derå bedrifvits sedan den 15 sistlidne September. Den rörliga materielen består af

3 st. lokomotiv;

8 personvagnar;

54 godsvagnar.

Inspektionsförrättare var Distriktadjutanten, Kapten A. Blix.

Bergslagernas jernväg har, ehuru längre delar af densamma blifvit för trafik upplåtna, dock, enär den ej är i sin helhet fullbordad, här upptagits bland »under byggnad varande jernvägar.»

b) *Under byggnad varande:*

Vintjern—Lilla Björnmossen—Tallås jernväg.

(Längd 2,3 mil, spårvidd 3 fot.)

Utom den här ofvan upptagna, för godstrafik öppnade delen Vintjern—Lilla Björnmossen, hvilken håller i längd 1,0 mil, och den 1,0 mil långa förut koncessionerade fortsättningen deraf till Tallås by har egaren under den 26 Juli 1878 ytterligare erhållit koncession å en 0,3 lång sträcka öster om Tallås.

Den för trafik öppnade delen Vintjern—Lilla Björnmossen hade under året blifvit grusad och spåret lyftadt, dock hade den sista noggranna riktningen ej öfverallt verkstälts.

Af delen Lilla Björnmossen—Tallås jemte utsträckningen deraf hade inalles 30,000 fot blifvit terrasserade och 18 stycken trummor fullbordade och förekommo ej några väsendtliga anmärkningar mot arbetet. Samtidigt med den här ofvan nämnda koncessionens meddelande har Eders Kongl. Maj:t medgifvit egaren anstånd med banans fullbordande till den 1 Augusti 1881.

Arbetsstyrkan var under tiden Maj—Oktober vid pass 90 man. Banans kontrollerande ingenjör är Distriktadjutanten Kapten G. Nyström.

56. *Krylbo—Borlänge jernväg.*

(Längd 6,2 mil, spårvidd 4,83 fot.)

Under den 9 sistlidne Augusti meddelade Eders Kongl. Maj:t jernvägsbolaget nådigt tillstånd att i

vissa delar göra afvikelser från den förut gillade planen, och har arbetet, som å vissa sträckor påbörjades den 15 sistlidne Maj, bedrifvits dels mellan Avesta och Jelkarlby dels i trakten af Säterhed, och voro inalles omkring 2,5 mil jernväg terrasserade.

58 stycken afloppstrummor voro under året färdigmurade;

grundläggnings och murningsarbeten voro påbörjade för broarne öfver Avesta, Klintbo, Nås och Brunna-årne.

Arbetsstyrkan har varierat mellan 50 och 700 man.

Banan har kontrollerats af Distriktchefen Major Nerman.

57. Bergslagernas jernväg.

(Längd 49 mil, spårvidd 4,83 fot.)

Jemte de arbeten, som bedrifvits å linien Trollhättan—Kil, hafva kompletteringsarbeten verkstälts å de för trafik redan öppnade delarne.

28,420 kub.-stänger jordarbete och 1,873 kub.-stänger bergsprängning hafva fullbordats, hvarigenom en sträcka af 6,3 mil blifvit färdigtterrasserad.

Tvenne kulvertar, nämligen vid Åstorp och Smedsta, hafva under detta år blifvit färdiga; likaså 85 stycken trummor.

Under arbete voro vägporten vid Dottebol och vägbron öfver Frykstadsbanan samt följande broar, nämligen vid:

Frändefors, Dölpan, Krokån, Eckerud, södra och norra Pålbon, Frestersbyn, Kärra, Östanå, svängbro öfver Dalslands kanal, Hästön vid Köpmannebro, Kärrkilen, Tydje, Åmålsån, Åmålsviken, Tvetabäcken, Byelfven, Slöån, Ransundet, Slottsbroundet, Karlbergsbäcken och Norselfven.

Under året hafva 27,604 längdfot väg blifvit dels an-, dels omlagda.

Stängsel har blifvit uppsatt till en längd af 464,710 fot.

Skenläggning å banan har under året blifvit gjord å en sträcka af 10,4 mil.

Inalles 3,497 kubikstänger ballast har å linien utförts.

Arbeten för stationshus och öfriga byggnader hafva pågått vid Öxnared, Frändefors, Brålanda, Erikstad, Mellerud och Åmål.

Stationers planering har påbörjats vid Köpmannebro, Seffle, Vermlandsbro, Segmon och Edsvalla.

Vattentornet vid Öxnared är komplett färdigt, samt Köpmannebro vattentorn uppmuradt och i det närmaste färdigt.

19 vaktstugor hafva under detta år påbörjats.

Å arbetet hafva 3,022 man i medeltal per dag varit sysselsatta.

Sedan delen Trollhättan—Öxnared, 0,9 mil lång, under början af året öppnats för allmän trafik, utgöra de för trafik öppnade delarne inalles 31,5 mil.

Den rörliga materielen har ej under året undergått någon förändring.

1878 års riksdag har till denna jernväg på vissa vilkor anvisat ett ytterligare låneunderstöd till belopp af 6,078,240 kronor, med vilkor bland annat att jernvägen mellan Göteborg och Falun skall vara öppnad för allmän trafik senast inom utgången af år 1880.

Filipstads norra Bergslags jernvägs utsträckning till Läsjön och Storbroyttan.

(Längd 0,1 mil; spårvidd 3,0 fot.)

Denna jernvägsanläggning var vid årets utgång ej fullbordad.

Inspekterad af Distriktchefen Major Nerman.

58. Dalslands jernväg.

(Längd 6,4 mil; spårvidd 4,83 fot.)

Denna jernväg var vid årets utgång till hela sin längd terrasserad och voro i sammanhang dermed 5,967 längdfot trumbyggnad, 8 st. broar, 6 st. vägportar och 3 st. vägbroar öfver banan och 43,500 fot vägomläggning fullbordade, äfvensom den å hela sin längd var skenlagd och inhägnad. Grusningen var äfven till större delen fullbordad.

Skenvigten är 22,75 π per längdfot. Stationer eller hållplatser äro, utom föreningsstationen vid Mellerud, anlagde vid Dalskog, Bäcke Ed, Hökedal och Mon å hufvudlinien samt vid sidolinierna dels vid Sunnanå hamn vid Venern dels vid Lee och äro

de derstädes nödiga byggnaderna i arbete och till stor del fullbordade. Vid Mellerud var uppfördt ett lokomotivstall med en mindre verkstad och en större vattenreservoir med 9,000 fot lång vattenledning och ångmaskin. Telegrafledning var uppsatt utefter hela linien, men inga apparater insatte.

19 st. banvaktstugor med nödige uthus voro fullbordade.

Arbetsstyrkan har vexlat mellan 180 man och 1,005 man.

Banan har kontrollerats af Distriktadjutanten, Kapten Ph. Oterdahl.

59. *Varberg—Borås jernväg.*

(Längd 7,9 mil, spårvidd 4,83 fot.)

Terrassering var verkstald å inalles 5,8 mils längd, dervid 19,109 kub.-stänger jord och 1,406 kub.-stänger berg blifvit förflyttade. 142 st. aflopps-trummor voro inalles färdigmurade.

Bron öfver Himble å med ett 40 fots spann.

» » Munkån » » 15 » »

» » Afjan » » 12 » »

» » Skuttran » » 35 » »

» » Viskan vid Åsbro med 2 st. 60 fots spann voro uppmurade och med öfverbyggnad försedde;

broarne öfver Viskan vid Viskafors och Borås äfvensom öfver Hornån voro under arbete;

1 vägport och 7,550 vägomläggningar voro fullbordade samt, från Varberg räknadt, 1,6 mil skenlagd;

telegrafstolpar uppsatte å 2 mil;

1 lokomotiv och 40 st. godsvagnar anskaffade; arbetsstyrkan har vexlat mellan 404 och 1,306 man.

Jernvägen har kontrollerats af Distriktchefen, Major Atterbom.

60. *Limmared—Åsundens jernväg.*

(Längd 1,2 mil, spårvidd 3 fot.)

Utom den förut skenlagda delen mellan Limmared och Månstad hade nu äfven den 16,000 fot långa delen mellan Månstad och Åsunden bearbetats, hufvudsakligen hvad terrasseringen angår, men var den äfven till en del provisoriskt skenlagd.

Jernvägen har kontrollerats af Distriktchefen, Major Atterbom.

61. *Vestervik—Åtvidaberg—Bersbo jernväg.*

(Längd 8,2 mil, spårvidd 3 fot.)

Under den 15 nästlidne November meddelade Styrelsen tillstånd till öppnande på vissa vilkor af person- och godstrafik å den 0,9 mil långa delen mellan Åtvidaberg—Bersbo.

Delen Vestervik—Åtvidaberg har till hela sin längd blifvit terrasserad, undantagande 1,000 fot och voro i sammanhang dermed inalles 8 st. broar 5 st. vägportar och 204 st. trummor fullbordade samt 6,686 längdfot vägar omlagda. Banan var till hela sin längd skenlagd och med undantag af 0,5 mil inhägnad.

5,248 kub.-stänger grus voro inalles utförda.

Å banan finnas tvenne tunnlar, nemligen vid Öfverum och Hula, den förra af 47 fots, den senare af 120 fots längd.

Husbyggnader å 10 stationer voro under året till större delen fullbordade.

Telegrafledning var uppsatt.

All för banan bestämd rörlig materiel var inköpt och levererad.

Arbetsstyrkan hade vexlat mellan 500 och 1,700 man.

Banan har kontrollerats af Distriktchefen Öfverste-Löjtnanten Grafström.

62. *Hultsfred—Vesterviks jernväg (Hultsfred—Jenny) med bibanor.*

(Längd 6,7 mil, spårvidd 3 fot.)

Terrassering var fullbordad å inalles 4,5 mil, dervid 22,396 kub.-stänger jordschaktning och 2,893 kub.-stänger bergsprängning verkstälts.

En bro öfver Långsjön, en öfver Verkebäcken, en öfver Yxerån och 2 pålbroar vid Ankarsrum voro under arbete och de 2 förstnämnda i det närmaste fullbordade.

15,960 längdfot vägomläggning var verkstald.

Skenläggning var fullbordad å banan till en längd af 2 mil 30,765 fot och grusning till full höjd gjord å 2 mil 24,860 fot; hägnad var uppsatt å 3 mil 27,895 fot bana.

Vid Tuna, Blägda, Totebo, Hjorted, Bresfall, Ankarsrum, Fårhult, Hvalstad, Verkeback och Jenny voro stationshus jemte nödige uthus dels uppförda, dels under arbete.

12 st. banvaktstugor voro under arbete.

Telegrafledning var uppsatt mellan Tuna och Jenny å omkring 4 mil.

Arbetsstyrkan hade vexlat mellan 30 och 1,203 man.

Banan har kontrollerats af Distriktchefen, Öfverste-Löjtnanten Grafström.

63. *Halmstad—Nässjö jernväg.*

(Längd 18,3 mil, spårvidd 4,83 fot.)

Å den 10,8 mil långa delen mellan Halmstad och Vernamo, som redan år 1877 öppnades för allmän trafik, hafva åtskilliga kompletteringsarbeten vidtagits så väl hvad banbyggnaden som stationsbyggnaderna angår och var bron öfver Sänna-ån, å hvilken ett ras inträffat, under året återställd i vederbörligt skick.

Rullande materielen har blifvit ökad med 2 st. lokomotiv.

Å den under arbete varande 7,5 mil långa delen mellan Vernamo och Nässjö var terassering verkställd från Vernamo å en längd af 4 mil 12,300 fot, utaf hvilka 3,7 mil blifvit skenlagda, 1,9 mil fullt grusad, och 2,2 mil delvis grusade;

broarne vid Kullebro med ett 30 fots spann, vid Hjortsbro med ett 12 fots spann samt vid Målna å med ett 12 fots spann voro fullt färdige.

Telegrafstolpar voro uppsatta å vidpass 2 mil och stängsel uppfördt å 0,8 mils längd.

Vid Hörle och Skillingaryd voro stationshus under arbete.

Banan har kontrollerats af Distriktchefen, Majoren Remmer.

Å *Lindesnäs jernväg från Lindesnäs bruk till sjön Vessman, Åsunden—Öfverum—Gamleby jernväg*, och *Småland—Varbergs jernväg* har något arbete ej under året blifvit verkställdt.

Genom skrifvelse till Styrelsen af den 12 sistlidne November har styrelsen för *Nyhammars jernväg* afsagt sig sin koncession å jernvägsanläggningen.

Under loppet af år 1878 har Eders Kongl. Maj:t, på grund af derom gjorda underdåniga ansökningar, beviljat koncession å följande jernvägsanläggningar:

Den 10 Maj uppå ansökan af O. G. Timm, Nath. Fröding samt Fagersta Bruks Aktiebolag genom Chr. Aspelin, att anlägga jernbana om 4,83 fots spårvidd från Engelsberg förbi Vestanfors masugn, Fagersta och Semla bruk, Thunkarlsbo, Vesterby och Flatenberg's masugnar till Ludvika och vidare öster om sjön Vessman mot Vanelfvens utlopp i Vester-Dal-elfven.

Plan och kostnadsförslag hafva likväl ej inkommit inom den af Eders Kongl. Maj:t utsatta tiden, den 1 December 1878.

Den 26 Juli åt förmyndarne för I. A. S. Åberg å utsträckning af den under byggnad varande Lilla Björnmossen—Tallås jernväg med 12,550 fot, på så sätt att namnet på slutstationen fortfarande förblifver Tallås. I anledning af den medgifna förlängningen har arbetstiden enligt samma nådiga bref förlängts till den 1 Augusti 1881.

Den 11 Oktober uppå ansökan af Bergslagernas jernvägsaktiebolag om anläggandet af ett grusspår med 4,83 fots spårvidd från bolagets jernväg i närheten af Kärra till Torrmansbod. Plan fastställdes samma dag.

Den 8 November åt A. Bergström, H. A. Waldenström, Fr. Löwenhjelm m. fl. att anlägga jernväg med 3 fots spårvidd från Askersund till Vretstorps jernvägsstation. I enlighet med den samma dag fastställda planen håller banan i längd 1 mil 31,350 fot.

I slutet af denna berättelse förekomma följande tabellariska öfversigter rörande enskilda jernvägar i landet, nämligen:

N:r VII öfver jernvägar, som till 1878 års utgång erhållit tillstånd att öppnas för allmän trafik, dem tilldelade anslag och lån m. m.

N:r VIII öfver koncessionerade, dels under byggnad varande, dels icke påbörjade, lokomotivbanor vid 1878 års slut.

N:r IX öfver nu mera upphörda jernvägar.

N:r X öfver utförde, okoncessionerade jernvägar.

N:r XI öfver landets jernvägar med hänsyn till deras olika spårvidd m. m.

N:r XII sammandrag af föregående tabeller med tillägg af statsbanorna.

B. Vägarbeten.

Inom Norra Distriktet.

Norrbottens län.

Väganläggning mellan Kangis och Gellivara, nämligen *vägdelarne från Gellivara sockengräns till Landsån och från Landsån till Gyljens bruk och vidare till Kangis*. Båda dessa vägdelar äro afsynade och godkända.

Väganläggning mellan Inosuando och Vittangi byar. Vägen var fullständigt bruten; broar och de flesta trummorna nöjaktigt utförda, men terrasseringen illa verkställd och vattenafloppen på en del ställen ofullständiga. I vägplanet qvarlåg en mängd större stenar och grusningen var mycket otillräcklig.

Väganläggning mellan Råbäck och Gåddvik. Enligt hvad vid inspektionen kunde bedömas, befans arbetet i ungefär enahanda skick som vid föregående besigtning, till följd af att tvisten om vägens riktning ännu ej blifvit bilagd.

Väganläggning mellan Matarengi och Turtola. Till följd af okunnighet om Torneelfvens vattenvariationer har denna väg på flera ställen blifvit utstakad på en terräng, som af högvattnet på långa sträckor öfversvämmas, hvadan det blifver nödvändigt att antingen, der sig göra låter, omstaka linien och förlägga den på högre belägen mark eller ock att höja vissa vägdelar med 2,5 till 3 fot.

Styrelsen har derföre anmodat Distrikt-Chefen Schough att förståndiga arbetsdirektionen att låta omarbete planen samt derefter till Styrelsen insända densamma, på det Styrelsen må blifva satt i tillfälle bedöma de förändringar, som blifva nödvändiga, samt vidtaga de åtgärder, som kunna anses erforderliga för arbetets utförande.

Emot det verkställda arbetet fans ingen anledning till anmärkning.

Vägomläggning mellan Kojvukylä i Hietaniemi kapellförsamling och Haapakylä i Öfver-Torneå socken,

nämligen *från punkten C (Luppio) å plankartan till Haapakylä*. Arbetet var vid inspektionen nyss påbörjadt och pågick afschaktning utaf en del backar.

Väganläggning mellan Bredåker och Nedre Eders i Öfver-Luleå socken. Något öfver en mil af vägen, dels inom Harads och dels inom Svartlä och Bredåkers byar, var bruten, dikad och planerad, hvarjemte tvenne broar och åtskilliga trummor voro uppförda, — allt med mindre vanlig noggranhet.

Alla inom Norrbottens län belägna vägarbeten äro besigtigade af Distrikt-Chefen, Major Schough.

Vesterbottens län.

Väganläggning mellan Lycksele och Vilhelmina kyrbobyar. Anläggningen har under 1878 besigtigats ej mindre än 3:ne särskilda gånger, enär intressenterna önskade få vägen afsynad och godkänd; men framställdes vid sista inspektionen åtskilliga anmärkningar, hvaribland må nämnas, att på större delen af vägen mellan Tufträsk och Tanträsket användts mindre tjenligt grus — hvilket dock ej hindrade besigtningens förrättaren att förorda arbetets godkännande, då bättre grus ej kunnat uppletas inom rimliga afstånd — samt att lutningen å Nafvarträskliden var för brant, hvilken senare omständighet förorsakat, att arbetet ej utan Eders Kongl. Maj:ts nådiga samtycke kan godkännas.

Intressenterna hafva äfven uti underdånig ansökan begärt att få företaget godkänt, hvilken ansökan Eders Kongl. Maj:t behagat remittera till Styrelsen, som för upplysningars vinnande öfversändt handlingarne till Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande.

Väganläggning mellan Norsjö och Malå. Hela vägen var terrasserad och samtliga trummor och broar uppförda, hvarförutom grusning af körbanan var påbörjad inom såväl Norsjö som Malå socknar. Schaktningar hade företagits för att afhjelpa de vid föregående inspektion anmärkta bristerna i lutningsgraden å backarne vid Norsjöån, Gisträsk, Holmträsk och Åmliden. Några anmärkningar framställdes dels mot trummornas beskaffenhet, dels mot vattenafledningen vid längre sammanhängande lutningar.

Väganläggning mellan Åsele och Dorotea. Samma anmärkningar, som föregående år framstälts mot såväl arbetet som arbetssättet, qvarstodo äfven vid 1878 års inspektion. Vägdelens mellan Laiksjö och Dorotea, 0,8 mil, var dock i allmänhet uti fullgodt skick och likaså större delen af den 2 mil långa vägen mellan Hammarn och Lomsjö. Broarne voro äfvenledes i allmänhet anmärkningsfria, med undantag likväl af bron öfver Sänksjöån, för hvilken grundläggningen under bockarne var för klen.

Omläggning af Krångebackarne mellan Skellefteå och Norsjö kyrka. Vid besigtningen befans arbetet i det närmaste fullbordadt och har sedermera, på grund af inkommet fullständigt afsyningsbetyg, blifvit godkänt.

Väganläggning mellan Aborrträsk och Jörn, nämligen vägdelens Jörn—Åliden—Stenträsk. Bankläggningen var påbörjad å en vägsträcka af 2 mil 2,250 fot, hvarjemte en del af linien var planerad, myrarne mullförda och trummorna bygda. Mot arbetet förekommo åtskilliga anledningar till anmärkning.

Omläggning af vägen mellan Näslands och Ströms byar på sträckningen från Nordmaling öfver Bjurholm till Örträsk's kapell. Företaget är under året afsynadt och godkänt.

Vägomläggning från Bastuträsk öfver Bjursele till Norsjö på vägen Skellefteå—Norsjö kyrkoby. Terrasseringsarbetet var påbörjadt vid båda ändpunkterna och var vid Norsjö omkring 0,4 mil samt vid Bastuträsk 0,1 mil banklagd. Arbetet utföres i allmänhet ordentligt.

Väganläggning från Sorsele kyrka till Strycksele by jemte sidoväg från Lycksele öfver Ulriksdal, Carlsgård och Husbondliden till Ruskträsk. Arbetet, som år 1878 erhållit första andelen utaf det beviljade statsbidraget, var vid inspektionen nyss påbörjadt och bedrefs på flera ställen utefter linien.

Väganläggning mellan Lycksele och Stensele kyrkor. Inom Lycksele socken voro fem broar af olika storlek utförda. Vester om Gransele var vägen ordentligt och väl bruten på en längd af ungefär 0,5 mil genom svår terräng. Inom Stensele socken voro längre eller kortare sträckor af vägen brutna, dikade och plane-

Väg- och Vattenbyggnads-Styrelsens berättelse.

rade, utan att någon anledning till anmärkning mot arbetets utförande förefans.

Alla arbetena inom Vesterbottens län — med undantag af de två sistnämnda, som inspekterats utaf Distrikthefen Schough — hafva besigtigats af Distriktadjutanten, Kapten Cederberg.

Vesternorrlands län.

Vägomläggning mellan Fjäl och Hernösand inom Säbrå socken. Vägen var till största delen anmärkningsfritt bruten, dikad och planerad. En bro på pålok öfver Själandsån samt flera trummor voro äfven på tillfredsställande sätt utförda.

Vägomläggningar på samma sträcka inom Hässjö och Häggdångers socknar. Båda dessa vägdelar äro afsynade och godkända.

Omläggning af landsvägen mellan Öfver-Lännäs och Sänga socknar. Sedan Eders Kongl. Maj:t bestämt sträckningen utaf den del af vägen, som faller inom Sänga socken och socknemännen genom kontrakt förbundit sig att utföra företaget enligt senast gillade plan, har arbetet påbörjats äfven inom denna socken och fortskridit så, att omkring 1,500 fot väg var banklagd. Inom Öfver-Lännäs socken var bankläggning påbörjad å nästan hela den del af omläggningen, som faller öster om Björkån, hvarjemte landfästena för Björkå-bron voro uppförda samt två sten-trummor bygda.

Det sistnämnda arbetet inom Vesternorrlands län är besigtigadt af Distriktadjutanten Cederberg, de öfriga utaf Distrikthefen Schough.

Gefleborgs län.

Iståndsättande af Kårbölevägen inom Loos socken. Arbetsdirektionen hade begärt arbetets afsynande, men kunde inspektionsförrättaren ej meddela något betyg om företagens godkännande, enär de i förslaget egentligen afsedda reparationsåtgärderne, såsom ombyggnad af broar och trummor samt reglering af vattenaflopp, ej blifvit vidtagne, utan hade arbetet under året hufvudsakligen utgjorts af grusning och dikning. Då arbetsdirektionen likväl ej synes vilja undandraga sig att utföra de med företaget afsedda förändringarne, så förordar inspektionsförrättaren ett

års förlängning i arbetsterminen, hvarom dock ingen ansökan ännu till Styrelsen inkommit.

Väganläggning inom Ljusdals socken till en punkt C å plankartan, i fortsättning af nya vägen från Jerfsö kyrka till Ljusdals sockengräns. Vägen var till hela sin längd bruten, planerad och grusad, men en högre bank vid den s. k. Foskvägen hade under vintern och våren så sammansjunkit, att förbindelsen varit nästan afbruten. För att åter försätta denna bank uti fullgodt skick har arbetsdirektionen gjort underdånig ansökan om förlängning i tiden för arbetets fullbordande; och har Eders Kongl. Maj:t genom nådigt bref af den 24 sistlidne Januari täckts bevilja denna ansökan.

Fortsättning af förestående väganläggning från punkten C till Ljusdals bro. Arbetet hade börjats med en större brobyggnad vid Vika, hvilken till alla delar var färdig. Bron var starkt och väl bygd med stenfästen och träöfverbyggnad. Vägen var till hela sin längd dels utstakad dels under arbete.

Vägomläggning inom Jerfsö socken från Norrvåga by förbi Skärstra och Skridviks byar till Färila sockengräns i närheten af Sjövesta. Vid inspektionstillfället hade arbetet nyss börjat och framställes mot utförandet åtskilliga anmärkningar.

Gefleborgs läns vägarbeten äro besigtigade utaf Distriktadjutanten Nyström.

Upsala län.

Väganläggning mellan Vänge jernvägsstation och Hagby. Arbetet hade hos Styrelsen anmälts till afsyning, men fann inspektionsförrättaren företaget i flera afseenden ganska illa utfördt och ej i öfverensstämmelse med den gillade planen. Bland anmärkningar, som förekommo, må nämnas, att diken hade hvarken tillräckligt djup eller full bredd; att vid vägens utläggning i plan hade afvikelser blifvit gjorda, som medförde försämringar uti den gillade planen för arbetet; att vid vägens terrassering den fastställda profilen blifvit alldeles förbisedd m. m. På grund af dessa anmärkningar meddelade inspektionsförrättaren arbetsdirektionen skriftliga förhållningsordres för vidtagande af rättelser vid arbetets verkställande, hvilket föranledt direktionen att göra

underdånig ansökan om förlängning i arbetstiden; och har Eders Kongl. Maj:t genom nådigt bref af den 29 November sistlidne år täckts bifalla den gjorda ansökningen.

Väganläggningen från Wallby i Viksta socken förbi Jällsta till Skyttorps blifvande station å Upsala—Gefle jernväg. Vägen var å större delen planerad, ehuru såväl stenbrytning som sprängning i diken och annorstädes återstod. Någon grusning å vägen var deremot ännu ej vidtagen.

Det förstnämnda arbetet uti Upsala län är besigtigadt utaf Kaptenen I. W. Kullberg och det sistnämnda utaf Adjutanten i Styrelsen, Kaptenen L. Broomé.

Stockholms län.

Omläggning af Puttbacken m. fl. backar å vägen mellan Norrtelje och Grisslehamn. Vägen befans vid inspektionen i det närmaste fullbordad enligt gillad plan, och har sedermera, då de anmärkta smärre felaktigheterna blifvit rättade, af Styrelsen godkänts.

Arbetet besigtigades utaf Kaptenen L. Broomé.

Mellersta Distriktet.

Stora Kopparbergs län.

Vägomläggningen mellan Ludvika bruk och Grangårdes kyrkoby är under året afsynad och godkänd. Besigtigad af Distriktadjutanten, Kapten Morsing.

Örebro län.

Väganläggning från Grythyttedens kyrkoby till Norsbron vid Hjulsjö sockengräns. Arbetet hade så framskridit, att omkring $\frac{2}{3}$ af hela väglängden voro terrasserade, dikade och försedde med erforderliga trummor.

Väganläggning mellan Alkvettern i Bjurkärns och Gelleråsen i Karlskoga socken. Vägen var på hela sin längd bruten och delvis grusad. Arbetet är omsorgsfullt utfördt och åtskilliga förbättringar i den fastställda planen vidtagna.

Det första arbetet uti Örebro län är besigtigadt af Distriktadjutanten Morsing och det sistnämnda af Distriktchefen Nerman.

Södermanlands län.

Vägomläggning mellan Gnesta jernvägsstation och Aspa gästgifvaregård. Arbetet befans vid inspektionen fullt färdigt, hvadan Styrelsen sedermera godkänd detsamma.

Arbetet inspekteradt af Distriktchefen Nerman.

Östra Distriktet.*Östergötlands län.*

Väganläggning mellan Norsholm och Grensholmen. Denna nyanlagda väg var vid inspektionen så utförd, att besigtningförrättaren kunde förorda densamma till godkännande, och har Styrelsen äfven antagit och godkänt arbetet såsom fullbordadt enligt gillad plan.

Väganläggning mellan Grensholmen och Bonnorp, som utgör fortsättning af förestående arbete. Nästan hela vägbanan befans anmärkningsfritt terrasserad och grusning börjad.

Vägomläggning mellan Bonnorp och Stjernorp utgör likaledes fortsättning af de tvenne förut omnämnda anläggningarne, och bilda alla tre företagen delar utaf ett stort vägarbete, nämligen förbättring af vägen norr om sjön Roxen från Norsholm förbi Grensholmen till Berg. Det nu ifrågavarande arbetet omfattar omläggning utaf 5 backar, af hvilka en var omlagd på anmärkningsfritt sätt och tre andra under arbete.

Vägomläggning mellan Hälla, Höggebo och Salfvedals gästgifvaregårdar. Vid inspektionen befans vägdelen mellan Salfvedal och Höggebo terrasserad, med undantag af en 400 fot lång sträcka mellan Gobo och Höggebo, samt till största delen grusad. Vägdelen mellan Höggebo och Hälla var ej i ringaste grad bearbetad, i anledning hvaraf Styrelsen kommer att göra särskild underdånig hemställan.

Väganläggning emellan Ekeberg och Sommens jernvägsstation i Trehörna socken. Hela vägen — med undantag af omkring 1,000 fot — befans vid inspektionen på anmärkningsfritt sätt terrasserad. En mindre förändring af gillade planen hade utaf Distriktchefen blifvit godkänd, och skulle genom denna förändring en minskning i väglängden ernås af

omkring 700 fot, utan att lutningsförhållandena derigenom försämrades.

Arbetena inom Östergötlands län — med undantag af det sistnämnda, som inspekterats utaf Distriktadjutanten Hammarström — äro besigtigade af Distriktchefen Grafström.

Jönköpings län.

Väganläggning från Ingerdabo vid gränsen mot Elfsborgs län till Mängsbo vid häradsvägen mellan Bosebo och Burseryds kyrkor. Omkring 16,000 fot af den 19,814 fot långa vägen voro vid inspektionen på anmärkningsfritt sätt terrasserade.

Vägomläggningen mellan Eksjö och Björkö har under året afsynats och godkänts.

Jönköpings läns arbeten äro inspekterade utaf Distriktadjutanten Hammarström.

Kalmar län.

Vägomläggning från Dalhems kyrka till Gamleby köping. Företaget omfattar omläggning utaf 7 st. backar, af hvilka en del voro under arbete, På ett ställe, nämligen vid Iskällarebacken, hade en ändring af gillade planen vidtagits och godkänts af Distriktchefen såsom medförande en synnerlig förbättring. Arbetet inspekterades utaf Distriktchefen Grafström.

Vägomläggning från Vimmerby förbi Rökulla gästgifvaregård till Jönköpings länsgräns. Större delen af vägen var terrasserad på anmärkningsfritt sätt, men befans en mindre del, eller de s. k. Rökullabackarne, ej utförd enligt gillade planen, enär lutningen var större än den fastställda. För rättelses vinnande i detta afseende aflät inspektionsförrättaren, Distriktadjutanten Hammarström, skriftlig påminnelse härom till arbetsdirektionen.

Skaraborgs län.

Vägomläggning från Finnerödja jernvägsstation till Tiveds sockens prestgård. Detta arbete befans vid inspektionen, som verkställdes af Distriktchefen Grafström, fullbordadt enligt gillad plan och har sedermera af Styrelsen godkänts.

Vestra Distriktet.

Vermlands län.

Väganläggning mellan Fältakan och Bäckan i Silleruds socken. Arbetet hade under sommaren påbörjats och var vid inspektionen utsträckt efter nästan hela väglinien samt utföres med omsorg.

Vägomläggning mellan Molkoms och Stenåsens gästgifvaregårdar (de s. k. Acksjöbackarne). Hela vägsträckan är grusad en gång och andra grusningen återstod att verkställa på en vägsträcka af blott omkring $\frac{1}{4}$ mil. Arbetet är i allmänhet utfördt med mycken omsorg och framhåller inspektionsförrättaren särskildt vägtrumorna såsom särdeles solida.

Båda arbetena i Vermlands län äro besigtigade af Distriktchefen Atterbom.

Elfsborgs län.

Vägomläggning mellan Quarnå bro och Quarnared på allmänna landsvägen mellan Fästeredssund och Strängsered. Företaget har under året afsynats och godkänts.

Fortsättning af förestående vägomläggning, nämligen mellan *Quarnared och Strängsered*. Vid besigtningen befans terrasseringsarbetet till största delen utfördt och de flesta trummorna lagda. Endast en obetydlig anmärkning framställdes mot det i öfrigt omsorgsfullt verkställda arbetet.

Vägomläggning mellan Ulricehamn och Marbäck. Omläggningen var till största delen under arbete och utföres i allmänhet väl. Anmärkning framställdes endast mot att en mängd sten ur skärningar var upplagd å doseringskanterna och många lösa stenar kvarlemnade i doseringarne.

Vägomläggning mellan Kilane och Ödeborg i Ryrs socken på Dalsland. Arbetet hade fortskridit så, att omkring 13,000 fot, från Kilane räknadt, voro terrasserade och 11 st. afloppstrummor lagde. Dessutom hade arbetet med uppförande af en stenbro med 3:ne hvalf, hvardera om 20 fots spann, vid Ellenö påbörjats.

Vägomläggning vid Gesäters backar mellan Gesäters och Starlanda gästgifvaregårdar på Dalsland. Omkring halfva vägens längd var terrasserad och 5 st. afloppstrummor lagde. Kostnaden för detta företag

kommer att betydligt öfverskrida den beräknade, men får detta till en del tillskrifvas den omständigheten, att häradet beslutat bygga den i förslaget upptagna Gesätersbron af jern i stället för af trä, såsom den gillade planen föreskrifver.

Vägomläggning förbi Högelid, Gulbrandsbo samt Elgåse- och Rudebackarne mellan Tostarps och Gissla-veds gästgifvaregårdar. Omläggningen vid Högelid var under arbete och terrassereringen i det närmaste färdig. Vid Gulbrandsbo och Elgåsebackarne voro terrassereringen och en del grusning gjorda. Mot omläggningen af Rudebackarne framställdes åtskilliga anmärkningar, hvilka skriftligen delgäfvos arbetsdirektionen.

Väganläggning från häradsvägen mellan Håksviks och Burseryds kyrkor till Ingerdabo vid gränsen mot Jönköpings län. Vägen var till hela sin längd terrasserad och alla trummor lagda.

De tre förstnämnda arbetena uti Elfsborgs län äro besigtigade utaf Distriktchefen Atterbom; de öfriga utaf Distriktadjutanten Oterdahl.

Södra Distriktet.

Kronobergs län.

Vägomläggning inom Drefs socken å derifrån till Vexjö och Lamhults jernvägsstation ledande vägar. Arbetet var vid inspektionen, som förrättades utaf Distriktchefen Remmer, fullt färdigt och har sedermera af Styrelsen antagits och godkänts.

Kristianstads län.

Vägomläggningen mellan Tranås och Stiby gästgifvaregårdar är afsynad och godkänd.

Vägomläggningen å landsvägen från Vitseltofta sockengräns till Holmö i Ousby socken likaså.

Vägomläggning från Hästveda jernvägsstation till landsvägen mellan Broby och Marklunda gästgifvaregårdar. Vägen var vid besigtningen på omkring $\frac{1}{5}$ af hela vägsträckan under arbete för terrasserering och voro jordarbetena på en sammanlagd längd af omkring 4,000 fot fullt färdiga.

Arbetena inom Kristianstads län äro besigtigade utaf Distriktchefen Remmer.

Blekinge län.

Vägomläggning vid Rödeliderne mellan Hoby och Trensoms gästgivarvärdar. Samma anmärkningar mot det nästan färdiga arbetet framställdes vid detta års inspektion som vid 1877 års, nämligen dels mot lutningarne och dels mot vägens beskaffenhet i öfrigt.

Vägomläggning förbi Merseurumsliden, afvenledes belägen mellan Hoby och Trensoms gästgivarvärdar, samt Rackareliden mellan Ronneby och Hoby gästgivarvärdar. Vid Merseurumsliden var omkring $\frac{1}{6}$ af arbetet fullbordad och vid Rackareliden var hela vägbanan i det närmaste terrasserad. Några mindre anmärkningar gjordes vid arbetets utförande, hvilka skriftligen delgäfvos arbetsdirektionen.

Vägomläggning af Mummelycke, Bråstorps och Uddebygds backar å häradsvägen mellan Tvings och Rödeby socknar. Omläggningarna förbi Mummelycke och Bråstorps backar äro fullbordade enligt den gillade planen, men har omläggningen af Uddebygds backe verkstälts med en lutning af 1:21 i stället för 1:30, hvadan hela företaget ej kunnat godkännas. Intressenterna hafva sedermera under innevarande år till Styrelsen inkommit med underdånig ansökan om förlängning i arbetstiden.

Följande med statsbidrag understödde vägarbeten hafva under år 1878 blifvit godkände och såsom kontraktsenligt fullbordade antagne, nämligen:

	Väglängd. (Longueur de route construite ou améliorée.)	Beräknad kostnad. (Somme prévue au devis.)		Statsbidrag. (Allocation de l'état.)	
		Kr.	öre.	Kr.	öre.
Transport	76,710'	50,875	12	33,530	—
Omläggning af den del af vägen mellan Fjåls färjeställe och Hernösand, som ligger inom Hässjö socken i Västernorrlands län	42,750'	44,000	—	28,200	—
Omläggning af den del af vägen mellan Fjåls färjeställe och Hernösand, som ligger inom Häggdångers socken af samma län	33,650'	28,000	—	18,600	—
Omläggning af vägdelen mellan Norrgövik och Stensbo å vägsträckan Ludvika bruk—Grangärdes kyrkoby i Kopparbergs län	28,465'	30,000	—	20,000	—
Vägomläggning förbi Puttbacken m. fl. mellan Norrtälje och Grisslehamn i Stockholms län	7,000'	6,437	20	4,200	—
Omläggningar å landsvägen mellan Aspa och Gnesta jernvägsstation i Södermanlands län	27,930'	28,562	—	19,000	—
Väganläggning norr om och ut efter sjön Roxen mellan Grensholmen och Norsholm i Östergötlands län	39,240'	52,900	—	34,000	—
Vägomläggning mellan staden Eksjö och Björkö kyrkoby i Jönköpings län	29,500'	14,500	—	7,400	—
Vägomläggning mellan Finnerödja jernvägsstation och Tiveds sockens prestgård i Skaraborgs län	39,400'	17,300	—	11,500	—
Vägomläggning mellan Qvarnå bro och Qvarnared i Elfsborgs län	19,610'	23,744	—	15,000	—
Omläggning inom Drefs socken af mot Vexjö och Lamhult ledande vägar inom Kronobergs län	3,506'	3,600	—	2,400	—
Omläggning å en del af landsvägen från Vitseltofta sockens gräns till Holmö i Ousby socken af Kristianstads län	15,820'	21,000	—	13,500	—
Omläggning förbi backar å vägen mellan Tranås och Stiby gästgivarvärdar i samma län	4,650'	10,750	—	7,000	—
Summa	368,231'	331,668	32	214,330	—

Statsbidraget motsvarar 64 procent af den beräknade kostnaden.

C. Vattenaftappningsarbeten.

Norrbottens län.

Sänkningen af Jerijärvi träsk vid Jerijärvi by i Korpi-lombolo kapellförsamling. Hela afloppsgrafven var anmärkningsfritt upptagen, men åtskilliga efterrensningar och upptagandet af en mängd i grafven qvarliggande stenar återstodo.

Sänkningen af Teurajärvi träsk i samma församling. Kanalen genom sjön hade sedan senaste besigtningen blifvit till större delen upptagen, men egentliga afloppet nedom gamla dammen var ännu ej öfver allt uttaget till full bredd.

	Väglängd. (Longueur de route construite ou améliorée.)	Beräknad kostnad. (Somme prévue au devis.)		Statsbidrag. (Allocation de l'état.)	
		Kr.	öre.	Kr.	öre.
Anläggning af den del af väg mellan Abborrträsk och Jörn som sträcker sig från Västernorrlands länegräns till Glommerträsk i Norrbottens län	11,000'	3,950	12	2,630	—
Anläggning af den del af väg inom Öfverkalix socken, som sträcker sig från gränsen mot Gellivara till Öfre Landsjärf i Norrbottens län	32,460'	8,665	—	5,700	—
Omläggning af vägen mellan Näslands och Ströms byar på sträckningen Nordmaling-Örträsk i Västernorrlands län	24,600'	23,400	—	15,600	—
Vägomläggning förbi Krångebackarne på sträckningen mellan Skellefteå och Norsjö kyrka i samma län	8,650'	14,860	—	9,600	—
Transport	76,710'	50,875	12	33,530	—

Utdikningen af Ruotijänkämyn vid Niemis by i Hivtaniemi socken är afsynad och godkänd.

Utdikning af Vähäjärvi träsk vid Matojärvi by i samma socken. Afloppsgrafven var till hela sin längd upptagen, men ej med full sektion.

Utdikningen af Wuomajärvi träsk i samma socken pågick utan anmärkning.

Utdikningen af Palojänka myr i samma socken var till ungefärligen hälften fullbordad och arbetet bedrefs anmärkningsfritt.

Sänkningen af sjön Papusenjärvi vid Korpikylä by i Karl Gustafs socken var i det närmaste fullbordad, men som berg anträffats på långa sträckor i botten af kanalen och arbetet redan betydligt öfverskridit den beräknade kostnaden, har inspektionsförrättaren förordat sänkningens godkännande i dess nuvarande skick, hvarom Styrelsen afven hos Eders Kongl. Maj:t gjort underdånig framställning; och har Eders Kongl. Maj:t genom nådigt bref den 24 Januari innevarande år bifallit denna Styrelsens hemställan.

Sänkningen af Avajärvi och Kalajärvi vid Kukkola by i samma socken var till ungefär hälften fullbordad, och bedrefs arbetet på ändamålsenligt sätt.

Utdikningen vid Nikkala by i Neder Torneå socken har under året helt och hållet försummats, och hafva intressenterna förklarats sig ämna återbära den andel af statsanslaget, som de redan uppburit.

Sänkningen af sjöarne Ylinen och Alanen (öfre och nedre) Nartjärvi i samma socken befans vid inspektionen i det närmaste fullbordad och har sedermera, på grund af inkommet afsyningsbetyg, blifvit af Styrelsen godkänd.

Utdikningen af Kindjärvsträsk i Kälmsjärvs by och Öfver Kalix socken. Afloppsgrafven hade sedan föregående inspektion ytterligare fördjupats och rensats, men ännu hade den ej tillräckligt stor sektion.

Sänkningen af Mört-, Aborr- och Bredträskan i samma socken;

Utdikningen vid Sangis by i Neder Kalix socken;

Utdikningen af Stora och Lilla Landtjärvi i samma socken; samt

Utdikningen vid Granå och Espinera byar i samma socken hafva under året fullbordats och godkänts.

Sänkningen af Långträsket vid Slättberg i Råneå socken. Af arbetet återstod ännu större delen af grafven genom sjön, hvaremot afloppsgrafven var fullbordad i behörig ordning.

Sänkningen af sjön Poutaure i Jockmocks socken är afsynad och godkänd.

Utdikningen af Fyllmyran m. fl. myrar vid Vändträsk by i Öfver Luleå socken har under året ej bearbetats, utan sades intressenterna ära återbetala redan lyftad andel utaf statsanslaget.

Utdikningen vid Skatemarks by i samma socken har fortfarande bedrifvits.

Utdikningen vid Svartbäcks by i samma socken. Åtskilliga diken voro under utgräfning, och gjordes af inspektionsförrättaren mot arbetet ingen anmärkning.

Utdikningen vid byarne Långsund, Tältskär och Mörv i Neder Luleå socken. Alla grafvarne voro upptagna, men anmärktes att dikesjorden var upplagd för nära grafkanterna utan öppningar för ytvattnets genomsläppande, till följd hvaraf det nu hade svårare att afrinna än före utdikningen.

Utdikningen vid Ängesbyn i samma socken. 2:ne diken voro i det närmaste på ändamålsenligt sätt fullbordade och ett dike påbörjadt.

Utdikningen vid Persön i samma socken. Arbetet bedrefs på flera ställen, men gjordes den anmärkningen vid utförandet, att den upptagna jorden lagts för nära dikeskanterna, utan att öppningar lemnats för ytvattnets genomsläppande.

Underhållet å följande förut fullbordade och med statsbidrag understödda arbeten har under år 1878 inspekterats, nemligen:

Utdikningen vid Tävendö, Niva, Erkheijki, Pajala och Kirnujärvi byar i Pajala socken. Intet underhållsarbete — med undantag likväl af Tävendöjänskä — hade verkstälts sedan företagens fullbordande, utan voro dikena i allmänhet igen vuxna med björk och al.

Utdikningen vid Kukkola by i Karl Gustafs socken. Något underhållsarbete hade ej heller här blifvit verkställt sedan företagens fullbordande.

Utdikningen af Degermyran i Råneå socken. Förhållandet var här lika med det vid de båda näst föregående utdikningarne, men voro dikena det oaktadt i temligen godt skick.

Utdikningen vid Börjelslandets by i Neder-Luleå socken befans i allmänhet uti försvarligt skick.

Utdikningen vid Måttsunds by i samma socken. Dikena hade under hösten upprensats och befunnos vid inspektionen i någorlunda godt skick.

Beträffande de företags underhåll, som iakttagits vara försummadt, skall Styrelsen aflåta skrifvelse till Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande med anhållan, att vederbörande intressenter måtte förständigas kontraktensligt fullgöra sina åligganden.

Alla utdikningsarbeten i Norrbottens län äro inspekterade af Distriktchefen, Majoren Schough.

Vesterbottens län.

Utdikningen vid Häggås by i Dorotea socken har fortfarande bedrifvits, men några anmärkningar framställdes af inspektionsförrättaren mot arbetets utförande.

Utdikningen vid Ormsjö by i samma socken har pågått utan anledning till anmärkning.

Utdikningen vid Bergvattnets by i samma socken. Afloppsgrafven från sjön Bergvattnet var påbörjad, men var i plan allt för krokig och hade ännu för trång sektion. Dessutom voro 14,200 fot diken påbörjade, utaf hvilka dock en ringa del blifvit upptagen med för liten sektion.

Utdikningen vid vestra Afsvaträsk by i samma socken har nu pågått med något raskare fart, hvarigenom 4,500 fot grafvar blifvit upptagna med nära fullständig sektion.

Utdikningen af Elgsjön vid Elgsjö by i Åsele socken. Redan vid förra inspektionen gjordes anmärkningar mot stödjemurarnes beskaffenhet och visade det sig nu, att de voro framställda med full befogenhet, enär några mindre stycken af dessa murar nedrasat. Direktionen förständigades ytterligare att utföra murningsarbetet med mera omsorg samt att använda lämpligare sten.

Utdikningen vid Norrlunda i Lycksele socken var till största delen fullbordad, dock återstod ännu bort-

skaffandet af några i grafven anträffade stenar jemte upptagande af grafven på en längd af omkring 2,700 fot med mindre dimensioner och genom stenfri myr.

Utdikningen vid Saxnäs by i Sorsele socken. Mot arbetet framställdes äfven nu åtskilliga anmärkningar.

Utdikningen vid Johannesbergs by i samma socken har fortfarande pågått och var största delen af dikena påbörjad.

Sänkning af Norra myrträsket och utdikning af Lillmyran inom Stenträsk by i Jörns socken var vederbörligen påbörjad.

Utdikningen vid Frostkåge, Drängsmarks m. fl. byar i den del af Skellefteå socken, som, numera derifrån afsöndrad, benämnes Byske församling. Denna stora utdikning har fortfarande bedrifvits inom samtliga byarne med rensningar och öfriga till företagets komplettering hörande arbeten. Direktionen önskade få vidtaga några ändringar uti den nädigst gillade planen, och hade för sådant ändamål vidtagit åtgärder, ehuru den anlidade undersökningsförrättaren ännu ej avslutat arbetet med planens omarbetning.

Utdikningen vid Gärdsmarks by i samma socken hade så fortskridit, att endast 2,000 fot diken återstodo alldeles opåbörjade.

Utdikningen vid Tjerns by i samma socken. Största delen af detta arbete var vid inspektionen fullbordad, och hade intressenterna bedrifvit utdikningen raskt och anmärkningsfritt.

Utdikningen vid Ragvaldsträsk by och utdikningen vid Gummarks by — båda företagen äfvenledes i samma socken — hafva under året afsynats och godkänts.

Utdikningen vid Lappvattnets by i Burträsk socken var anmäld till afsyning, men framställdes af inspektionsförrättaren några anmärkningar, hvilket hindrade honom att förorda företagets godkännande, men hafva felaktigheterna sedermera afhjelpats och företaget blifvit af Styrelsen godkänt.

Utdikningen vid Mjövattnets by,

Utdikningen vid Bursiljums by, båda i samma socken,

Utdikningen vid Mångby m. fl. byar i Löfångers socken,

Utdikningen af Delmyran i Nyby och Änäsets byar af Nysätra socken och

Utdikningen vid Gunsmarks by i samma socken äro afsynade och godkända.

Utdikningen vid Näs i Bygdeå socken. Arbetet hade medfört rätt betydliga svårigheter, enär jäslera förekommer i afloppet från Bäckstjern, och hade, för erhållande af tillbörligt djup, spåntväggar nedslagits utefter en del af kanalens sidor, men denna åtgärd hade ännu ej medfört åsyftad verkan.

Utdikningen vid Yttre Ultervattnets och Jomarks byar samt hemmanen Selberg och Framnäs i samma socken. Företaget har påbörjats och bearbetats ganska mycket, utan att någon anledning till anmärkning mot utförandet förekom.

Utdikningen vid Änäs, Vännäs m. fl. byar i Degerfors socken är afsynad och godkänd.

Utdikningen vid Sterkesmarks och Tallbergs samt Höglunds byar i Vännäs socken. Omkring hälften af företaget hade påbörjats, men var dyjorden på ett par ställen så lös, att uppskjutningar ur botten flerstädes förekommo, men då affallet i allmänhet är godt, torde denna olägenhet med tiden öfvervinnas.

Utdikningen af Röd tjern vid Öfverboda by i Umeå socken pågick, men hufvudgrafven från tjernen måste dock ännu fördjupas och rensas, hvarje te fattades bortskaffning af dikesjorden.

Utdikningen vid Hössjö by i samma socken hade äfvenledes bearbetats, men hufvudafloppet var äfven här upptaget med för ringa djup.

Utdikningen vid Myrbäcks by och Degersjö hemman i samma socken var påbörjad, men samma anmärkning förekom här rörande hufvudgrafven, som vid näst föregående arbete.

Utdikningen af Kolsmyran inom Öfverboda by och samma socken. Arbetet var påbörjadt å samtliga de vattensjuka markerna och hade en sammanlagd längd af 11,600 fot grafvar upptagits, utan att någon anledning till anmärkning mot utförandet förekom.

Utdikningen vid Nyliden, Östervik och Kroksjö i samma socken. Vid Östervik skall dikas 23,740 fot, hvaraf det mesta af de till den gillade planen

hörande grafvar var nära fullbordadt, hvartill kom att derutöfver ej obetydliga dikningsarbeten företagits. Inom Kroksjö och Nyliden skall upptagas 32,550 fot grafvar, hvaraf vid besigtningen återstodo obörjade omkring 6,000 fot.

Utdikningen vid Tjälamarks by i samma socken var vid inspektionen fullbordad och har sedermera godkänts.

Utdikningen vid Långeds by i Nordmalings socken, enligt arbetsplan af den 19 November 1875. Arbetet hade visserligen fortsatt bedrifvits, men de vid föregående besigtning gjorda anmärkningarne voro ännu ej afhjelpta.

Utdikningen vid samma by, hvartill plan gillades den 18 December 1874, är afsynad och godkänd.

Underhållet af nedanstående arbeten besigtades år 1878 och har befunnits som följer:

Sänkning af Kroksjön i Bygdeå socken var väl underhållen.

Utdikningen af Ratuträsk i samma socken likaså.

Utdikningen vid Vester Sjulsmarks by i samma socken. Några mindre anmärkningar mot underhållet delgäfvos vederbörande. I öfrigt befunnos dikena i försvarligt skick.

Utdikningen af Skinnarbyfjärden i samma socken. Mot underhållet af detta företag var föga att anmärka, enär endast några mindre rensningar voro erforderliga.

Samtliga i Vesterbottens län belägna utdikningsarbeten — med undantag af utdikningen vid Norrlunda och utdikningen vid Änäs, Vännäs m. fl. byar, hvilka inspekterats af Distriktchefen Schough — hafva besigtigats utaf Distriktadjutanten, Kaptenen Cederberg.

Vesternorrlands län.

Utdikningen vid Ödens, Godmürsta m. fl. byar i Grundunda socken. Utdikningen var i det närmaste fullbordad, hvarom äfven inspektionsförrättaren afgaf intyg, på grund utaf hvilket intressenterne sökt få arbetet godkänt, men har styrelsen ej ansett sig dertill kunna lemna bifall förr, än de återstående arbetena blifvit utförda enligt gillade planen.

Utdikningen vid Banaffjäl's by i samma socken. De vid föregående årets inspektion gjorda anmärkningar voro nu afhjelpade, hvaremot den graf, som genomgår myran öster om kyrkvägen, nu befans något för grund och smal för att motsvara sitt ändamål. Dessutom felades ännu åtskilliga rensningar.

Utdikningen vid Norr- och Sörflerke samt Kasa byar i samma socken har fortfarande bedrifvits utan att anledning till anmärkning förekom.

Utdikningen af Stormyran vid Bredångers by i Nätra socken är afsynad och godkänd.

Utdikningen vid Norrby i Tåsjö socken likaledes.

Utdikningen vid Utviks by i Nora socken. Stora svårigheter hafva uppstått vid utförandet af detta arbete, enär dyjorden är så lös, att betydliga uppskjutningar från botten förekomma. Inspektionsförrättaren delgaf arbetsdirektionen några föreskrifter för verkställigheten, på det att det med utdikningen afsedda ändamålet skulle fullständigt vinnas.

Utdikningen af Stormyran inom Horsta och Ödens byar i Timrå socken är afsynad och godkänd.

Utdikningen vid Näsets m. fl. byar i Alnö socken likaså.

Utdikningen af Aborrtjern vid Råsjö by i Borgsjö socken var genom Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes försorg afsynad och har sedermera blifvit af Styrelsen godkänd.

Utdikningen af Annmyran samt Öster- och Vestergårdsmyrarne i Torps socken var till största delen fullbordad och gjordes mot arbetet ingen anmärkning.

Utdikningen af Grantjern, Vesterängs- och Storbäckmyrarne i Stöde socken. Kanalen från Grantjern var i det närmaste fullbordad, men efterrensningar erfordrades dock. Afloppet från Vesterängsmyran var under arbete och till mer än hälften upptaget. Någon anmärkning förekom ej mot utförandet.

Underhållet af nedanstående 3:ne arbetsföretag uti Vesternorrlands län, till hvilka statsbidrag för längre tid sedan blifvit beviljade, har besigtigats, och hafva mot desammas tillstånd inga anledningar till anmärkning förekommit, nämligen:

Utdikningen af Stormyran vid Solums by i Hernö socken;

Väg- och Vattenbyggnads-Styrelsens berättelse.

Sänkningen af Deljetjern i Tuna och Selångers socknar;
samt

Utdikningen af Igeltjern, Bo- och Lilltjern i Attmars socken.

De sex förstnämnda utdikningarne inom Vesternorrlands län äro besigtigade af Distriktadjutanten, Kaptenen Cederberg; alla de öfriga af Distriktchefen, Majoren Schough.

Jemtlands län.

Utdikningen vid Aspås kyrkoslätt m. fl. i Aspås socken.

De på kyrkoslättan belägna byarne utgöras af: Storgården, Trången, Prestbolet, Gärde, Lien, Ren, Tand, Nygården med Rensbodarne (belägna 1 mil från byn) och Gräfte med Näfversjön (belägen 0,8 mil från byn.) Till samma företag höra vidare byarne Näset och Lägdom, som ligga omkring 0,6 mil från kyrkoslättan.

Detta stora utdikningsarbete har fortfarande väl bedrifvits och framställes endast en anmärkning rörande ett dike i Nygården, som upptagits med för liten sektion.

Utdikningen vid Hästö by i Mattmars socken var så bearbetad, att af de 7,910 fot diken, gillade planen upptager, voro omkring 4,000 fot påbörjade, deraf dock en del med $\frac{2}{3}$ sektion.

Utdikningen vid Tångeråsens och Gärde byar i Offerdals socken. Intressenterne uti detta företag ansågo sig hafva fullbordat utdikningen, men inspektionsförrättaren kunde ej, i anseende till åtskilliga anmärkningar mot utförandet, förorda detsammas godkännande.

Utdikningen vid Renåslandets by i Ströms socken. Alla hithörande diken voro nu påbörjade, men ej uttagna till full sektion. Mot verkställigheten förekom ingen anmärkning.

Utdikningen vid Widjeöns by i Ströms socken var under arbete.

Utdikningen vid Lundkälens by i Brunflo socken. Arbetet hade framskridit så, att 2,000 fot grafvar voro dikade med fullständig sektion och dessutom voro mer och mindre kraftiga rännor upptagna å ytterligare 4,000 fot. Någon orsak till anmärkning förekom ej.

Underhållet af nedanstående, förut med statsbidrag understödda, arbeten har besigtigats och befunnits som följer:

Utdikningen vid Wapland, Öhnet och Smedsåsens byar i Näskotts socken var, med undantag af ett och annat dike i Smedsåsen, helt och hållet försummad, och föreskrefs att vattenafloppet borde rensas från grästorf samt slänterne befrias från uppvuxna buskar.

Utdikningen vid Tullus och Vestbackens byar i Näskotts och Rödö socknar befans i försvarligt skick.

Utdikningen af Hemmyran och Hembäcken i Siljeåsens by af Alanäsets kapellförsamling var afvenledes i försvarligt skick.

Utdikningen vid Näsets, Vestbygdens, Grells, Bergets m. fl. byar i Ströms socken. Inom Jonsgård voro en del diken nyrensade och befunnos i utmärkt skick. För öfrigt gjordes här anmärkning mot grästorfbildningen i vattenafloppet och att slänterne voro bevuxna med buskar.

Utdikningen vid Öfverbyn och Byom i Marieby socken hade i allmänhet bibehållit sig väl.

Alla inom Jemtlands län besigtigade arbetsföretag hafva inspekterats af Distriktdjutanen, Kaptenen Cederberg.

Gefleborgs län.

Afdikningen omkring Svartån i Färila socken. Arbetet befans vid inspektionen så nära fullbordadt, att besigtningförrättaren ansåg sig kunna förorda detsamma till godkännande, dock erfordrades först en efterbesigtning för utrönande af, att de återstående mindre kompletteringarne blifvit verkställda, och då bevis sedermera till Styrelsen inkommit, som styrkt, att dessa arbeten blifvit utförda, har Styrelsen godkänt företaget.

Denna till en kostnad af 59486,32 kronor beräknade afdikning har åtnjutit ett statsanslag utaf 19,800 kronor. Arbetets utförande har af arbetsdirektionen öfverlåtits på Hudiksvalls trävaru- och Marma sågverks aktiebolag, hvilka, såsom bedrivande flottning i vattendraget, varit intresserade i företaget. Genom de utaf dessa bolag utförda arbeten lära verkliga kostnaderna hafva, enligt inspektionförrättarens upp-

gift, uppgått till fyra à fem gånger den i förslaget beräknade slutsumman.

Utdikningen af Åsbo ängar i Jerfsö socken. Alla afloppskanalerne äro i sin helhet upptagna, men gjorde inspektionförrättaren några anmärkningar, hvilka hafva föranledt arbetsdirektionen att söka ett års förlängning uti den den 1 Oktober 1878 tilländagångna arbetsterminen; och har Eders Kongl. Maj:t genom nådigt bref af den 31 nästlidne December bifallit den gjorda framställningen.

Utdikningen af Pensmyran i samma socken. Äfven här var hela afloppsgrafven upptagen, men på vissa ställen äro efterarbeten nödiga, såsom upprensning i botten, sprängning af kvarlemnade stenar m. m.

Utdikningen vid Boda m. fl. byar i samma socken har påbörjats.

Sänkningen af Hassela sjö inom Hassela och Bergsjö socknar. Under 1878 har ej heller något arbete kunnat vidtagas, enär de uti föregående årens berättelser omnämnda tvistigheter angående rätt till expropriation af jord icke, såsom beroende på en af Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande förordnad, men ännu ej verkställd, ny undersökning, blifvit afgjorda.

Sänkningen af Östra och Vestra Kölsjöarne i Hassela socken är afsynad och godkänd.

Afdikningen af Åsrödningarne vid Grängsjö by i Gnarpsocken. Öfre dikessystemets aflopp var med stenar belamradt, men utföres arbetet i öfrigt anmärkningsfritt. — Nedre systemet likaledes på några sträckor besväradt af qvarsittande stenar, hvarjemte den uppgrädda jorden låg allt för nära dikeskanterna, hvilka olägenheter arbetsdirektionen var sysselsatt med att låta undanrödja.

Afdikningen af Norra Åsvalls och Bälinge myrar i samma socken;

Sänkningen af Issjön och Knåptjern i Ilso socken; och Afdikningen af bäckdraget genom Grängsjö by i Enångers socken äro afsynade och godkända.

Sänkningen af sjön Fullen i Ofvanåkers socken har bedrivits med mycken kraft och en betydlig del af de stora jordmassorna var redan upptagen.

Sänkningen af sjön Vestra Nyasen i samma socken.

Aflopsgrafven var upptagen till hela sin längd, men hade ej öfverallt fullständig djup.

Afdikningen inom Sörby by i Årsunda socken är afsynad och godkänd.

Underhållet af förut fullbordade företag har besigtigats vid följande arbeten, nämligen:

Sänkningen af Svedjetjern i Hassela socken. På intet ställe utefter hela aflopsgrafven fans den ursprungliga bottenbredden. En strandegare på södra sidan trodde sig förmärka såsom följd af sjöns sänkning en förökad frostländighet, hvar emot jordegarna å den norra stranden ej ansågo sig hafva förmärkt någon sådan olägenhet af urtappningen.

Sänkningen af Ytterbäcken och Yttertjern i Bergsjö socken. Några smärre brister uti underhållet förständigades direktionen att undanrödja.

Sänkningen af Sollsjöarne i Alfta socken var i allmänhet väl underhållen. Endast en dam, som blifvit uppförd i afsigt att vårtiden kunna ställa ängarne under vatten, befans uti bristfälligt skick.

Sänkningen af Herten, Håsjön och Herttjern i Bollnäs socken erfordrade dels rensningar för beredande af fullständig bottenbredd, dels ock upptagning af större och mindre stenar, som genom kälen lossat från doseringarne och nedfallit i kanalerna.

Sänkningen af Bysjön i Torsåkers socken var väl underhållen.

Alla inom Gefleborgs län inspekterade företag hafva besigtigats af Distriktadjutanten, Kaptenen Nyström.

Stora Kopparbergs län.

Utdikningen af Bredflyten och Stigbromyran vid Forsgårde m. fl. byar i Floda socken är afsynad och godkänd.

Aftappningen af Letjernsflotten, Högholsflotten, Österiset m. fl. i Skälö by och Jerna socken. Arbetet bedrefs på alla ställen och framställes mot utförandet endast några smärre anmärkningar, hvilka delgäfvos arbetsdirektionen.

Rätningen af Illbäcken, sänkningen af Limtjern och Gröndalstjernarne samt utdikningen af Gröndalsflotten vid Illbäckens by i samma socken. Företaget var under arbete och till största delen fullbordadt.

Utdikningen af Myssmyran vid Näsets by i Äppelbo socken. Arbetet var till $\frac{3}{4}$ fullbordadt och i allmänhet ordentligt utfördt.

Utdikningen af Fallbärsmyran i Nås och Davidshytte byar inom Hedemora socken var till alla delar fullbordad och har sedermera godkänts.

Följande förut fullbordade företags underhåll har under året besigtigats, nämligen:

Utdikningen af Tvärmyran, Långmyran och Jönsstängseln vid Hedens by samt Ingeborgsmyran vid Orsala by inom Nås socken. En del diken underhålls väl, men andra hafva under årens lopp helt och hållet försummats, hvadan inspektionsförrättaren, efter att hafva lemnat vederbörande meddelande om felaktigheterna, hos Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i länet anhållit om öfvervakande deraf, att de anbefalda åtgärderna för arbetets försättande i vederbörligt skick varda vidtagna.

Utdikningen af Torrvallsmyran i Äppelbo socken;

Utdikningen af Rikamyran i samma socken; och

Utdikningen vid Grosshedens by i samma socken befunnos fullkomligt anmärkningsfria.

Sänkningen af Brotjerns sjö i Gagnefs socken var i allmänhet uti försvarligt skick.

Arbetena inom Stora Kopparbergs län äro besigtigade af Distriktadjutanten, Kaptenen Morsing.

Stockholms län.

Sänkningen af Vada och Helgö sjöar inom Össeby Garns, Vada m. fl. socknar. Arbetet omfattar följande kanaldelar, näml.:

1:o) Brottby—Vada sjön med 20' bottenbredd;	
2:o) genom Vada sjön med 30'	»
3:o) Vada sjön—Helgösjön med 20'	»
4:o) Helgösjön—Holmbron med 10'	»
5:o) Helgösjön—Frösundabro med 4'	» och
6:o) Mälsta bro—Raknö ån med 4'	»

Härutaf voro N:is 1, 2 och 3 till stor del fullbordade, kanalen genom Vadasjön dock till endast 20 fots bottenbredd, beroende på att denna del upptagits, innan statsbidrag erhöles. Å delarne 4:o och 5:o var arbete nyss börjadt och delen 6:o alldeles oarbetad.

Rensningen af Olands-ån. Företaget nalkas nu sin fullbordan och återstodo vid inspektionstillfället endast följande arbeten, nämligen:
mindre schackningar i närheten af Valde;
efterrensningar på några ställen utefter ån, der uppdamningar bildats, särdeles i krökar;
afdoseringar ofvan vattenytan på en del sträckor, der årensning ej skett, men der åkanterne, sedan vattnet sjunkit, hota att åka ner;
ombyggnad af Korsbron;
ombyggnad af Nuttöbron; och
uppgrävning af öfre delen af Norsdiket, hvilka alla arbeten enligt besigtningförrättarens beräkning tillsammans ej torde komma att i kostnad öfverstiga 12,000 kronor.

Arbetet har utförts väl och ej lemnat någon anledning till anmärkning.

Enligt arbetsdirektionens till Styrelsen afgifna berättelse öfver 1878 års arbeten, kommer den totala kostnaden att uppgå till omkring 178,000 kronor, hvadan företagens utförande skulle understiga den i kostnadsförslaget upptagna slutsumman med omkring 2,000 kronor.

Upsala län.

Sänkning af sjöarne Velången och Vissjön samt utdikning af sank mark å Norunda allmänning. Företaget består utaf följande 2:ne delar, nämligen:

1:o) upprensning af gammal och upptagande af ny kanal mellan Vilsåkers å (i närheten af Närke) och Vissjön på en sträcka af omkring 18,000 fot; och

2:o) upptagande af kanal mellan Vissjön och sjön Velången, omkring 8,000 fot lång.

Betydligaste delen af kanalen under N:o 1 var upptagen och höll i allmänhet större djup än förslaget föreskrifver. Kanalen under N:o 2 var

äfven å större delen under utförande. Företaget synes blifva för orten särdeles gagnande, helst om man tager i betraktande, att sänkning endast kommer att kosta omkring 2 kronor pr nyvunnen kvadratref jord.

Utdikningen af vattenskadade marker inom Vela, Gällbo m. fl. byar uti Weslands socken. Arbetet omfattar sänkning af sjön Hällen medelst en vidpass 12,000 fot lång kanal, sträckande sig till Bottniska viken, med en bottenbredd af 8 fot å nedre och 4 fot å den öfre sträckan. Härutaf var omkring 8,000 fot kanal upptagen och bedrifves arbetet på ett fullt tillfredsställande sätt.

Arbetena inom Stockholms och Upsala län — med undantag af det sistnämnda företaget i Stockholms län, som inspekterats af Kaptenen I. W. Kullberg — äro besigtigade af Adjutanten i Styrelsen, Kaptenen L. Broomé.

Örebro län.

Sänkning af sjöarne Hjelmaren och Qvismaren. Mudringen var påbörjad i den till Örebro ingående Hemfjärden, och hade Direktionen dels inköpt, dels ingått underhandling om inköp af erforderliga mudderverk m. m.

Besigtningen verkställd af Byråchefen i Styrelsen, Öfverstelöjtnanten A. M. Lindgren.

Westmanlands län.

Sänkning af Altuna sjö och upprensning af Altuna å inom Altuna socken var anmäld till afsyning, men enär det befans, att arbetet i ganska väsentliga delar var ofullbordadt, kunde godkännande af inspektionsförrättaren ej förordas.

Sänkning af Ransta—Lillån i Kumla, Sevalle och Tillberga socknar är afsynad och godkänd.

Båda dessa inom Westmanlands län belägna arbeten äro besigtigade utaf Distriktschefen, Majoren Nerman.

Wermlands län.

Sänkning af Hänsjön i Fryksände socken. Arbetet var till en del nära färdigt och en annan del under arbete.

Utdikningen af Kjelkerudssjön, Bonntjernsmossen m. fl. i samma socken. Från Kjelkerudssjön var hufvudgrafven i det närmaste upptagen, likaså från Bonntjernsmossen och Långmyrtjern.

Utdikning af 24 st. myrar vid Bjurbäcks m. fl. byar i Mangskogs socken. Alla myrarne voro visserligen färdigdikade, men erfordrades i allmänhet rensningar.

Uttappning af sjön Fåen och sänkning af Bytjernet i Brunskogs socken. Arbetet har bedrifvits på åtskilliga ställen, men flera skäl till anmärkningar förekommo, hvilka delgäfvos arbetsdirektionens ordförande.

Sänkningen af Nedre Hurrsjön i Töcksmarks socken har ej heller under år 1878, af skäl, som uppgäfvos uti 1877 års underdåniga berättelse, bearbetats.

Utdikningen af Helgeby mosse och rätning af Magebäcken i Silleruds socken var under arbete.

Underhållet af följande arbete besigtigades och var anmärkningsfritt, nämligen:

Sänkningen af sjön Kilen i Fryksände socken.

Vermlands läns företag äro inspekterade af Distrikthefen, Majoren Atterbom.

Elfsborgs län.

Utdikningen af Starlanda mader på Dalsland. Arbetet med denna utdikning pågick vid inspektionstillfället, men gjordes dervid åtskilliga anmärkningar, hvaribland må nämnas, att den sprängda delen af kanalen ej uttagits med full bottenbredd; att den gräfdä kanalen erfordrade rensningar utefter hela sin längd; vid Böle tarfvades undansprängning af berg å kanalens botten på tvenne anvisade ställen; öfre delen af Hugeryds kanalen är å en längd af 1,300 fot uttagen till endast 8 fots bredd i dagen i st. f. 16 å 18 fot; dessutom befans på flera ställen den upptagna stenen och jorden för nära dikeskanterna, så att ras kan befaras. Om dessa bristers afhjelpande förständigades direktion af besigtningförrättaren.

Sänkningen af sjöarne Kalfven och Fegen har under året fullbordats och blifvit af Styrelsen godkänd.

Utdikningen af Ekenäs mosse i Frändefors socken på Dalsland har, sedan genom Göta Hofrätts dom förutvarande tvistigheter blifvit afgjorda, bearbetats så, att omkring hälften af företaget nu kan anses utförd. Rensning af kanalens botten samt utjemning och afschaktning af doseringarne till föreskrifven lutning erfordras dock å hela den sträcka, som är uppgräfd.

Sänkningen af Örsjön, Gärdsjön, Magden m. fl. sjöar i Ås och Redvägs härader. Arbetet har fortgått, men vid verkställda afvägningar utröntes att kanalens djup i allmänhet ej var tillräckligt. Dessutom återstodo ännu betydliga arbeten innan företaget — oaktadt, såsom omnämndes uti 1877 års underdåniga berättelse, ändring i den fastställda planen måst, i anledning utaf Göta Hofrätts utslag, vidtagas, så att fyra stycken sjöar uteslutits — kan till godkännande förordas.

Enligt hvad inspektionsförrättaren upplyser är arbetsdirektionen ålagd att till Eders Kongl. Maj:t ingå med underdånig ansökan om förändring i den nådigst gillade planen.

Sänkningen af Rångedala sjö, Tornsjön m. fl. sjöar i Ås härad bearbetades vid inspektionen och lemnades det vitsord, att företaget utfördes med mycken omsorg och att ingen anledning till anmärkning förekom.

Sänkningen af Bolleruds sjö i Ryrs socken på Dalsland. Intet arbete har under året vidtagits, och uppgafs såsom orsak härtill, att bolaget består af mindre jordbrukare, som under dessa betryckta penningetider ej förmått anskaffa medel till arbetets fortsättande.

Sänkningen af sjön Mäsen inom Carl Gustafs socken af Elfsborgs län och Nöslinge socken af Hallands län, äfvensom af Buasjön i förstnämnda socken och län. Företaget har nu fortskridit så långt, att endast några mindre arbeten återstodo, hvilka inspektionsförrättaren ansåg med lätthet kunna medhinnas före innevarande års höst; och har Eders Kongl. Maj:t genom nådigt bref af den 17 nästlidne Januari behagat medgifva förlängning i den tilländagångna arbetstiden till den 1 September 1879.

Sänkningen af Tydjesjön och Tydjeån i Tössbo härad på Dalsland är under året afsynad och godkänd.

Utdikningen af Ramne mosse i Mjeldruna och Hellesta socknar. Arbetsdirektionen för detta företag hade begärt afsyning derå, men inspektionsförrättaren kunde ej, enär åtskilliga arbeten återstodo, förorda detsamma godkännande. Det verkställda arbetet var emellertid ordentligt utfördt och de färdiga grafvarne på långa sträckor både djupare och bredare än hvad föreskrifvet är.

Sänkningen af Nossa å och utdikning af Molla mader inom Molla m. fl. socknar har fortgått och befunnos grafdimensioner och lutningar riktiga.

Sänkningen af Ätra å i Knätte och Böne socknar är afsynad och godkänd.

De 4 sistnämnda arbetena inom Elfsborgs län äro besigtigade utaf Distriktchefen, Majoren Atterbom; alla de öfriga af Distriktadjutanten, Kaptenen Oterdahl.

Göteborgs och Bohus län.

Sänkningen af sjön Hellungen och reglering af Brattefors å i Ljungs och Grinneröds m. fl. socknar är afsynad och godkänd. Arbetet har besigtigats af Distriktadjutanten, Kaptenen Oterdahl.

Skaraborgs län.

Vattenafledning medelst rätning och fördjupning af Viskabäcken inom Essunga, Åsaka och Elings socknar. Arbetet var vid inspektionen fullständigt utfördt och afgafs derom bevis, men hafva intressenterna ej till Styrelsen insändt afsyningsbetyget, hvadan företaget ännu ej är godkänt.

Rensningen af Getån i Kedums och Essunga socknar. Företaget har bedrifvits med den kraft, att hufvudsakliga arbetet torde blifva färdigt redan innevarande år, fastän den bestämda terminen för dess slutliga fullbordande ej utgår förr än den 1 Oktober 1882; och förekom ingen anledning till anmärkning.

Torrläggningen af mossar vid Halsängs, Åtorps, Fröje och Risa hemman i Frökinds härad. Vid inspektionen befans grafven till vid pass $\frac{3}{4}$ af sin längd utgräfd och återstår derstädes endast efterrensningen.

Skaraborgs läns arbeten äro besigtigade af Distriktchefen, Öfverstelöjtnanten Grafström.

Kalmar län.

Utdikningen af sank mark i Skärfsjö, Hylkebo m. fl. byar i Oskars och Arby socknar. Vid inspektionen befans att högst obetydligt arbete i hufvudgrafven blifvit verkställt sedan föregående besigtning, hvarföre inspektionsförrättaren genom skrivelse till arbetsdirektionen påpekade detta förhållande och förständigade densamma att påskynda företaget.

Utdikningen och aftappningen af sank mark å Klippingsbo, Björnabygdens m. fl. hemman inom Vissefjerda, Oskars och Arby socknar. Arbetet har fortfarande bedrifvits och lemnade inspektionsförrättaren föreskrift om, huru arbetet på lämpligaste sätt borde verkställas.

Upprensningen af vattendraget genom Krokstorps, Ingebo m. fl. byar inom Fliseryds och Mönsterås socknar är afsynad och godkänd.

Utdikningen vid Virserums, Grunkabo m. fl. byar i Virserums socken. Vid inspektionen befans hela arbetet i Virserumsån fullt färdigt enligt gillad plan, och af arbetet i den s. k. Lillån, utgörande en sträcka af 4,800 fot, voro 2,500 fot utförde till fullt djup och bredd.

Sänkningen af sjön Välen i Fagerhults socken. Större delen af afloppskanalen var upptagen och återstodo endast mindre bergsprängningar. Arbetet utföres enligt gillad plan och på anmärkningsfritt sätt.

De tre förstnämnda arbetena uti Kalmar län äro besigtigade af Distriktchefen, Öfverstelöjtnanten Grafström; de öfriga 2:ne utaf Distriktadjutanten, Löjtnanten Hammarström.

Östergötlands län.

Sänkningen af Strålången m. fl. sjöar inom Ringarums, Skönberga och Mogata socknar. Vattendraget var upprensadt upp till Strålången, men återstå betydliga efterarbeten. Sjön Strålången var till större delen aftappad och betydliga odlingar pågingo. Arbetet har besigtigats af Distriktchefen, Öfverstelöjtnanten Grafström.

Jönköpings län.

Utdikningen af Flymossen i Forsheda och Kulltorps socknar. Arbetet fortgick enligt gillad plan och på anmärkningsfritt sätt.

Sänkning af sjöarne Sjunken och Helgasjön å Bolmsö i sjön Bolmen var fullbordad, men har något afsyningsbetyg till Styrelsen ännu ej inkommit, hvadan arbetet ej är godkänt.

Båda arbetena uti Jönköpings län äro besigtigade utaf Distriktadjutanten, Löjtnanten Hammarström.

Kronobergs län.

Sänkning af Näs eller Qvenslöfs sjö inom Angelstads m. fl. socknar. Arbetet var anmaldt till afsyning, men kunde ej i anseende till den långt framskridna årstiden besigtigas, hvadan intressenterne funnit sig nödsakade att begära förlängning i arbetsterminen, till hvilken ansökan Eders Kongl. Maj:t äfven genom nådigt bref af den 17 nästlidne Januari lemnat bifall.

Sänkning af sjöarne Femlingen, Råpen och Greten i Vestra Torsås m. fl. socknar hade under året bearbetats fullkomligt anmärkningsfritt.

Sänkning af Transjön i Hjortsberga socken var visserligen under arbete, men gjordes åtskilliga anmärkningar mot utförandet, hvilka skriftligen delgäfvos arbetsdirektionen.

Kronobergs läns arbeten äro besigtigade af Distriktchefen, Majoren Remmer.

Blekinge län.

Utdikningen af Rödeby mader i Fridlefstads och Rödeby socknar. Till följd af pågående process mellan madegarne och Carlskrona—Vexjö jernvägsbolag har under årets lopp föga eller intet blifvit vidgjordt för arbetets fulländning.

Inspektionen förrättad af Distriktadjutanten, Kaptenen Blix.

Nedanstående vattenaftappningsarbeten blefvo under år 1878 afsynade och godkände, nämligen:

a) Vattenaftappningar till förminskande af frostilländigheten.

	Torrlagd areal qv.ref. (Étendue du sol asséché en qvad.-ref.)	Beräknad kostnad.		Statsbidrag.	
		(Somme prévue au devis.)	(Allocation de l'état.)	Kronor.	öre.
Vid Sangis by i Neder Kalix socken, Norrbottens län	1670,80	6,700	—	2,000	—
Vid Stora och Lilla Landtjärn m. fl. i Neder Kalix socken, samma län	8733,00	39,550	—	13,100	—
Af Bred-, Mört- och Aborrträskan i Öfver Kalix socken, samma län	3526,60	7,100	—	2,300	—
Vid Granå och Espinera byar i Neder Kalix socken, samma län	711,00	3,150	—	1,000	—
Sänkning af sjön Puotaure i Jockmocks socken, samma län	2090,00	11,000	—	3,600	—
Af Rutjänkå myr i Niemis by, Hieta-niemi socken, samma län	1025,10	2,200	—	700	—
Af Palojänkå myr vid Kojvukylå och Niemis byar i Öfver Torneå socken, samma län	509,85	1,250	—	415	—
Vid Bursiljams by i Burträsk socken, Vesterbottens län	894,00	6,230	—	1,350	—
Vid Mjövattnets by i Burträsk socken, samma län	1979,00	8,400	—	2,800	—
Vid Lappvattnets by i Burträsk socken, samma län	2494,00	9,900	—	3,300	—
Vid Ånås, Vännås m. fl. byar i Degerfors socken, samma län	5600,00	20,176	50	6,700	—
Vid Långed i Nordmalings socken, samma län	809,00	3,900	—	1,300	—
Vid Ragvaldstråk i Skellefteå socken, samma län	765,00	3,000	—	1,000	—
Vid Nybys och Ånåsets byar i Nysätra socken, samma län	1400,00	12,000	—	4,000	—
Vid Mångby m. fl. byar i Löfångers socken, samma län	1100,00	5,200	—	1,730	—
Vid Gummarks by i Skellefteå socken, samma län	1532,00	12,000	—	4,000	—
Vid Gunmarks by i Nysätra socken, samma län	1188,00	10,000	—	3,300	—
Vid Tjälmarks by i Umeå socken, samma län	1140,00	7,089	85	2,300	—
Vid Norrby by i Tåsjö socken, Vester-Norrlands län	245,00	2,103	43	700	—
Vid Bredångers by i Nätra socken, samma län	277,00	2,500	—	800	—
Af Aborr tjern vid Råsjö by i Borgsjö socken, samma län	89,00	1,411	—	400	—
Vid Böhle och Vesteråsens byar i Fors socken, Jemtlands län	162,40	2,168	20	700	—
Vid Böhle och Getåsens byar i Marby socken, samma län	560,00	31,560	—	10,500	—
Af Norra Åsvalls och Bålinge myrar i Gnarp socken, Gefleborgs län	700,00	10,995	40	3,665	—
Vid Sörby i Årsunda socken, samma län	7100,00	36,680	—	12,000	—
Vid Grångejö by i Enångers socken, samma län	280,00	4,500	—	1,500	—
Sänkning af Isjön i Ilso socken, samma län	10930,00	12,000	—	4,000	—
Sänkning af Kölsjöarne i Hassela socken, samma län	1334,20	28,000	—	9,300	—
Transport	58843,85	300,764	38	98,460	—

	Torrlagd areal qv.-ref. (Étendue du sol asséché en quadr.-ref.)	Beräknad kostnad. (Somme prévue au devis).		Statsbidrag. (Allocation de l'état).	
		Kronor.	öre.	Kronor.	öre.
Transport	58843,85	300,764	38	98,460	—
Af Bredflyten m. fl. vid Forsgårde m. fl. byar i Floda socken, Kopparbergs län	2646,00	3,474	—	1,100	—
Af Fallbärsmyran vid Näs m. fl. byar i Hedemora socken, samma län	800,00	1,779	—	590	—
Sänkning af Ransta—Lillån i Kumla m. fl. socknar, Vestmanlands län *)	2336,00	24,300	—	3,400	—
Summa	64625,85	330,317	38	103,550	—

Statsbidraget motsvarar 31 % af den beräknade kostnaden.

b) Vattenaftappningar till vinnande af odlingsbar mark.

	Torrlagd areal qv.-ref. (Étendue du sol asséché en quadr.-ref.)	Beräknad kostnad. (Somme prévue au devis).		Lån. (Allocation de l'état.)	
		Kronor.	öre.	Kronor.	öre.
Sänkning af Ransta—Lillån i Kumla m. fl. socknar, Vestmanlands län **)	2336,00	24,300	—	7,050	—
Sänkning af sjöarne Kalfven och Fegen, Elsborgs län	4670,40	69,418	—	34,700	—
Sänkning af Tydje sjö och Tydje å i Tössbo härad, samma län	1753,00	30,444	—	15,000	—
Sänkning af sjön Hellungen och reglering af Brattfors å i Ljungs m. fl. socknar, Bohus län	1092,00	15,250	—	7,600	—
Summa	9851,40	139,412	—	64,350	—

Statslånet motsvarar 46 % af den beräknade kostnaden.

*) Detta arbete har äfven erhållit bidrag från lånefonden.

**) Detta arbete har äfven erhållit bidrag af anslagsfonden.

D. Hamnarbeten.

1. Vesterås hamn.

(10 fot under Mälarens l. v. y. *)

Nödige underhållsarbeten och förbättringar hade äfven detta år blifvit verkstälde, och var hamnen i godt skick samt hade i allmänhet större djup än gillade planen föreskrifver.

2. Trosa hamn.

(6 fot under havets l. v. y.)

Åtskilliga arbeten till afhjelpande af förr anmärkte bristfälligheter voro verkstälde och befans det hela vara i ett väl underhållet skick.

*) De inom ( ) upptagna, till ett visst vattenstånd hänfödda, siffror utmärka det största djup, som i hela hamnen eller någon af dess delar enligt plan skall förefinnas.

Förestående båda hamnar äro inspekterade af Distriktchefen, Majoren Nerman.

3. Askersunds hamn.

(10 fot under Vetterns l. v. y.)

Hamnen var, hvad såväl kajmuren som ock segeldjupet beträffar, i vederbörligt skick.

Mindre anmärkningar mot vattenafloppen derinvid anmäldes för direktionen.

Inspekterad af Distriktadjutanten, Kaptenen Morsing.

4. Vadstena hamn.

(10 fot under Vetterns l. v. y.)

Å norra hamnarmen har kalkstenen börjat vittra och sönderfalla och förestår derå en större reparation. Äfven å södra hamnarmens pierhufvud förekommo bristfälligheter.

Vattendjupet var tillräckligt.

Vid södra Slottsgrafven är en 100 fot lång brygga uppförd och satt i förbindelse med Vadstena—Fogelsta jernväg.

5. Hästholmens hamn.

(10 fot under Vetterns l. v. y.)

Underhållet af denna hamn var anmärkningsfritt såväl hvad vattendjupet som hamnbryggan angår.

6. Grenna hamn.

(10 fot under Vetterns l. v. y.)

En mindre uppgrundning i hamnen hade egt rum. Reparation å södra pierhufvudet var under arbete.

7. Visingsborgs hamn.

(6 fot under Vetterns l. v. y.)

Underhålles anmärkningsfritt.

8. Jönköpings hamn.

(10 fot under Vetterns l. v. y.)

Vattendjupet var i allmänhet tillräckligt så väl i hamninloppet som i kanalen och Munksjön, dock äro rensningar å några ställen behöflige. Uti Munksjön är en del af gamla kajen närmast bron reparerad och pågingo grundläggnings- m. fl. arbeten för ny kajbyggnad söder derom.

Å östra yttre hamnarmen är en mindre reparation verkställd.

Gamla rullbron öfver kanalen är utbytt mot en svängbro af jern med 16,5 fot bred körbana och 2 stycken 5,5 fot breda gångbanor.

9. Hjo hamn.

(10 fot under Vetterns l. v. y.)

Omläggningen af yttre glacisen å vågbrytaren, som pågått under loppet af 3 år var nu å vid pass 530 fot fullbordad.

Utloppet för Hjoån hade till hindrande af sandinflytning genom södra hamninloppet fått en ny riktning.

10. Linköpings hamn.

(10 fot under Stångåns l. v. y.)

Gamla hamnkajen vid Nyqvarn var under året reparerad.

Mindre uppgründning af hamnen hade skett, äfvensom i de två genomstickan mellan hamnen och sjön Roxen, och pågick afhjelpning derutaf.

11. Gamleby hamn jemte farleden å Gamlebyviken och genom Stegeholms kanal.

(14 fot under m. v. y.)

Underhållet var anmärkningsfritt så väl hvad angår lastbryggan som farleden.

12. Vesterviks hamn (under arbete).

(Vid södra skeppsvarfskajen 11,65 fot under m. v. y., vid Ölandskajen 7 fot under m. v. y.)

Detta arbete, som omfattar kajbyggnader i förening med Vestervik—Åtvidaberg—Bersbo jernvägsanläggning, var till stor del fullbordadt och utfördt i enlighet med därför gillad plan.

13. Oskarshamns hamn (under arbete).

(8—16 fot under hafvets l. v. y.)

Kistsänkning pågick så väl för den mindre träkajen, som för den längre kajen vid Nässjö—Oskarshamns jernvägs hamnplan.

Murning pågick äfven å en kajsträcka.

Arbetet omfattar inalles 1,370 fot kajer, och förekom ingen anmärkning deremot.

Väg- och Vattenbyggnads-Styrelsens berättelse.

14. Kalmar hamn.

(14 fot under hafvets m. v. y.)

Mot de bestämda djupen i hamnens olika delar förekom ej skäl till anmärkning. Kajbyggnader och upprensningar fortgingo i öfverensstämmelse med den af stadsfullmäktige antagna planen och omfatta de dels muddringar m. fl. arbeten för nya Ölandshamnen, dels muddringar vester om Finngrundet, dels planeringsarbeten för hamnplanet.

15. Sandvikens hamn.

(7 fot under hafvets m. v. y.)

Vågbrytaren var i allmänhet i godt skick, men hade sanduppländningen tilltagit, hvilket enligt inspektionsförrättarens afgifna förslag skulle afhjelpas genom nedsänkande af 4 st. stenkistor söder om hamnbryggan.

16. Borgholms hamn.

(14 fot under hafvets m. v. y.)

Mot underhållet förekom ingen anmärkning. Djupen vid hamnbryggan aftaga från 14 fot å yttersta delen till 10 fot å innersta delen, allt under medelvattenstånd.

17. Röhälla hamn.

(4 fot under hafvets m. v. y.)

Sedan det nya inloppet blifvit upptaget jemte bibehållandet af det förut befintliga norra, synes en för djupets bevarande fördelaktig ström genom hamnen hafva uppkommit. Uti hamnen var visserligen ända till 6 fots djup, men i nya inloppet blott 4 fots djup under medelvattenståndet.

18. Färjestadens hamn.

(6 fot under hafvets m. v. y.)

Uppmuddringen pågick i enlighet med af Distriktchefen uppgjort förslag.

Mot hamnarmarnes underhåll gjordes ingen anmärkning.

Djupet under medelvattenstånd var vid inloppet 12,5 fot, derifrån och till nya bryggan 5—9 fot och utefter nya bryggan 8 fot.

19. *Mörbylånga hamn.*

(6 fot under hafvets m. v. y.)

Hamnbryggan underhålles försvarligt och hade muddring pågått för åstadkommande af vederbörligt djup, hvilket öfverallt förefans.

20. *Mariestads hamn.*

(8 fot under Venerns l. v. y.)

Muddringsarbetet fortgick enligt den af Eders Kongl. Maj:t under den 8 November 1872 nådigst gillade planen.

Ombyggnad af de gamla träkajerna uti hamnen var ännu icke verkstald.

21. *Lidköpings hamn.*

(10 fot under Venerns l. v. y.)

Vattendjupet i rännan mellan hamnarmarne var tillräckligt utom på det gamla 500 fot långa grundet. Äfven i nya rännan hade en uppgrundning egt rum. Fogstrykning och flisning af östra hamnarmen var ännu icke verkstald.

De under N:is 4—21 upptagna arbeten äro inspekterade af Distriktchefen, Öfverstelöjtnanten Grafström.

22. *Kristinehamns hamn.*

(9 fot under Venerns l. v. y.)

Alla till hamnen hörande anläggningar voro underhållne i fullständigt skick. I inloppsrännans medellinie var djupet i allmänhet 1 fot större än det föreskrifna.

23. *Karlstads hamn.*

(10 fot under Venerns l. v. y.)

Sedan förra årets inspektion hade åtskilliga muddringar och underhållsarbeten blifvit utförda och befans hamnen med dertill hörande anläggningar i allmänhet i godt skick. Å spridda punkter var dock djupet ej tillräckligt.

Vid s. k. Gerholmsgrundet var en ny fyrbåt utlagd och vid yttre inloppsrännan 2 st. duc d'alber uppförde.

I den med sluss försedda pråmkanalen var djupet i allmänhet tillräckligt eller 4,7 fot, ehuru äfven der enstaka grund förefunnos. De gamla slussportarne

torde snart behöfva ersättas med nya och hade Direktionen gått i författning om anskaffande af virke dertill.

24. *Åmåls hamn.*

(9 fot under Venerns l. v. y.)

Hamnplatsen var planerad och grusad.

Uppgrundning visade sig så väl i hamnens yttre som inre del, om hvars afhjelpande hamnstyrelsen blifvit förständigad.

Vattenmärke saknades.

De under N:is 22—24 upptagna arbeten äro inspekterade af Distriktchefen, Majoren Atterbom.

25. *Venersborgs vågbrytare* var i allmänhet väl underhållen. Å några ställen hade fogstrykningen lossnat och kilstenar uttryckts.

26. *Göteborgs hamn- och elfarbeten.*

(Högst 17 fot under hafvets m. v. y.)

Utom de årligen återkommande utrustnings- och underhållsarbetena å mudderverk, pråmar och båtar samt duc d'alber, moringar och vågbrytare, hade en lokomobil blifvit inköpt.

Den under förra året i arbete varande kajbyggnaden utefter Gullbergsvassen var fulbordad och en ny var under arbete. Muddringarne hade hufvudsakligen omfattat utvidgning af segelrännan ofvanom Qvillebäcksbros inåt Tingstadsvassen, men äfven utefter nya kajen vid Gullbergsvassen fortgick muddring till 7 å 10 fots djup under medelvattenståndet.

27. *Uddevalla hamn.*

(15 fot under hafvets d. v. y.)

Åtskilliga arbeten hade under året blifvit utförda, nämligen: upptagande af 307 kub.-stänger mudder; uppförande af 700 fot ny stenkaj å södra sidan, sträckande sig från varfvet åt öster.

Å norra sidan var kanalbanken å 450 fots längd nyskolad och fogstruken.

2 nya bojar af galvaniserad jernplåt voro utlagda.

Vattendjupet var i allmänhet öfver det bestämda och varierade mellan 15 och 19 fot.

28. *Strömstads hamn.*
(11 fot under havets d. v. y.)

Utmed norra kajen och i hamnens nordöstra hörn var djupet ojemnt och fordrar muddring; i öfrigt var djupet tillräckligt.

Den öfver mynningen af Strömsnäsån varande bron var i förfallet skick och måste ombyggas.

55 kub.-stänger mudder hade under året blifvit upptagne.

De under N:is 25—28 anförda arbeten äro inspekterade af Distriktadjutanten, Kaptenen Oterdahl.

29. *Kongsbacka hamn.*
(4 fot under havets l. v. y.)

Djupet i segelrännan var i allmänhet 6 fot under dagligt vatten, men utanför hamnarmarne hade uppgrundningar skett. Till bibehållande af djupet borde norra jetéen förlängas 4 à 500 fot. Så väl norra som södra jetéen har satt sig och fordrar reparation.

30. *Varbergs hamn.*
(9 fot under havets l. v. y.)

Mot vågbrytare och kajer förekom ingen anmärkning.

Djupet vid dagligt vatten uppgick till 14,5 fot. 105 kub.-stänger mudder voro under året upptagne.

Alternativa förslag till hamnens utvidgning äro uppgjorde.

13. *Träslöfs hamn (under byggnad).*
(5 fot under havets d. v. y.)

Den 340 fot långa vågbrytaren var under arbete och hade 150 kub.-stänger sten utförts dertill.

Pierhufvudet, som skall gjutas af béton, var ännu icke påbörjadt.

Medeldjupet var långa hamnarmen 7 à 8 fot.

Inga anmärkningar gjordes mot arbetets utförande.

32. *Glommens hamn (under byggnad).*
(4—11 fot under havets d. v. y.)

Norra hamnarmen var färdig, äfvensom det i béton gjutna pierhufvudet dertill.

För bildande af södra vågbrytaren var stenfyllning utförd å en sträcka af 350 fot och var mot arbetet i sin helhet ingen anmärkning att göra.

33. *Falkenbergs hamn.*
(10 fot under havets d. v. y.)

Djupet mellan jetéerna och utanför gattet var oförändradt sådant det i förra årets berättelse angifvits.

Djupet i rännan upp till stadens lastbrygga var ytterligare ökad och uppgick till 7,5 fots djup under dagligt vattenstånd på en bredd af 100 fot.

34. *Busörens hamn.*
(3—5 fot under havets d. v. y.)

Mot denna år 1871 fullbordade hamns underhåll hafva under flere år anmärkningar framstälts, hvilka ej ledt till några åtgärder från intressenternes sida. Distrikthefen har nu af Styrelsen förständigats närmare utreda de i sammanhang härmed varande förhållanden.

35. *Halmstads hamn.*
(10 fot under havets d. v. y.)

Djupet var vid inloppet högst 12 fot och i ån upp emot stadens kajer omkring 10 fot vid dagligt vatten. Öfverbyggnaden å vestra jetéen var under året reparerad. Stenkajen å östra sidan om ån har förlängts ytterligare 310 fot.

Dragvägen har måst repareras.

Vid pass 520 kub.-stänger mudder voro under året upptagne.

Förslag till hamnens utvidgning är uppgjort.

36. *Engelholms hamn.*
(8 fot under havets d. v. y.)

Genom svår storm under December månad 1877 hade begge jetéerna blifvit skadade, hvilken skada under året blifvit reparerad.

Vid pass 70 kub.-stänger voro uppmuddrade och en ränna med 8,5 fots djup vid dagligt vatten är bildad genom reffarne utanför jetéerna.

37. *Lerbergets hamn (under arbete).*
(5 fot under havets d. v. y.)

Arbetena, mot hvilka inga väsentliga anmärkningar förekommit, hafva omfattat fullbordande af norra hamnarmen; utförande af en 112 fot lång träkaj; påbörjande af den södra isolerade vågbrytaren

samt upptagande af en 30 fot bred segelränna med 5 fots djup under dagligt vatten utmed norra hamnarmen.

38. *Vikens hamn.*

(6 fot under hafvets d. v. y.)

Hamnarmarne hade bibehållit sig väl. Träkajen var nödortfigt reparerad. 45 kub.-stänger mudder voro upptagne och djupet längs norra hamnarmen och kajen var 6 fot under dagligt vatten samt i in-seglingsgattet 6,5 fot under samma vattenyta.

39. *Helsingborgs hamn.*

(Gamla bassinen 16 fot under hafvets d. v. y.)

Nya » 12 » » » d. v. y.)

Mot underhållet af den äldre hamnen har ingen anmärkning förekommit hvarken med afseende å djupet eller hamnarmarnes beskaffenhet. Djupet så väl i in-seglingsrännan som i bassinen var tillökadt, så att det i den förra uppgick till 18 och i den senare till 16 fot under dagligt vatten. Sjömaskens verkningar hade äfven mycket förminskats.

Arbetena för hamnens utvidgning hafva bedrivits i vidsträckt omfattning. 3,550 kub.-stänger jord och sten hade upptagits ur den nya bassinen och 2,300 sträckfot kajer uppförts omkring densamma.

I sydöstra hörnet af sistnämnda bassin har en torrdocka anlagts med 316 fots längd, 40 fots bredd i portöppningen och med 16 fots djup under dagligt vatten.

Arbets- och materialkostnaden vid hamnen har uppgått till 362,000 kronor.

40. *Råå hamn.*

(8 fot under hafvets d. v. y.)

Underhållet af gamla hamnen har bestått i upp-muddring af 120 kub.-stänger sand och grus jemte smärre reparationer å jetéer och kajer, som befunnos i godt skick.

Förlängning af norra jetéen (under arbete) hade fortgått utan att anmärkning deremot behöft göras och tycktes såväl tångsamlingarne i inlopps-rännan som ock uppgrundningarne vid inloppet vara förminskade.

41. *Kyrkbackens hamn å ön Hven.*

(7 fot under hafvets d. v. y.)

Under den 21 Augusti 1878 godkändes denna hamnbyggnad och voro dervid åtskilliga arbeten utförda utöfver hvad den nådigst gillade planen föreskref.

42. *Landskrona hamn.*

(36 å 40 fot djup under hafvets m. v. y.)

De iure kanalerne 12 fot under hafvets m. v. y.)

Underhållet, som var tillfredsställande, hade omfattat så väl gamla skeppsbron, hvilken till största delen ombygts, som stora skeppsbron och hela kajsträckan utmed jernvägsområdet. Vestra kajen i Nyhamn var äfven till större delen ombyggd. Vid inloppet till den sistnämnda, äfvensom uti inre kanalen, hade 65 kub.-stänger mudder upptagits till fördjupande derutaf.

43. *Barsebäcks hamn (under arbete).*

(4—6 fot under hafvets d. v. y.)

Fyllning å *pierres perdues* för de båda hamnarmarne äfvensom för de båda pierhufvudena var under arbete, och hade 130 kub.-stänger sten dervid användts. Längs innersidan af södra armen uppföres en stenkaj utöfver förslaget. Något skäl till anmärkning mot arbetet förekom icke.

44. *Malmö hamn.*

(17.5 fot under hafvets l. v. y. eller 19 fot under dagligt vatten).

Mot underhållet af gamla inre hamnen, hvad kajer, broar, gator, husbyggnader, muddring m. m. angår, var intet att anmärka.

Yttre hamnens utvidgning, som utföres efter en storartad plan, har omfattat dels fullbordande af östra nya hamnarmen och dess pierhufvud, hvilka hafva en sammanlagd längd af 700 fot, dels bearbetande af den 320 fot långa yttre delen af vestra hamnarmen med dess pierhufvud, hvilka äro grundlagde på 20 fots vattendjup. På en sammanlagd sträcka af 2,600 fot är ett lågt bålverk af pålar med hammarband och luckor utsatt till stöd för yttre stenglacisen utanför de begge hamnarmarne.

2,427 kub.-stänger muddring har verkstälts och omfattat så väl inre som yttre hamnen, och på det att denna senare, hvilken å hela sin utsträckning skall hålla

20 fots vattendjup under dagligt vatten, må inom en ej alltför aflägsen framtid fullbordas, har ett ångmudderverk blifvit förhyrdt för att arbeta jemte stadens eget ångmudderverk.

2 nya fyr torn voro å de båda hamnpiererna uppsatta.

Utgifterna för nybyggnader och nyarbeten hafva uppgått till vidpass 410,000 kronor.

45. *Trelleborgs hamn* (under arbete).

(Yttre hamnen och östra flacket 16 fot under hafvets m. v. y.;
vestra flacket 12 fot under hafvets m. v. y.)

Muddring med ångkraft har fortgått dels i hamnbassinen, dels i inloppsrännan utanför pierhufvudena, hvarvid 1,536 kub.-stänger mudder upptagits; härigenom är så väl inloppsrännan som yttre hamnen fördjupad till 16 å 17 fot och inre bassinen öster om pålbryggan till 15 fots djup under dagligt vatten. Begge pierhufvudena äro förstärkta och pålbryggan har undergått en ansenlig reparation, och förekom intet skäl till anmärkning.

46. *Abäckås hamn* (under arbete).

(5 fot under hafvets d. v. y.)

Endast en ringa början har gjorts medelst anskaffande af sten.

47. *Ystads hamn*.

(16 fot under hafvets d. v. y.)

En del af östra vågbrytarens strandskoning blef af storm illa skadad och har måst ombyggas; i öfrigt hafva vågbrytarne ej lidit någon nämnvärd skada.

130 kub.-stänger sand och lera har uppmuddrats, hvarjemte 5 kub.-stänger sten genom dykare sprängts och undanskaffats. Djupet i hamninloppet var oförändradt 15,5 å 16 fot under dagligt vatten.

48. *Nöbbelöf—Branteviks hamn*.

(4,5 fot under hafvets d. v. y.)

Förbättringen af denna lilla hamns vågbrytare hade så fortskridit, att densamma kunde af Styrelsen godkännas den 29 sistlidne Oktober.

Djupet vid inloppet var 7 fot och vexlade i hamnbassinen mellan 3 och 5 fot.

49. *Simris—Branteviks hamn*

(5 fot under hafvets d. v. y.)

befans vid inspektionen vara i oförändradt och fullgodt skick.

Vid dagligt vatten kunna 5 fots djupgående farkoster angöra denna hamn.

50. *Simrishamns hamn*.

(12 fot under hafvets d. v. y.)

Underhållsarbetena hafva bestått i 16 kub.-stänger muddring i hamnbassinen, så att 12 fots djupgående fartyg kunna lossa och lasta vid bryggan, som äfven blifvit reparerad. Djupet i inloppet var fortfarande 20 fot vid dagligt vatten.

Någon restaurering af den upprifna delen utaf norra vågbrytaren har till följd af bristande medel ej kunnat företagas.

51. *Åhus hamn*.

(8 fot under hafvets l. v. y.)

Jetéerna befunnos nu i godt skick. Muddring hade utförts så, att 13,5 å 14 fots djupgående fartyg vid dagligt vatten kunna anlöpa lastbryggan vid Åhus. Samtliga kajerne voro väl underhållne.

I farleden upp till Kristianstad verkställes muddring till åstadkommande af en regulier ränna med 4 fots djup under dagligt vatten för pråmfart.

52. *Sölvesborgs hamn*.

(12 fot under hafvets d. v. y.)

Underhållsarbetena hafva utgjorts af 120 kub.-stänger muddring till 13 fots djup under dagligt vatten i inseglingsrännan och hamnbassinen; derjemte hade åtskilliga fyllnings- och planeringsarbeten verkstälts, äfvensom bålverket reparerats.

En 200 fot lång pålkaj för fiskarbåtar var utförd.

53. *Karlshamns hamn*.

(12 fot under hafvets d. v. y.)

Hamnens vågbrytare och bryggor voro i godt skick. En under år 1877 inträffad förskjutning af stora skeppsbrokajen har förorsakat dess totala ombyggnad, som under året verkstälts. Vid denna kaj kunna 13 fots fartyg vid dagligt vatten lasta och lossa och kommer en förstärkningsglacis utanför

kajens botten att anläggas, så att 16 fots djupgående fartyg kunna angöra densamma.

De under N:ris 29—53 upptagna hamnar äro inspekterade af Distriktchefen, Majoren Remmer.

54. *Karlskrona handelshamn.*

(13,5 fot under havets d. v. y.)

Inga muddringsarbeten hafva under året vidtagits, men hafva broar, kajer och duc d'alber nödigt underhållits.

Inspekterad af Distriktadjutanten, Kaptenen Blix.

55. *Bolmstads hamn.*

(4,5 fot under Bolmens l. v. y.)

Mot underhåll af vågbrytare, kajer och djup förekommo inga anmärkningar.

Inspekterad af Distriktchefen, Majoren Remmer.

56. *Visby hamn.*

(Inre hamnen 12 fot under havets l. v. y.)

(Yttre hamnen 15 fot under havets l. v. y.)

Betydande arbeten hade verkstälts till förstärkande af så väl nya som gamla vågbrytaren. Äfvenledes hade muddring samt stenuptagning med dykare gjorts i yttre och inre hamnen. Inre hamnens utrymme var förstöradt genom den norra kölhålningsbrons ombyggnad och förändrade läge.

57. *Gnisvärds hamn.*

(3 fot under havets m. v. y.)

Å denna hamn var ännu icke något arbete påbörjadt.

58. *Bursviks hamn (under arbete).*

(11 fot under havets d. v. y.)

De för förlängning af lastbryggan nedsänkta kistorna hade blifvit rubbade ur sitt läge genom under-skärning, hvadan det blir nödigt att åter upptaga dem och bortmuddra ett flytsandslager, innan deras nedsänkning ånyo kan företagas.

Utvidgning af gamla brohufvudet till lastplan var fullbordad.

Under den 20 September 1878 har Eders Kongl. Maj:t till uppmuddring af denna hamn samt hamnarne vid Rohne, Slite, Klinte och Kappelshamn nådigst beviljat ett lån ur Handels- och Sjöfartsfonden å tillhoppa 30,000 kronor.

59. *Rohne hamn (under arbete).*

(14 fot under havets d. v. y.)

Lastbryggan var i godt skick. Med dykare var en stor mängd sten upptagen i norra farleden. Vattendjupet var vid d. v. y. 12 fot ytterst vid bryggan och aftagande inåt.

60. *Tomteboda hamn (under arbete).*

(3 fot under havets d. v. y.)

Sprängning för ernående af vederbörligt djup mellan kistorna vid inloppet var i det närmaste fullbordad. Äfven i hamnbassinen var sten bortskaffad. Några mindre anmärkningar framställdes till Direktionen.

61. *Herta hamn (under arbete).*

(3,5 fot under havets d. v. y.)

De båda hamnarmarne voro i det närmaste färdige och voro förlängde utöfver förslaget, och gjordes ingen väsentlig anmärkning deremot. Vattendjupet var minst 3,5 fot under d. v. y.

62. *Nabbens hamn (under arbete.)*

(4 fot under hafve s d. v. y.)

Stenuptagning i hamnbassinen hade verkstälts och skulle försök göras att medelst indämning och läns-pumpning lättare åstadkomma fördjupningen. Södra hamnarmen var förstärkt.

63. *Ljugarns hamn.*

(10 å 14 fot under havets d. v. y.)

Önskvärdt vore att några förtöjningskistor med pällare blefvo utsatte, men har någon framställning derom ej blifvit af intressenterne gjord.

Vattendjupet vid yttre bryggändan var 20 fot under d. v. y. Å bryggans insida 10 å 11 fot.

64. *Slite hamn.*

(16 å 20 fot under havets m. v. y.)

Ingen anmärkning gjordes mot hamnens underhåll. Fördjupning af hamnen var ännu ej påbörjad.

De under N:o 56 samt 58—64 upptagna hamnar äro inspekterade af Distriktadjutanten, Kaptenen Blix.

Följande med statsbidrag understödda bro- och hamnbyggnader hafva under år 1878 blifvit afsynade och godkände:

	Beräknad kostnad.		Statsbidrag.	
	(Somme prévue au devis.)		(Allocation de l'état.)	
	Kronor.	öre.	Kronor.	öre.
Bro öfver Vindelfven vid Vännäs färjeställe, Vesterbottens län	29,200	—	15,000	—
Bro öfver Ätran vid Vessige, Hallands län	55,500	—	30,500	—
Hamn vid Nöbbelöf—Branteviks fiskeläge, Kristianstads län	9,500	—	6,300	—
Hamn vid Kyrkbacken å ön Hven, Malmöhus län	18,000	—	9,000	—
Summa	112,200	—	60,800	—

Statsbidraget motsvarar 54 % af den beräknade kostnaden.

E. Dockbyggnader och upphalningsbäddar.

Norrköpings docka befans vid inspektionen vara anmärkningsfritt underhållen. Nytt pumphus af sten och ny maskin voro under byggnad och uppsättning.

Oskarshamns docka var äfven uti anmärkningsfritt skick.

Kalmar upphalningsbädd likaså.

Förenämnda trenne inrättningar äro inspekterade af Distriktchefen Grafström.

Malmö docka befans utan anmärkning, då besigtningen skedde af Distriktchefen Remmer.

Upphalningsbädden vid Lindholmens mekaniska verkstad vid Göteborg. Vid inspektionen, som förrettades af Distriktadjutanten Oterdahl, förekom ingen anledning till anmärkning.

F. Brobyggnader.

1. *Brobyggnaden öfver Töre elf i Neder-Kalix socken* är under året afsynad och har sedermera godkäfts.

2. *Brobyggnaden öfver Vindelfven vid Vännäs färjeställe* mellan Umeå stad och Vännäs kyrka likaså.

3. *Bron öfver Ume elf vid Umeå.* Ny körbana hade vid inspektionen blifvit utlagd å bron, hvarförutom alla bjelkar undersökts och de, som befunnits angripna af röta, antingen utbytts mot nya eller förstärkts medelst fastdymling af ny bjelke bredvid den skadade. *Handräckena* voro äfvenledes reparerade och nystrukna.

4. *Brobyggnaden öfver Skellefteå elf vid Krångfors.* För denna bro, som erhållit anslag utaf 1878 års fond för understödjande af mindre hamn- och brobyggnader, voro landfästena uppförda af sprängd och kilad sten.

5. *Bro vid Hernösand jemte kanal mellan södra och norra inloppen till nämnde stad.* Enär kanalen uppgrundats och åtskilliga bjelkar uti bron befunnos angripna af röta, aflät inspektionsförrättaren skrifvelse till Drätselkammaren i Hernösand, under hvars vård och uppsigt arbetet står, med förståndigande om dessa bristers snara afhjelpande.

6. *Bro öfver Sagån vid Östanbro i närheten af Nyqvärn.* Den vid förra inspektionen anmärkta söndriga stagningen mellan de båda östra bärkolonnerna var nu lagad. Några mindre anmärkningar mot underhållet af bron gjordes, hvilka blifvit underhållningskyldige delgifna.

7. *Örsunds bro.* Denna för några år sedan ombyggda bro befans i allmänhet uti godt skick, men observerades att landfästena till följd af bakom varande jordbankars starka tryck något förskjutits, hvilket förorsakat att svängbron, för att få ledigt utrymme, måst genom afsägning af den framskjutande broplankan förkortas.

8. *Bro öfver Almareståke.* Sedan Eders Kongl. Maj:t under den 15 Februari 1878 fastställt ett utaf Kaptenen m. m. J. W. Kullberg uppgjort förslag till iståndsättande af denna bro, uppdrog Styrelsen åt Kullberg att öfvervaka arbetets verkställighet; och har ombyggnaden under året utförts på ett omsorgsfullt sätt, hvilket utrönt vid derå af Byråchefen hos Styrelsen verkställd besigtning.

9. *Broarne öfver Stora och Lilla Hammarsunden i Vettern.* De vid förra inspektionen anmärkta bristfälligheterna voro afhjelpta och underhållet anmärkningsfritt.

10. *Bro öfver Svartån mellan Linköping och Berg* var i godt stånd.

11. *Bro öfver Dalslands kanal vid Köpmannebro.* Mot underhållet i allmänhet förekom ingen anledning till anmärkning, men observerade inspektionsförrättaren en sättning å dragbrons östra fäste samt murprickor mellan sagde fäste och deremot stödjande bro-

hvalf. Som dessa brister möjligen i en framtid kunna hafva menliga följder för hela brobyggnadens bestånd, föreskrefs att noga iakttaga dessa felaktigheter för att utröna, huruvida de äro i tilltagande.

12. *Svängbro öfver Norselfven mellan Malöga och Lillnor.* Bron befans nu i fullgodt skick, enär de vid föregående inspektion anmärkta bristfälligheterna blifvit afhjelpa.

13. *Rörviks bro* var anmärkningsfritt underhållen.

14. *Bron öfver Rönne å vid Engelholm* likaså.

15. *Bro öfver Ätra å vid Vessige.* Denna brobyggnad har under året fullbordats och godkänts.

16. *Långebro vid Kristianstad* befans i fullgodt skick.

17. *Rebbelberga bro* äfvenledes.

Af förestående broar hafva 1, 2, 3 och 5 besigtigats utaf Distriktchefen Schough, 4 af Distriktadjutanten Cederberg, 6 och 7 af Kaptenen J. W. Kullberg, 9 af Distriktadjutanten Morsing, 10 af Distriktchefen Grafström, 11 och 12 af Distriktchefen Atterbom och 13—17 af Distriktchefen Remmer.

G. Kanaler och farleder.

Arbetet för Hanholmsuddens genomgräfning vid inloppet till Luleå stad samt rensningen af Tjufholmssundet. Då inspektionsförrättaren vid besigtning af detta arbete under sommaren ansåg, att, för att med större noggrannhet än som vid öppet vatten kunde ernås undersöka så väl segelrännans riktning som dess bredd och djup, betydlig lättnad vid pejlingen skulle uppkomma, om denna verkställdes sedan farleden blifvit isbelagd, så företog han under nästlidne December ny besigtning, hvarvid utröntes:

att segelrännan, hvars hela längd utgör 3,000 fot, i öfverensstämmelse med planen består af en rak del af 2,560 fots längd samt en ännu ej definitivt utstakad kurva af 440 fots längd med en krökningsradie af 2,000 fot;

att riktningen af den raka delen var något förändrad, i det att dess nedre ändpunkt låg 15 å 20 fot längre i vester än förslaget utvisar;

att i nyssnämnda del bottenbredden, som enligt förslaget borde hålla 80 fot, öfverallt mätte 82 å 83 fot;

att i samma del af segelrännan djupet på en bredd af 70 fot ingenstädes understeg det fastställda af 20 fot, utan på de flesta ställen öfversteg det samma, hvaremot vid rännans vestra kant på olika ställen af sammanlagdt 620 fots längd djupet var något mindre, men uppnådde dock på 10 fots afstand från kanten minst 20 fot; samt

att medeldjupet i den 440 fot långa kurvan var 18,6 fot.

Genom Tjufholmssundet hafva under sistlidne års sommar passerat 307 stycken dels ång-, dels segelfartyg med en sammanlagd drägtighet utaf 86,522,26 tons, för hvilka erlagts afgifter till belopp af 7,721 kronor 46 öre.

Segelled till Piteå jemte lastbrygga. Segelrännan hade fortfarande fullt djup, 16—17 fot under medelvattenståndet, och lastbryggan befans uti försvarligt skick. Genom kanalen till Piteå hamnbrygga passerade under seglationsåret 18 segelfartyg om 2,242,29 tons och 134 ångfartyg. Trafikinkomsten har uppgått till 2,712 kronor 6 öre.

Vattenafledning i Ume elf vid Ytter Hiske medelst kanal genom Bölesören. Detta arbete, som godkändes år 1877, har sedan dess ej undergått någon förändring.

Kanal mellan södra och norra inloppen till Hernösand jemte brobyggnad. (Se under brobyggnader.)

Förenämde arbeten äro inspekterade af Distriktchefen Schough.

Rensning i Söderhamns skärgård. Vid pejling i farleden befunnos djupen under medelvattenytan — som enligt uppgift ligger 1,5 fot öfver l. v. y. och lika mycket under h. v. y. — vara följande, nämligen:

Från Packarlafven (Tägtgatan) till ångbåtsbryggan ofvan Vändningen 6,0 å 10,0 fot, och pågick derstädes ytterligare muddring för vinnande af öfverallt likartadt djup till 9,0 fot;

från ångbåtsbryggan förbi Vändningen ned genom ån till ändan af brobänken var en bredare farled uppgräfd med djupaste rännan hållande 11,5 å 13 fot öfver s. k. Flaket d:o d:o 12,5 å 13,0 fot; och uti Stugsundet 12 å 13 fot.

*Rensningar i farlederna till Gefle.**Norra farleden mellan Limön och Holmudden.*

Djupen i den 110 fot breda farleden utröntes genom pejlingar vara:

- uti rännans norra sida 17,5 à 19,5 fot;
- » » midtellinie 20,5 à 22,0 »
- » » södra sida 14,5 à 17,5 »

Södra farvattnet mellan Limön och Örarne i östra rensningen. Farledens bredd var här 60 fot och djupet

- utefter norra sidan 18,5 à 21,5 fot;
- » midtellinien 20,5 à 23,0 »
- » södra sidan 20,5 à 23,5 »

Södra farvattnet i vestra rensningen eller det s. k. *Boqvistshålet*. Bredden var här 68,5 fot och djupet i allmänhet 21 à 23,5 fot. Uti denna segelränna finnes ett med buskprick utmärkt grund med ett vattendjup af endast 15,5 fot, hvilket grund betydligt försvårar navigeringen uti segelleden.

Vid inspektionen befans vattenytan 2,5 fot öfver det lägsta och 0,5 fot öfver medelvattenståndet.

De två sistnämnda företagen äro besigtigade af Distriktadjutanten Nyström.

Farleden på Örsunds å:

Nedre delen (bottenbredd 20 fot, djup 8 fot) mellan Låstaviken och Örsundsbro befans i godt skick.

Öfre delen (bottenbredd 20 fot, djup 7 fot.)

1:o) *Bron vid Örsunda*. (Se under brobyggnader.)

2:o) *Segelleden* mellan Örsundsbro och Högby i vestra ändan af Alsta sjö. Arbetena på denna del af farleden nalkas nu sin fullbordan och återstodo vid inspektionen endast 10 kub.-stänger mudder att upptaga. För lastbryggan i Alsta sjö voro pålarne nedslagna och hammarband pålagda, men framställes anmärkningar så väl mot virkets dimensioner som mot fästandet af hammarbanden, hvilka anmärkningar utaf besigtningssmannen skriftligen delgäfvos arbetsdirektionen.

Farleden på Enköpings å jemte hamnen vid staden. (Bottenbredd 10 fot, djup 8 fot). Under 1878 har intet rensningsarbete företagits i farleden, hvadan denna företedde samma skick, som omnämndes uti 1877 års underdåniga berättelse. Å hamnkajerna

Väg- och Vattenbyggnads-Styrelsens berättelse.

vor en del reparationsåtgärder vidtagna, men åtskilligt återstod ännu att verkställa.

Farleden mellan Stockholm och Upsala:

1. *Rensningen af Almarestäke*. (Bottenbredd 40 fot, djup 8 fot.) Intet underhållsarbete har under 1878 företagits, utan befans sig farleden i samma skick som vid 1877 års inspektion.

2. *Rensningen vid Eriksund*. (Bottenbredd 40 fot, djup 8 fot.) Enahanda förhållande råder här som vid Almarestäke, med undantag likväl deraf att duc d'alberna uti farleden blifvit reparerade.

3. *Arbetena å Upsala å* (bottenbredd 20 fot, djup 8 fot) *jemte den s. k. Islandsbron i Upsala*. De under året utförda arbetena å denna farled hafva hufvudsakligen varit följande:

reparation och ombyggnad af duc d'alberna vid Flottsund;

muddring för 2:ne nya tilläggsplatser nedom ångqvarn och vid Tullgarn;

uppmuddring af farleden på 3,000 fots längd mellan Hospitalet och Tullgarn;

iståndsättning och delvis ombyggnad af dragvägsbroarne mellan den s. k. »Gåsnäbben» och Tullgarn;

reparation af gångbron vid båthamnen i staden; öfre ångbåtskajen har på 200 fots längd blifvit helt och hållet ombygd.

Islandsbron befans i farbart skick, men var trävirket på några ställen angripet af röta.

Sistnämnda 3 farleder äro besigtigade af Kaptenen J. W. Kullberg.

Väddö kanal (bottenbredd 20 fot, djup 8 fot) *med bro*. Kanalen med svängbro, färja och byggnader var i allmänhet uti godt skick.

Ålkistans kanal (bottenbredd 20 fot, djup 6 fot) *med bro*. Vid östra ändan af kanalen påträffades en uppgrundning, men i öfrigt har kanalen erforderligt djup. Bron öfver kanalen befans i allmänhet i godt skick.

Karlbergs kanal (bottenbredd 20 fot, djup 9 fot) *med bro*. Vid pejlingar i kanalen utröntes djupet i allmänhet vara 12,5 fot. Mot underhållet af svängbron öfver kanalen förekom ingen anledning till anmärkning.

Åkers kanal (bottenbredd 30 fot, djup 6 fot) med sluss.

Nedre delen hade i allmänhet tillräckligt djup. Muddring var verkställd mellan slussen och Smedby tegelbruk, men hade muddret upplagts så nära kanalen, att dess nedrasande deruti är att befara.

Slussen med slussportar var i försvarligt skick, dock anmärktes att vattenmärke saknades vid nedre slusshufvudet. Den invid slussen belägna skibordsdammen med derå varande gångspång var i högst bristfälligt skick, hvarföre Styrelsen den 4 Juli 1878 till Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Stockholms län aflät skrifvelse med anmodan om förstån digande för vederbörande att vidtaga åtgärder för brons iståndsättande.

Öfre kanalen var i allmänhet uti godt skick med undantag af vid det s. k. Sqvalet, der endast 5 fots djup under lägsta vattenytan flerstades förefans.

De 4 sistnämnda arbetena äro besigtigade af Adjutanten i Styrelsen, Kaptenen L. Broomé.

Södertelge kanal (bottenbredd 40 fot, djup 12 fot) med sluss och broar.

Kanalen bar fullt djup endast på en i dess midt befintlig ränna af omkring 10 à 15 fots bredd. Muddring har under året verkstälts i norra delen mellan slussen och sjön Maren. Strandskoningen utefter kanalen har så bedrivits, att öfver 6,500 löpande fot blifvit nygjorda.

Slussen och *broarne* befunnos i godt skick och gáfvo ingen anledning till anmärkning.

Besigtningen verkställdes af Kaptenen I. W. Kullberg.

Strömsholms kanal. (Bottenbredd 18—32 fot, djup 5 fot). Kanalen med slussar och öfriga anläggningar underhålls fortfarande väl. Alla erforderliga reparationsåtgärder hafva vidtagits och må deribland nämnas, att ett par nya portar blifvit insatta i halfslussen vid Hofgårdens station samt ett par dylika förfärdigade för bestämmande slussen vid Seglingsberg.

Farleden på Köpings å. (Bottenbredd 40 fot, djup 10 fot.) Vattendjupet i segelleden varierade mellan 15,5 och 13 fot. En 90 fot lång ångbåtsbrygga hade under året blifvit byggd längst upp i

hamnen emot jernvägsbron. De nödiga reparatio- nerna hafva verkstälts, så att ingen hufvudsaklig an- märkning förekom.

Farleden på Arboga å. (Bottenbredd 60 fot, djup 9,5 fot.) Vid verkställda pejlingar anträffades ingenstädes under 10 fots vattendjup och var segel- leden äfven i andra afseenden väl underhållen.

Kanalen mellan sjöarne Norra och Södra Hörken. (Bottenbredd 14 fot, djup 4 fot). Kanal och sluss underhållas fortfarande väl.

Eskilstuna kanal. (Bottenbredd 26 fot, djup 8,5 fot). Underhålles likasom föregående.

De 5 sistnämnda företagen äro besigtigade af Distriktadjutanten, Kaptenen Morsing.

Filipstads kanal, (Bottenbredd 18 fot, djup 5 fot.) Kanalen befans i godt skick, men har rö- relsen derå nedgått till en obetydlighet, till följd af den parallelt med kanalen anlagda Östra Vermlands jernväg.

Norsbäckens kanal. (Bottenbredd 16 fot, djup 5 fot). På denna kanal har ingen trafik under året egt rum af samma orsak, som gjort att trafiken å Filipstads kanal så betydligt minskats, hvadan den- samma icke kräft något underhåll.

Farleden på Timselven och Knapfors sluss. (Bot- tenbredd 20 fot, djup 6 fot.) Farleden har sedan förra besigtningen icke undergått någon förändring. Förhållandet i afseende på trafiken är här och af samma skäl lika med hvad som är rådande vid Filip- stads kanal.

Skansundet och farleden till Nyköping (botten- bredd 60 fot, djup 11 fot) syntes icke hafva under- gått någon förändring.

De 4 sistnämnda arbetena äro besigtigade af Di- striktchefen, Majoren Nerman.

Hjelmare kanal med slussar. (Bottenbredd 25—36 fot, djup 7,5 fot). Kanalen med slussar och docka var på ett tillfredsställande sätt underhållen. Endast hamnarmarne vid Notholmen, hvilka komma att om- byggas i samband med Hjelmarens och Qvismarens sänkning, befunnos i mycket bristfälligt skick, men äro orsakerna härtill redan uppgifna uti 1877 års underdåniga berättelse.

Göta kanal. (Bottenbredd 40—48 fot, djup 10 fot.) I likhet med föregående år var kanalen på ett ändamålsenligt och behovet motsvarande sätt underhållen. Bland underhållsarbetena bör företrädesvis nämnas, att slussarnes vid Sjötorp murverk undergått större reparationer, bestående uti murfogarnes uthuggning och ifyllning med nytt cementbruk och befintliga läckors tätning; att nya signalapparater flerstädes blifvit anbringade, äfvensom att upprensningar medelst bergsprängning verkstälts i den svårbefarna farleden i Tåtorps bugter. Dessutom voro en del nya husbyggnader uppförda på åtskilliga ställen.

Kinda kanal. (Bottenbredd 18 fot, djup 5 fot.) Äfven denna kanal har på omsorgsfullaste sätt underhållits. Förutom de vanliga reparationsåtgärderna hafva rensningar och stensprängningar verkstälts i farleden mellan Nyqvarn och Roxen; vidare har en mötesplats blifvit beredd genom utvidgning af kanalen mellan slussarne N:o 1 och N:o 2 vid Hofvetorp.

Slutligen må, såsom för kanaltrafiken af synnerlig nytta, omnämnas, att bron vid Skedevi blifvit ombyggd från fast bro till svängbro, så att obehindrad kommunikation mellan sjöarne Emmarn och Åsunden numera är öppnad för alla slags fartyg, som befara kanalen.

De 3 sistnämnda arbetena äro besigtigade af undertecknad Lindgren.

Farleden till Norrköping. (Bottenbredd 55—70 fot, djup 16,5 fot.) Vid verkställda pejlingar befans djupet variera mellan 17—19,5 fot och pågick muddring af farleden förbi Loddbö och Grimön.

Farleden till Mönsterås. (Bottenbredd 50 fot, djup 7 fot.) Farleden hade ett djup af 8,5 à 9 fot, men pågick vid inspektionen muddring för dess ytterligare utvidgning.

Gränsö kanal vid Vestervik. (Bottenbredd 8 fot, djup 5 fot.) Var underhållen på anmärkningsfritt sätt.

De tre sistnämnda arbetena äro besigtigade af Distriktchefen, Öfverstelöjtnanten Grafström.

Dalslands kanal samt kanalen mellan sjöarne Östra och Vestra Silen med slussar. (Bottenbredd 15,5 fot, djup 6,5 fot.) I likhet med hvad uti 1877 års underdåniga berättelse omnämndes rörande samma års arbeten hade under 1878 åtskilliga reparationsarbeten

å slussar, broar, kanalbankar m. m. vidtagits, men framställes äfven nu några anmärkningar, hvilka delgäfvos vederbörande.

Snäcke kanal och sluss mellan sjön Ännummen och Hjerterudssunden eller Upprudssjön. (Bottenbredd 14 fot, djup 7 fot.) Så väl kanalen som slussen var väl underhållen. Kanalbolaget, som erhållit nådigt tillstånd att på vissa vilkor försälja kanalen, hade utbudit densamma på frivillig auktion, men utan resultat.

Aspholmens segelled i sjön Venern. (Bottenbredd 150 fot, djup 13,7 fot.) Segelleden var fullständigt utprickad och väl underhållen. I hufvudsakligaste delen varierade djupet mellan 15 och 16,5 fot.

Seffle kanal och Byelfvens segelled. (Bottenbredd 26 fot, djup 7 fot.) Vid Seffle har den gamla dragbron öfver den s. k. bergkanalen blifvit ombyggd och förfärdigad af jern i stället för af trä, såsom förut var fallet. Dessutom hafva alla vanliga reparationsarbeten vidtagits, så att kanalen med sluss, dragvägar m. m. befans i godt skick.

Forshaga kanal med sluss vid Klarelfven. (Bottenbredd 30 fot, djup 3,5 fot.) Kanalen med tillbehör var i anmärkningsfritt skick och segeldjupet fullt tillräckligt.

De 5 sistnämnda arbetena äro besigtigade af Distriktchefen, Majoren Atterbom.

Trollhätte kanal och slussverk. (Bottenbredd 24—40 fot, djup 10 fot.) Under året hafva följande underhållsarbeten verkstälts, nämligen:

Dragvägar och kajplaner hafva underhållits medelst smärre lagningar.

Slussar och slussportar hafva underhållits med fogstrykningar och tätningar af slussmurar och trösclar.

Såsom reserv för nedersta portfalsen vid Bommens sluss har förfärdigats ett nytt portpar af trä.

Sedan »Vadmalsstampen» vid Brinkebergs kulle blifvit nedlagd och byggnaderna raserade, har en i cement lagd stendam blifvit uppförd till afspärrande af den till verket förande vattenledningen.

I Trollhätte bergkanal hafva anbringats 240 längdfot frihultsbjelkar för fartygens afbäring från bergväggarne.

Alla till kanalen och dess områden hörande allmänna vägar hafva behörigen underhållits.

Dessutom äro åtskilliga husbyggnader dels flyttade dels reparerade.

Farleden från Uddevalla genom Björnö- och Malösunden till Kattegat. (Bottenbredd 80 fot, djup 20 fot.) Vid verkställd pejling af djupet och uppmätning af bredden fans ingen anledning till anmärkning.

De 2 sistnämnda arbetena äro besigtigade af Distriktadjutanten, Kaptenen Oterdahl.

Albrektsunds kanal. (Bottenbredd 22 fot, djup 6 fot.). Kanalen är fullt användbar, ehuru en del af densamma genom slamafsättning blifvit något uppgrundad. Den på kanalens vestra sida varande dragvägsbanken har sjunkit på en sträcka af 150 à 200 fot, så att den vid 8 fot vattenstånd öfver kanalbotten öfverhöljes af vattnet. Vid en vattenhöjd af 7,2 fot uppmättes djupet i norra inloppet till 8 fot och i den s. k. bergkanalen till 7,4 à 7,5 fot.

Kanalen är inspekterad af undertecknad Lindgren.

Kanalen från Räppe jernvägsstation till Helgasjön och derifrån till Toftasjön. (Bottenbredd 30 fot, djup 3,5 fot.) Mot underhållet af dessa båda kanalleder yppades ingen anledning till anmärkning.

Stockholm den 1 Juli 1879.

CARL G. BEIJER.

A. M. LINDGREN.

J. L. v. SYDOW.

Farleden på Rönne å mellan Engelholm och Sönnarslöf (bottenbredd 50 fot, djup 3 fot) var äfven anmärkningsfritt underhållen.

De två sistnämnda arbetena äro besigtigade af Distriktchefen, Majoren Remmer.

Farleden å Rottne å jemte hamnen vid Ronneby köping. (Bottenbredd 20 fot(?), djup 9 fot.) Endast smärre underhållsarbeten hade under året företagits. Strandskoningarne i ån för strändernas skyddande för utskärning voro klen och oändamålsenligt utförda och tillråddes direktionen att detta snarast möjligt afhjelpa.

Farleden på Nettraby å. (Bottenbredd 12—20 fot, djup 4—5 fot.) Inga underhållsarbeten hade under året företagits och har hvarken ån eller utloppsrännan i hafvet synnerligen uppgrundats. Lastkajen uppe vid kyrkan befans deremot i ett särdeles förfallet skick.

De två sistnämnda arbetena äro besigtigade af Distriktadjutanten, Kaptenen A. Blix.

Till denna berättelse får Styrelsen slutligen i underdånighet foga en tablå öfver Sveriges vattenkommunikationer.

BILAGOR.

I.

Omlagda, förbättrade eller nyanlagda vägar, som från och med år 1841 eller det år, då Styrelsens verksamhet började, till och med år 1878 åtnjutit understöd af allmänna medel.

				Väglängd som anlagts eller förbättrats. (Longueur de route construite ou améliorée.)		Beräknad arbetskostnad. (Somme prévue au devis.)		Beviljad statsbidrag. (Allocation de l'Etat.)		
				Mil.	Fot.	Kronor.	öre.	Kronor.	öre.	
Norrbottnens	län	35	särskilda arbetsföretag, tillsammans.....	101	34,665	981,595	31	729,476	87	
Vesterbottens	»	27	d:o d:o	86	19,832	1,589,546	39	1,011,305	—	
Vesternorrlands	»	33	d:o d:o	38	5,655	752,233	97	443,264	45	
Jemtlands	»	34	d:o d:o	53	27,408	679,320	31	409,198	08	
Gefleborgs	»	33	d:o d:o	25	18,402	567,758	87	374,588	50	
Stora Kopparbergs	»	29	d:o d:o	31	5	522,480	09	302,373	50	
Upsala	»	21	d:o d:o	3	26,450	199,544	97	163,931	20	
Stockholms	»	35	d:o d:o	7	27,245	330,913	44	209,768	—	
Vestmanlands	»	21	d:o d:o	6	424	183,418	67	124,296	25	
Örebro	»	22	d:o d:o	16	6,122	501,301	65	329,587	—	
Södermanlands	»	28	d:o d:o	9	9,776	334,753	56	223,536	—	
Östergötlands	»	28	d:o d:o	17	7,581	590,718	22	381,152	25	
Jönköpings	»	41	d:o d:o	21	24,291	703,671	50	440,360	30	
Kalmar	»	16	d:o d:o	11	20,644	318,803	25	212,324	50	
Skaraborgs	»	8	d:o d:o	2	30,136	135,562	82	92,838	87	
Elfsborgs	»	42	d:o d:o	35	22,084	1,092,140	44	676,255	54	
Vermlands	»	22	d:o d:o	20	12,018	599,062	55	382,222	46	
Göteborgs och Bohus	»	22	d:o d:o	5	2,878	236,392	86	155,432	75	
Hallands	»	7	d:o d:o	6	7,063	252,229	06	177,267	45	
Kronobergs	»	27	d:o d:o	16	4,907	698,657	84	452,325	—	
Blekinge	»	45	d:o d:o	4	23,232	395,158	—	256,914	11	
Kristianstads	»	25	d:o d:o	8	97	360,714	82	229,283	—	
Malmöhus	»	7	d:o d:o	2	5,491	272,027	67	189,645	—	
= 608 särskilda arbeten.				S u m m a	531	12,406	12,298,006	26	7,967,341	08

Utgörande den beräknade kostnaden för dessa vägarbeten i medeltal 23,134,76 kronor pr mil (64 öre pr fot), hvartill i statsbidrag erhållits 14,994,42 kronor pr mil (41 öre pr fot) eller 64,79 % af den beräknade kostnaden.

II.

Beräknad medelkostnad för en fot omlagd eller nyanlagd väg under de senast förflutna 6 åren.

		År 1873.		År 1874.		År 1875.		År 1876.		År 1877.		År 1878.	
		Beräknad kostnad.	Beräknad stats- bidrag.	Beräknad kostnad.	Beräknad stats- bidrag.	Beräknad kostnad.	Beräknad stats- bidrag.	Beräknad kostnad.	Beräknad stats- bidrag.	Beräknad kostnad.	Beräknad stats- bidrag.	Beräknad kostnad.	Beräknad stats- bidrag.
K r o n o r.													
Norrbottnens	län.....	0,26	0,19	0,30	0,20	0,27	0,21	0,42	0,28	0,39	0,26	0,39	0,25
Vesterbottens	».....	0,46	0,31	0,33	0,22	1,73	1,11	0,55	0,37	0,42	0,28	0,67	0,45
Vesternorrlands	».....	—	—	1,03	0,66	—	—	1,02	0,68	0,88	0,56	1,05	0,70
Jemtlands	».....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,89	0,63
Gefleborgs	».....	0,84	0,55	—	—	1,43	0,92	1,00	0,66	2,07	1,38	1,39	0,92
Stora Kopparbergs	».....	—	—	—	—	1,00	0,64	0,69	0,46	1,05	0,71	0,39	0,26
Upsala	».....	—	—	—	—	1,66	0,74	4,00	2,05	0,73	0,49	0,88	0,63
Stockholms	».....	—	—	—	—	—	—	1,85	1,24	0,92	0,60	—	—
Vestmanlands	».....	0,65	0,43	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Örebro	».....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0,78	0,47
Södermanlands	».....	1,45	0,96	1,51	0,99	—	—	1,02	0,68	—	—	—	—
Östergötlands	».....	—	—	—	—	1,34	0,86	—	—	0,70	0,47	1,05	0,57
Jönköpings	».....	—	—	0,79	0,47	1,06	0,59	1,59	0,79	0,49	0,25	—	—
Kalmar	».....	0,56	0,36	—	—	0,82	0,59	—	—	—	—	1,08	0,72
Skaraborgs	».....	—	—	—	—	—	—	0,44	0,29	—	—	—	—
Elfsborgs	».....	0,52	0,29	1,16	0,75	0,77	0,50	1,23	0,74	0,75	0,50	0,71	0,48
Vermlands	».....	1,01	0,67	—	—	—	—	—	—	—	—	1,04	0,70
Göteborgs och Bohus	».....	—	—	—	—	2,23	1,47	—	—	—	—	—	—
Hallands	».....	—	—	1,45	1,04	—	—	—	—	—	—	1,71	1,14
Kronobergs	».....	—	—	2,27	1,13	—	—	1,03	0,68	—	—	1,07	0,79
Blekinge	».....	—	—	—	—	3,79	2,43	1,09	0,54	3,78	2,54	—	—
Kristianstads	».....	—	—	—	—	1,55	1,00	—	—	0,77	0,48	—	—
Medeltal för hela landet		0,46	0,31	0,73	0,47	0,73	0,47	0,79	0,49	0,55	0,34	0,68	0,45

Anm. De i denna tabell ej upptagna län hafva under denna årsperiod icke erhållit några statsbidrag.

III.

Vattenaftappningar och utdickningsföretag, som från och med år 1841 eller det år, då Styrelsens verksamhet började, till och med år 1878 åtnjutit understöd af allmänna medel.

	Vattenbefriad eller förbättrad jordvidd. (Étendue du sol asséchée en quadratref.)	Beräknad arbetskostnad. (Somme prévue au devis.)		Statsbidrag, dels anslag, dels lån. (Subventions de l'Etat.)	
		Qvadratref.	Kronor.	öre.	Kronor.
Norrbottnens län 89 särskilda utdickningsföretag, tillsammans	204,199,57	736,483	60	285,061	50
Vesterbottnens » 116 d:o d:o	211,230,02	1,032,985	22	375,643	50
Vesternorrlands » 59 d:o d:o	42,440,89	304,667	85	118,313	—
Jemtlands » 87 d:o d:o	159,668,01	973,498	06	327,115	04
Gefleborgs » 64 d:o d:o	120,229,40	869,708	96	377,152	50
Kopparbergs » 81 d:o d:o	153,957,15	305,947	21	137,915	87
Upsala » 20 d:o d:o	187,599,88	491,622	82	248,442	55
Stockholms » 12 d:o d:o	62,786,91	369,379	13	189,375	—
Vestmanlands » 14 d:o d:o	59,859	250,253	45	122,019	25
Örebro » 7 d:o d:o	226,139,20	2,387,110	22	2,193,575	—
Södermanlands » 2 d:o d:o	36,237,85	199,443	—	86,000	—
Östergötlands » 5 d:o d:o	79,828	680,601	82	573,350	—
Jönköpings » 31 d:o d:o	333,894,89	636,170	04	316,110	92
Kalmar » 25 d:o d:o	100,113,33	486,094	18	244,347	—
Skaraborgs » 16 d:o d:o	164,820,38	558,924	83	276,154	25
Elfsborgs » 26 d:o d:o	142,149,09	1,027,882	35	487,697	71
Vernlands » 35 d:o d:o	46,458,46	467,787	31	207,549	45
Göteborgs och Bohus » 1 d:o d:o	1,092	15,250	—	7,600	—
Hallands » 4 d:o d:o	35,705,60	108,777	83	55,600	—
Kronobergs » 21 d:o d:o	84,735,50	362,582	62	193,542	13
Blekinge » 2 d:o d:o	2,352	23,598	17	11,770	—
Kristianstads » 7 d:o d:o	13,188,80	119,641	43	59,745	—
Gotlands » 6 d:o d:o	64,642,40	186,834	16	84,105	—
= 730 särskilda utdickningsföretag.	Summa 2,533,327,87	12,595,244	26	6,978,184	66

Utgörande den beräknade kostnaden för dessa arbeten i medeltal 4 kronor 9 öre pr kvadratref och det af staten lemnade bidrag 2 kronor 75 öre pr kvadratref eller 55,62 % af den beräknade kostnaden.

IV.

Summarisk öfversigt öfver till vattenaftappningsföretag åren 1841—1878 tilldelade lån och anslag.

	Kostnad. (Frais.)		Lån. (Prêts.)		Anslag. (Allocations.)	
<i>Till en del af dessa arbeten har Riksdagen särskildt beviljat bidrag:</i>						
dels lån, dels anslag.....	203,668	63	89,603	75	41,000	—
endast lån	4,167,351	93	3,356,402	75	—	—
<i>Af särskilda fonder äro anvisade:</i>						
endast anslag	44,635	03	—	—	34,380	83
<i>Af vattenaftappningsfonderna har tilldelats:</i>						
både lån och anslag	1,734,574	92	558,783	87	234,460	71
endast lån	2,473,082	77	1,211,389	37	—	—
endast anslag.....	3,971,930	98	—	—	1,452,163	33
Summa	12,595,244	26	5,216,179	74	1,762,004	92

V.

Beräknad medelkostnad för en kvadratref förbättrad eller nyvunnen jord under de senast förflutna 6 åren.

	År 1873.		År 1874.		År 1875.		År 1876.		År 1877.		År 1878.	
	Beräknad kostnad.	Statsbidrag, dels lån, dels anslag.	Beräknad kostnad.	Statsbidrag, dels lån, dels anslag.	Beräknad kostnad.	Statsbidrag, dels lån, dels anslag.	Beräknad kostnad.	Statsbidrag, dels lån, dels anslag.	Beräknad kostnad.	Statsbidrag, dels lån, dels anslag.	Beräknad kostnad.	Statsbidrag, dels lån, dels anslag.
K r o n o r.												
Norrbottnens län	3,99	1,26	4,05	1,31	4,49	1,58	4,60	1,77	6,79	2,25	5,09	1,69
Vesterbottnens »	4,88	1,56	4,50	1,44	5,28	1,93	8,97	2,93	9,06	3,00	7,07	2,53
Vesternorrlands »	6,12	2,81	7,79	2,55	8,38	2,73	10,39	3,41	28,58	9,16	16,22	5,40
Jemtlands »	8,34	2,73	—	—	1,22	0,41	4,96	1,63	7,50	2,50	4,43	1,48
Gefleborgs »	8,06	2,61	8,62	3,60	1,16	0,65	20,98	6,97	8,68	2,89	4,02	1,40
Stora Kopparbergs »	1,31	0,42	3,01	1,00	5,88	1,92	—	—	4,60	1,51	2,71	0,90
Upsala »	—	—	—	—	—	—	—	—	1,49	0,48	1,79	0,89
Stockholms »	—	—	—	—	—	—	6,81	3,73	—	—	1,00	0,49
Vestmanlands »	—	—	—	—	20,00	10,00	—	—	10,40	4,47	—	—
Örebro »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11,90	11,90
Östergötlands »	—	—	—	—	—	—	17,25	8,62	—	—	—	—
Jönköpings »	—	—	13,40	6,70	—	—	2,11	0,68	11,00	5,51	—	—
Kalmar »	17,78	8,25	9,74	4,87	8,51	4,25	25,44	12,72	—	—	12,69	6,31
Skaraborgs »	—	—	5,86	2,93	—	—	—	—	21,40	10,70	3,41	1,69
Elfsborgs »	9,10	4,55	1,95	0,97	16,44	8,22	—	—	3,71	2,00	4,48	2,23
Vermlands »	23,91	8,11	14,08	6,69	16,73	4,57	—	—	13,85	5,62	18,57	8,49
Göteborgs och Bohus »	—	—	—	—	—	—	—	—	13,96	6,96	—	—
Kronobergs »	—	—	1,61	0,97	—	—	—	—	4,51	1,89	—	—
Blekinge »	—	—	—	—	—	—	11,52	5,69	—	—	—	—
Gotlands »	—	—	—	—	—	—	—	—	11,09	5,09	—	—
Medeltal för hela landet	6,55	2,62	4,51	1,96	6,68	2,77	7,23	3,20	6,61	2,75	14,74	9,33

Anm. De i denna tabell ej upptagna län hafva under denna årsperiod icke erhållit några statsbidrag.

VI.

Sammandrag af totalbeloppen af de statsunderstöd, som beviljats dels såsom lån, dels såsom anslag under tiden från och med 1841 till och med 1878 för utförande af:

	Beviljad statsbidrag. (Subventions de l'Etat.)				
	Lån. (Prêts.)		Anslag. (Allocation.)		
	Kronor.	öre.	Kronor.	öre.	
39 enskilda bolags jernbanor för ångkraft och } 8 » » » » hästkraft } en del anslag, dock hufvudsakligen lån.....	43 553,795	24	3 402,500	—	
23 kanal- och slussanläggningar.....	2 055,700	—	2 407,618	12	
Härförutom till den afbrutna kanaliseringen af Luleå elf	—	—	500,000	—	
2 kommunikationsleder öfver land och vatten.....	70,000	—	497,500	—	
32 farleders muddring och rensning, en del lån, dock hufvudsakligen anslag.....	188,000	—	835,497	32	
70 större och mindre hamnbyggnader.....	2 313,293	89	2 118,508	90	
42 större och mindre brobyggnader, en del lån, dock hufvudsakligen anslag.....	232,300	—	1 167,442	43	
Desutom för ordnande af färjerodden öfver Ångermanelfven.....	—	—	3,000	—	
6 anläggningar för fartygs reparation.....	285,000	—	375,000	—	
11 elfrensningsarbeten för flottningsrörelse	—	—	110,277	50	
4 rensningsarbeten, afseende vattenreglering i allmänhet.....	30,000	—	12,500	—	
608 vägarbeten, till hvilka understöden utgått som anslag.....	—	—	7 967,341	08	
730 aftappnings- och utdiktningensarbeten, dels anslag dels lån.....	5 216,179	74	1 762,004	92	
Summa 1,575 arbetsföretag.	Summa	53 944,203	87	21 159 190	27

VII.

Enskilda jernvägar, som intill 1878 års utgång erhållit tillstånd att öppnas för allmän trafik.

Namn.	Längd i mil.	Byggnadsätt.				Rullande materiel.			Statsunderstöd.		Anmärkingar.
		Spårvidd i fot.	Skenvigt i & per fot.	Största lutning i fot.	Minsta krökningradie i fot.	Antal.			Lån.	Anslag.	
						Lokomotiv.	Personvagnar.	Pack- och godsagnar.			
a) Lokomotivbanor:											
Bergslagens jernvägar:											
Falun—Kil med bibana Daglösen—Filipstad, 23,8 mil.....	31,5	4,83	22,50	1:100	1,000	26	51	880	11,078,240	—	Endast hufvudbanan Falun—Göteborg 44,8 mil har erhållit statslån. Af Bergslagens jernvägar, hvilkas sammanlagda längd uppgår till omkr. 49 mil, äro 17,5 mil under byggnad.
Öxnared—Göteborg 7,7 mil.....											
Bångnämmar—Kloten.....	2,0	„	12,50—20,00	1:40	600	—	—	—	—	—	Trafikeras af Frövi—Ludvika-banans trafikförvaltning.
Frövi—Ludvika.....	9,2	„	20,70	1:60	1,250	10	15	305	—	—	Jernvägens trafikförvaltning ombesörjer derjemte trafiken å Bångnämmar—Klotens samt Storå—Guldsmedshyttans jernbanor.
Gefle—Dala (Gefle—Falun).....	8,6	„	22,50	1:60	1,000	24	41	872	3,000,000	—	—
Halsberg—Motala—Mjölby.....	9,0	„	19,90	1:100	1,000	6	15	137	—	—	—
Halmstad—Nässjö (linien Halmstad—Vernamo).....	10,8	„	15,50	1:60	800	8	13	80	—	—	Hamnspårets längd vid Halmstad 0,14 mil. Denna banas hela längd är omkr. 18,3 mil, deraf under byggnad omkr. 7,5 mil.
Helsingborg—Hessleholm (Ramlösa—Hessleholm) med bibana.....	7,4	„	17,00—17,36	1:100	1,000	6	19	145	—	—	Bibanan Bjuf—Billesholm 0,52 mil.
Kalmar—Emmaboda.....	5,3	„	14,40—17,50	1:70	1,000	4	13	58	—	—	—
Karlskrona—Vexjö.....	10,6	„	17,50	1:80	1,000	7	21	139	2,600,000	1,130,000	Af anslagssumman hafva 30,000 kr. bekommit särskildt för brobyggnaden vid Hvita Krog.
Kristianstad—Hessleholm.....	2,8	„	17,24	1:200	1,800	3	13	48	720,000	—	—
Krylbo—Norberg (Krylbo—Kärrgrufvan).....	1,8	„	20,00	1:60	1,500	—	—	75	406,000	—	Trafiken ombesörjes af Styrelsen för Statens jernvägstrafik.
Köping—Hult (mellan Örebro, Arboga och Köping).....	6,6	„	22,50—22,75	1:100	1,390	10	35	154	—	160,000	Endast bandelen Arboga—Köping 1,5 mil har erhållit statsanslag.
Landskrona—Engelholm.....	4,5	„	17,30	1:100	1,000	3	14	63	—	—	—
Landskrona—Helsingborg—Eslöf.....	5,6	„	17,30	1:150	2,000	6	25	112	2,300,000	—	—
Lund—Trelleborg.....	4,0	„	17,40	1:100	1,000	4	12	60	—	—	—
Malmö—Ystad.....	5,9	„	15,60	1:100	1,000	5	22	89	—	—	—
Nora—Ervalla (Nora—Dylta).....	1,6	„	22,50—23,00	1:100	1,200	—	—	—	225,000	112,500	Trafiken ombesörjes af Nora—Karlskoga—Otterbäckens trafikförvaltning.
Nora—Karlskoga Otterbäckens med bibanor.....	10,2	„	14,08—15,00	1:50	800	10	25	246	—	—	Med bibana från Gytterp till Striberg 0,7 mil, från Striberg till Ringshyttan 0,06 mil samt från Gytterp till Pershyttan 0,2 mil. Härforutom finnas okoncessionerade bibanor från Kortfors till Karlsdal samt från Bofors station till Bofors bruk. Banans trafikförvaltning ombesörjer derjemte trafiken å Nora—Ervalla-banan.
Norberg—(Kärrgrufvan—Engelsberg).....	1,7	„	19,40	1:50	1,000	—	—	—	300,000	—	Trafiken ombesörjes af Stockholm—Vesterås—Bergslagens trafik-aktiebolag. I denna jernväg ingår nu mera upphörda smalspåriga lokomotivbanan Norberg—Amånningen.
Nybro—Säfsjöström.....	4,0	„	14,00	1:100	1,000	2	4	53	—	—	—
Nässjö—Oscarshamn.....	13,9	„	15,70—20,00	1:60	1,000	11	23	269	—	1,000,000	Bolagets trafikförvaltning ombesörjer derjemte trafiken å Wimmerby Hultsfreds-banan.
Oxelösund—Flen—Vestmanland (Oxelösund—Rekarne—Valskog; Rekarne—Kolbäck).....	14,6	„	20,00	1:100	1,000	15	36	323	—	—	—

VII. (Forts.)

Enskilda jernvägar, som intill 1878 års utgång erhållit tillstånd att öppnas för allmän trafik.

Namn.	Längd i mil.	Byggnadssätt.				Rullande materiel.			Statsunderstöd.		Anmärkningar.
		Spår- vidd i fot.	Skenvigt i Q per fot.	Största lutning i fot.	Minsta krök- nings- radie i fot.	Antal.			Lån.	Anslag.	
						Lokomotiv.	Personvagnar.	Pack- och Godsvagnar.			
Sala—Tillberga.....	2,6	4,83	19,40	1:100	1,500	—	—	—	150,000	—	Trafiken ombesörjes af Stockholm—Vesterås—Bergslagens trafik-aktiebolag.
Stockholm—Vesterås—Bergslagen (Stockholm—Tillberga—Köping; Tillberga—Engelsberg).....	18,4	"	19,40—23,00	1:100	1,200	15	44	303	—	—	Trafiken ombesörjes af Stockholm—Vesterås—Bergslagens trafik-aktiebolag, som äfven ombesörjer trafiken å Norbergs samt Sala Tillberga jernvägar. Följande okoncessionerade bibanor finnas, nemligen från Svanå station till Svanå bruk, från Ramnäs station till Ramnäs bruk samt från Seglingsbergs station till Seglingsbergs bruk.
Stora—Guldsmedshyttan.....	0,3	"	20,70	1:56	300	—	—	—	—	—	Med smalspårig rutschbana till sjön Rossvälen samt smalspårig hästbana till Stripa grufvor. Trafiken ombesörjes af Frövi—Ludvika-banans trafikförvaltning.
Upsala—Gefle med bibanor.....	12,2	"	15,00—18,00	1:100	1,500	11	22	222	500,000	—	Bibana från Örbyhus till Dannemora 0,8 mil och från Orrskog till Söderfors 0,8 mil. Trafiken ombesörjes af Styrelsen för Statens jernvägstrafik.
Vexjö—Alfvesta.....	1,7	"	20,00	1:100	935	—	—	20	434,000	—	Trafiken ombesörjes af Nässjö—Oskarshamns-banans trafikförvaltning.
Vimmerby—Hultsfred.....	2,0	"	15,30	1:80	1,000	—	—	—	—	—	
Ystad—Eslöf.....	7,1	"	17,30	1:100	1,950	6	19	110	2,450,000	—	
Östra Vermland (Kristinehamn—Nyhyttan—Persberg, Nyhyttan—Finnshyttan).....	6,3	"	16,60	1:60	1,000	5	9	220	—	—	Med okoncessionerad bibana till Elfbrohyttan.
Borås—Herrljunga.....	3,9	4,10	15,00	1:80	800	4	14	92	1,377,055,24	—	
Hudiksvall—Forsa—Näsviken.....	1,5	"	14,50	1:50	1,000	4	4	126	370,000	—	
Söderhamn—Bergvik.....	1,4	"	14,39	1:61,6	1,500	6	5	222	500,000	—	Ingår i Söderhamn—Bollnäs kommunikationsled, som erhållit 500,000 kr. statslån.
Uddevalla—Venersborg—Herrljunga.....	8,7	"	15,56—16,50	1:100	1,000	8	19	175	3,240,000	—	
Vessman—Barken (Ludvika—Smedjebacken).....	1,7	4,00	12,50—13,00	1:50	600	3	4	72	400,000	—	
Köping—Uttersberg med bibana.....	3,4	3,68	13,00	1:100	1,000	4	10	103	500,000	—	Bibana till Lillsvan 0,15 mil.
Karlshamn—Vieslanda.....	7,3	3,59	12,00	1:70	1,200	6	17	124	—	—	Bolagets trafikförvaltning ombesörjer derjemte trafiken å Vieslanda—Bolmens jernväg.
Sundsvall—Torpshammar med bibana.....	5,7	"	15,47—15,71	1:60	800	5	10	138	1,494,000	—	Bibana från Vatjom till Matfors 0,36 mil. Endast hufvudbanan 5,34 mil har erhållit statslån.
Sölvesborg—Kristianstad.....	2,9	"	12,00	1:80	2,000	3	9	28	—	—	
Vieslanda—Bolmen.....	4,8	"	12,00	1:70	1,000	—	—	—	785,000	—	Trafiken ombesörjes af Karlshamn—Vieslanda-banans trafikförvaltning.
Dannemora—Harg med bibana.....	4,2	3,00	10,40	1:80	1,000	3	4	64	—	—	Bibana från Knaby till Ramhäll 0,8 mil.
Filipstads norra Bergslag (Filipstad—Nordmark).....	1,6	"	12,00	1:60	1,000	2	4	76	—	—	
Hjo—Stenstorp med bibana.....	5,1	"	8,00—10,00	1:60	1,000	5	10	108	240,000	—	Bibana från Svensbro öfver Ekedalen till Tidaholm 1,5 mil. Härforutom finnas okoncessionerade bibanor från Vretens station till egendomen af samma namn och från Ekedalens station till Oltorps kalkbruk. Endast hufvudbanan 3,6 mil har erhållit statslån.
Lidköping—Håkantorps.....	2,6	"	10,00	1:100	1,000	2	6	42	20,000	—	
Lidköping—Skara—Stenstorp.....	4,7	"	10,00	1:100	1,000	3	12	86	—	—	

VII. (Forts.)

Enskilda jernvägar, som intill 1878 års utgång erhållit tillstånd att öppnas för allmän trafik.

Namn.	Längd i mil.	Byggnadsätt.				Rullande materiel			Statsunderstöd.		Anmärkningar.
		Spår- vidd i fot.	Skenvigt i $\mathcal{G}$ per fot.	Största lutning i fot.	Minsta krök- nings- radie i fot.	Antal.			Lån.	Anslag.	
						Lokomotiv.	Personvagnar.	Pack- och godsvagnar.			
Mariestad—Moholm	1,7	3,00	8,00	1: 80	1,000	2	4	24	20,000	—	{ Tillhör Norsholm—Ristens kom- munikationsaktiebolag.
Norsholm—Bersbo	3,0	»	12,00	1: 80	800	2	6	19	300,000	—	
Näs—Morshyttan	1,1	»	8,00	1: 60	800	1	1	16	—	—	
Pålsboda—Finspång	5,4	»	10,40	1: 60	1,000	4	9	105	—	—	
Uddeholm (Nordmark—Edebäck) med bi- banor	7,4	»	10,25—12,00	1: 43	400	5	6	252	—	—	{ Bibanor från Nordmarksberg till Taberg och Tabergs kanal 0,16 mil, från Geijersholm till Starr- kärr 0,1 mil, vid Högfors 0,5 mil samt från Sjögränd till Skymnäs 1,15 mil.
Ulricehamn—Vartofta	3,5	»	8,12	1: 100	1,000	3	3	68	—	—	{ Banans hela längd utgör 8,2 mil, deraf 7,3 mil äro under byggnad. Banan har erhållit stats- lån med 1,865,000 kr.
Upsala—Lenna	2,0	»	9,91	1: 60	1,000	2	3	22	30,000	—	
Vadstena—Fogelsta	1,0	»	8,00	1: 85	1,000	2	3	18	—	—	{ Banans hela längd utgör 8,2 mil, deraf 7,3 mil äro under byggnad. Banan har erhållit stats- lån med 1,865,000 kr.
Vestervik—Åtvidaberg—Bersbo (delen Bersbo—Åtvidaberg)	0,9	»	12,00—14,40	1: 60	600	2	2	36	—	—	
Vintjern—Lilla Björnmossen	1,0	»	10,40	1: 36,1	500	1	—	12	—	—	Endast öppnad för godstrafik.
Visby—Hemse (Gotlands) med hamn- spår	5,3	»	10,40	1: 100	1,000	3	8	54	500,000	—	{ Hamnepårets längd 0,2 mil med största lutning af 1: 40 samt minsta krökningradie af 700 fot.
Hörken—Strömsdal—Annefors (Säfsnäs) med bibana	4,5	2,70	8,00	1: 40	500	3	4	22	—	—	{ Bibana från Strömsdals station till Strömsdals masugn 0,06 mil.
Vikern—Möckeln (Degerfors—Striberg)...	5,1	»	8,20	1: 36	500	3	3	131	—	—	
Summa	323,6	—	—	—	—	288	671	7,218	33,939,295,24	2,402,500	
b) Hästbanor:											
Deijefors	0,06	3,00	—	—	—	—	—	—	33,000	—	{ Proportionerad andel i det till Forshaga—Deijefors ursprung- ligen beviljade statslånet.
Grängesberg—Hörken	0,33	»	—	—	—	—	—	—	30,000	—	{ Ingår i Söderhamn—Bollnäs kom- munikationsled, som erhållit statallån med 500,000 kr.
Landaforsen	0,10	»	—	—	—	—	—	—	—	—	
Vintersjön—Örlingsjön	0,30	»	—	—	—	—	—	—	—	—	{ Bibana till Storå—Guldmedshyt- tans jernväg.
Stripa—Guldmedshyttan	0,09	2,70	—	—	—	—	—	—	—	—	
Yngen—Saxen	0,36	2,65	—	—	—	—	—	—	30,000	—	
Långban—Yngen	0,33	2,33	—	—	—	—	—	—	18,000	—	
Summa	1,57	—	—	—	—	—	—	—	111,000	—	

VIII.

Koncessionerade enskilda lokomotivbanor, dels under byggnad, dels ännu icke påbörjade vid 1878 års slut.

N a m n.	Längd i mil.	Byggnadsätt.				B a n a n			Statsunderstöd.		Anmärkingar.
		Spår- vidd i fot.	Sken- vigt i ft per fot.	Största lutning i fot.	Minsta krök- nings- radie i fot.	erhöll konces- sion:	bestämd att på- börjas före:	skall öppnas för all- män tra- fik före:	Lån.	Anslag.	
a) Under byggnad varande:											
Bergslagens: Kil—Öxnered 14,1 mil..... Borlänge—Insjön 3,4 mil	17,5	4,83	22,50	1:100	1,000	18 $\frac{3}{4}$ 71 18 $\frac{3}{4}$ 71	18 $\frac{1}{4}$ 75 18 $\frac{1}{4}$ 76	18 $\frac{1}{4}$ 80 18 $\frac{1}{4}$ 79	— —	— —	Bergslagens jernvägars sammanlagda längd utgör omkr. 49 mil, deraf 31,5 mil äro öppnade för allmän trafik. Linien Falun—Göteborg 44,8 mil har erhållit statslån med 11,078,240 kr.
Dalslands (Mellerud—Norska grän- sen) med bibana.....	6,4	”	22,75	1:100	1,000	18 $\frac{1}{4}$ 75	1875	18 $\frac{1}{4}$ 79	—	1,000,000	Med bibanor från Mellerud till Sunnanå hamn 0,25 mil samt från Eds station till hamnplats vid Stora Lee 0,23 mil.
Halmstad—Nässjö (delen Vernamo- Nässjö).....	7,5	”	15,50	1:100	1,000	18 $\frac{3}{4}$ 72	—	—	—	—	Denna banas hela längd är omkr. 18,3 mil, deraf 10,8 mil äro öppnade för allmän trafik.
Krylbo—Borlänge eller Södra Dalarnes (Strömsnäs—Borlänge) med bibana.....	6,2	”	17,00	1:100	1,000	18 $\frac{1}{4}$ 76	18 $\frac{1}{4}$ 76	18 $\frac{1}{4}$ 82	2,500,000	—	Bibana från Säthered till Bisberg 0,4 mil. Bolaget har inköpt banan Avesta—Strömsnäs, förut tillhörig Avesta bruk samt träffat öfverenskommelse med Krylbo—Norbergs jernvägsaktiebolag om trafikerandet af bandelen Strömsnäs—Krylbo.
Småland—Varberg (Kinnared—Var- berg).....	6,0	”	15,00	1:60	900	18 $\frac{1}{4}$ 76	18 $\frac{1}{4}$ 77	18 $\frac{1}{4}$ 81	—	—	
Varberg—Borås.....	7,9	”	17,00	1:80	1,000	18 $\frac{1}{4}$ 76	18 $\frac{1}{4}$ 78	18 $\frac{1}{4}$ 82	2,600,000	—	
Filipstads Norra Bergslags utsträck- ning till Låsjön och Storbroyttan	0,1	3,00	12,50	1:50	1,000	18 $\frac{3}{4}$ 77	18 $\frac{1}{4}$ 77	18 $\frac{1}{4}$ 78	—	—	
Hultsfred—Jenny med bibanor.....	6,9	”	12,00	1:60	800	18 $\frac{1}{4}$ 76	18 $\frac{1}{4}$ 76	18 $\frac{1}{4}$ 80	1,750,000	—	Bibana till sjöu Yxern 0,28 mil samt sidospår till Ankarstums bruk 0,14 mil samt till Gunnebo bruk 0,07 mil.
Lilla Björnmossen—Tallåsen.....	1,3	”	8,00	1:40	600	18 $\frac{1}{4}$ 76	18 $\frac{1}{4}$ 76	18 $\frac{1}{4}$ 81	—	—	Fortsättning af Vintjern-Lilla Björnmossens jernväg. Egaren af jernvägen har under året erhållit koncession på förlängning af densamma med 0,3 mil, men förblifver namnet på slutstationen fortfarande Tallåsen. På grund af banans förlängning har tiden med banans fullbordande utsträckt till 1 Augusti 1881.
Limmared—Åsunden.....	1,2	”	8,00	1:300	1,000	18 $\frac{1}{4}$ 73	—	—	—	—	
Vestervik—Åtvidaberg—Bersbo (li- nien Åtvidaberg—Vestervik).....	7,3	”	12,00	1:60	600	18 $\frac{1}{4}$ 76	1) —	18 $\frac{1}{4}$ 80	1,865,000	—	Denna banas hela längd är 8,2 mil, hvaraf 0,9 mil äro öppnade för trafik.
Åsunden—Öfverum—Gamleby.....	3,3	”	12,00	1:55	1,000	18 $\frac{3}{4}$ 75	18 $\frac{1}{4}$ 77	18 $\frac{1}{4}$ 79	—	—	

1) Arbetet å denna bana, som delvis ingick i jernvägen Linköping—Vestervik, påbörjades redan 1874.

VIII. (Forts.).

Koncessionerade enskilda lokomotivbanor, dels under byggnad, dels ännu icke påbörjade vid 1878 års slut.

N a m n.	Längd i mil.	Byggnadssätt.				Banan			Statsunderstöd.		Anmärkningar.
		Spår- vidd i fot.	Sken- vigt i $\frac{1}{2}$ per fot.	Största lutning i fot.	Minsta krök- nings- radie i fot.	erhåll konces- sion:	bestämd att på- börjas före:	skall öppnas för all- män tra- fik före:	Lån.	Anslag.	
b) Ännu icke påbörjade:											
Bergslagens: Kärra—Torrmansbol.....	—	4,83	—	—	—	18 $\frac{1}{2}$ 78	—	—	—	—	
Engelsberg—Ludvika—Vanelfven	—	»	—	—	—	18 $\frac{1}{2}$ 78	18 $\frac{1}{2}$ 79	{18 $\frac{1}{2}$ 83 18 $\frac{1}{2}$ 85}	—	—	{Delen Engelsberg—Ludvika skall öppnas för allmän trafik den 1 Juli 1883 samt delen Ludvika— Dalelven den 1 Juli 1885.
Jönköping—Götafors.....	3,44	»	15,50	1:80	1,000	18 $\frac{3}{4}$ 77	18 $\frac{1}{2}$ 79	18 $\frac{1}{2}$ 82	—	—	
Lillsjödalen—Säfsjöström	4,60	»	15,90	1:60	1,020	18 $\frac{1}{2}$ 77	18 $\frac{1}{2}$ 79	18 $\frac{1}{2}$ 83	—	—	
Hudiksvall—Herjedalen (Näsviken— Sveg).....	15,50	3,59	12,00	1:80	1,000	18 $\frac{1}{2}$ 76	18 $\frac{3}{4}$ 79	18 $\frac{1}{2}$ 84	—	—	
Askersund—Vretstorp	1,87	3,00	8,00	1:40	500	18 $\frac{1}{2}$ 78	18 $\frac{1}{2}$ 79	18 $\frac{1}{2}$ 80	—	—	Med hamnspår vid Askersund.
Lilla Björnmossen—Tallåsens utsträckning	0,30	»	8,00	1:40	600	18 $\frac{3}{4}$ 78	—	18 $\frac{1}{2}$ 81	—	—	
Söderköping—Norrköping.....	1,32	»	10,50	1:60	1,000	18 $\frac{1}{2}$ 77	18 $\frac{1}{2}$ 79	18 $\frac{1}{2}$ 81	—	—	{Med hamnspår till Göta kanalverks lastageplats vid Söderköping.

IX.

Jernvägar, som i följd af nyare jernvägsanläggningar hafva upphört.

N a m n.	Längd i mil.	Spårvidd i fot.	Statslån.	A n m ä r k n i n g a r.
a) Lokomotivbanor:				
Fryken—Klara elf.....	0,75	4,00	75,000	Upphört i följd af Nordvestra stambanans byggnad.
Kristinehamn—Sjöändan	1,00	3,70	100,000	Ingår i Östra Vermlands jernväg.
Norberg—Åmanningen.....	1,75	3,00	300,000	{ Ingår i Norbergs jernväg, som ytterligare erhållit 300,000 kr. statslån vid ombyggnad till bredspårig lokomotivbana.
Yngen—Österajön—Öjevettern.....	1,41	2,65	110,000	Ingår i Östra Vermlands jernväg.
S u m m a	4,91	—	585,000	
b) Hästbanor:				
Norrköping—Fiskeby	0,50	3,00	64,000	Ersatt af Östra stambanan.
Ränkesed.....	0,41	»	37,500	
Stribergs grufvor	0,28	—	30,000	Ingår i Vikern—Möckelns jernväg.
Yngen—Daglösen.....	0,66	2,33	72,000	Ingår i Östra Vermlands jernväg.
S u m m a	1,85	—	203,500	

X.

Förteckning på enskilda lokomotivbanor, för hvilka, anlagda å egen mark, ej begärts koncession.

N a m n.	Längd i mil.	Spårvidd i fot.	A n m ä r k n i n g a r.
Bofors station—Bofors bruk.....	0,08	4,83	Bibana till Nora—Karlskoga—Otterbäckens jernväg.
Elfbrohyttan	0,20	»	Bibana till Östra Vermlands jernväg.
Kortfors—Karlsdal	0,28	»	Bibana till Nora—Karlskoga—Otterbäckens jernväg.
Marma—Sandarne.....	1,00	»	Sjön Marman—Bottniska viken.
Ramnäs station—Ramnäs bruk	0,01	»	Bibana till Stockholm—Vesterås—Bergslagens jernväg.
Seglingsbergs station—Seglingsbergs bruk.....	0,08	»	» » » » » »
Svanå station—Svanå bruk.....	0,21	»	» » » » » »
Åmmebergs.....	1,20	»	Vettern—Åmmebergs zinkgrufvor.
Utsjö	0,50	3,59	Utsjö by vid Vestra Dalelven Skepphussjön.
Österströms	0,80	3,50	Indalselfven—Holmsjön.
Ekedalen—Oltorp.....	1) ¹⁾	3,00	Bibana till Hjo—Stenstorps jernväg.
Skebo—Hallsta	1,10	»	Sjön Nörden—Hallstaviken.
Vretens station—Vretens egendom	0,10	»	Bibana till Hjo—Stenstorps jernväg.
Höganäs—Kattegat.....	0,26	2,56	
S u m m a	5,82	—	

1) Banans längd för Styrelsen obekant.

Öfversigt af koncessionerade och okoncessionerade jernbanor med hänsyn till spårvidden, längd i mil, samt de koncessionerade banorna tilldelade statsunderstöd och tillhörande rullande materiel.

	Antal banor.			Banornas sammanlagda längd i mil.			Rullande materiel.				Beviljade statsunderstöd.			Summa mil. som erhållit statsunderstöd.	Anmärkingar.
	Koncessionerade.	Okoncessionerade.	Summa.	Koncessionerade.	Okoncessionerade.	Summa.	Antal.				Lån.	Anslag.	Summa.		
							Lokomotiv.	Vagnar.							
								Person.	Pack- o. gods.	Summa.					
A) För trafik öppnade:															
a) Lokomotivbanor med 4,83 fots spårvidd	30	8	38	222,20	3,06	225,26	197	491	4,983	5,474	24,163,240	2,402,500	26,565,740	102,50	Hela det statslån af 500,000 kr., som tilldelats Söderhamn—Bollnäs kommunikationsled, ingår i lånesumman 5,487,055,24 kr.
" " 4,10 " "	4	—	4	15,50	—	15,50	22	42	615	657	5,487,055,24	—	5,487,055,24	15,50	
" " 4,00 " "	1	—	1	1,70	—	1,70	3	4	72	76	400,000	—	400,000	1,70	
" " 3,68 " "	1	—	1	3,40	—	3,40	4	10	103	113	500,000	—	500,000	3,40	
" " 3,59 " "	4	1	5	20,70	0,50	21,20	14	36	290	326	2,279,000	—	2,279,000	10,14	
" " 3,50 " "	—	1	1	—	0,80	0,80	—	—	—	—	—	—	—	—	
" " 3,00 " "	16	3	19	50,50	1,20 ¹⁾	51,70	42	81	1,002	1,083	1,110,000	—	1,110,000	16,00	
" " 2,70 " "	2	—	2	9,60	—	9,60	6	7	153	160	—	—	—	—	
" " 2,56 " "	—	1	1	—	0,26	0,26	—	—	—	—	—	—	—	—	
Summa Summarum	58	14	72	323,60	5,82	329,42	288	671	7,218	7,889	33,939,295,24	2,402,500	36,341,795,24	149,24	
b) Hästbanor med 3,00 fots spårvidd.....	4	—	4	0,79	—	0,79	—	—	—	—	63,000	—	63,000	0,46	I dessa 0,46 mil ingår den med statslån nu byggda Landaforsens hästbana.
" " 2,70 " "	1	—	1	0,09	—	0,09	—	—	—	—	—	—	—	—	
" " 2,65 " "	1	—	1	0,36	—	0,36	—	—	—	—	30,000	—	30,000	0,36	
" " 2,33 " "	1	—	1	0,33	—	0,33	—	—	—	—	18,000	—	18,000	0,33	
Summa Summarum	7	—	7	1,57	—	1,57	—	—	—	—	111,000	—	111,000	1,15	
B) Koncessionerade jernvägar:															
a) Under byggnad varande:															
Lokomotivbanor med 4,83 fots spårvidd	6	—	6	51,5	—	51,5	—	—	—	—	5,100,000	1,000,000	6,100,000	34,6	
" " 3,00 " "	6	—	6	20,1	—	20,1	—	—	—	—	3,615,000	—	3,615,000	14,2	
Summa Summarum	12	—	12	71,6	—	71,6	—	—	—	—	8,715,000	1,000,000	9,715,000	48,8	
b) Ännu icke påbörjade:															
Lokomotivbanor med 4,83 fots spårvidd	2	—	2	8,04	—	8,04 ²⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	
" " 3,59 " "	1	—	1	15,50	—	15,50	—	—	—	—	—	—	—	—	
" " 3,00 " "	3	—	3	3,49	—	3,49	—	—	—	—	—	—	—	—	
Summa Summarum	6	—	6	27,03	—	27,03	—	—	—	—	—	—	—	—	
C) Jernvägar, som numera upphört:															
a) Lokomotivbanor med 4,00 fots spårvidd	1	—	1	0,75	—	0,75	—	—	—	—	75,000	—	75,000	0,75	
" " 3,70 " "	1	—	1	1,00	—	1,00	—	—	—	—	100,000	—	100,000	1,00	
" " 3,00 " "	1	—	1	1,75	—	1,75	—	—	—	—	300,000	—	300,000	1,75	
" " 2,65 " "	1	—	1	1,41	—	1,41	—	—	—	—	110,000	—	110,000	1,41	
Summa Summarum	4	—	4	4,91	—	4,91	—	—	—	—	585,000	—	585,000	4,91	
b) Hästbanor med 3,00 fots spårvidd.....	2	—	2	0,91	—	0,91	—	—	—	—	101,500	—	101,500	0,91	
" " 2,33 " "	1	—	1	0,66	—	0,66	—	—	—	—	72,000	—	72,000	0,66	
" " — " "	1	—	1	0,28	—	0,28	—	—	—	—	30,000	—	30,000	0,28	
Summa Summarum	4	—	4	1,85	—	1,85	—	—	—	—	203,500	—	203,500	1,85	
Totalsumma af beviljade låne- och anslagsbelopp.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	43,553,795,24	3,402,500	46,956,295,24	—	

¹⁾ I denna summa ingår ej Ekedalen—Oltorps jernväg, hvars längd är Styrelsen obekant.

²⁾ I denna summa ingår hvarken grusspåret å Bergslagernas jernväg mellan Kärra och Torrmansbol eller Engelsberg—Ludvika—Vanelfvens jernväg, hvilkas längder äro Styrelsen obekanta.

XII.

Öfversigt af Sveriges jernvägar vid 1878 års utgång.
(Sammandrag af föregående tabeller.)

	Banornas sammanlagda längd i mil.				Statsunderstöd.		
	För trafik öppnade banor.	Under byggnad varande banor.	Koncessionerade, men icke påbörjade banor.	Summa.	Lån.	Anslag.	Summa.
<i>Statens jernvägar</i>	160,90	37,90	—	198,80	—	—	—
<i>Enskilda jernvägar:</i>							
a) Lokomotivbanor.....	329,42	71,60	27,03	428,05	42,654,295,24	3,402,500	46,056,795,24
b) Hästbanor.....	1,57	—	—	1,57	111,000	—	111,000
Summa summarum	491,89	109,50	27,03	628,42	—	—	—
Jernvägar, som numera upphört.....	—	—	—	6,76	788,500	—	788,500
Summa summarum	—	—	—	—	43,553,795,24	3,402,500	46,956,295,24

Kanaler och farleder (Canaux)

a) med slussar

	Farledens hela längd. (Longueur totale.)			Den bearbetade delen. (Longueur de la partie arti- ficielle de la voie.)			De förenade sjöarnes area i (Superficie totale des lacs mis en communication, en)		Djup under l. v. y. (Profondeur au-dessous de la hauteur minima.)		Farledens botten- bredd. (Largeur de fond.)		Antal slussar. (Nombre des Ecluses.)
	Mil. (Milles.)	Fot. (Pieds.)	Kilo- meter. (Kilo- mètres.)	Mil. (Milles.)	Fot. (Pieds.)	Kilo- meter. (Kilo- mètres.)	Qv.-mil. (Milles carrés de Suède.)	(Kilomètres carrés.)	Fot. (Pieds.)	Meter. (Mètres.)	Fot. (Pieds.)	Meter. (Mètres.)	
a) Som stå i förbindelse med hafvet. (En relation avec la mer.)													
1:o Trollhätte kanal ¹⁾	7	22,500	81,499	—	—	—	45,648	5,214,911	10	2,97	40	11,87	16
2:o Göta kanal ²⁾	17	27,000	189,719	8	2,400	86,220	18,263	2,086,410	10	2,97	48	14,25	58
3:o Södertelje kanal.....	—	17,068	5,067	—	7,000	2,078	—	—	12	3,56	40	11,87	1
4:o Stockholms sluss ³⁾	—	400	0,118	—	400	0,118	10,708	1,223,302	12	3,56	32	9,50	1
5:o Hjelmare kanal ⁴⁾	6	—	64,130	—	28,700	8,522	4,255	486,101	7	2,08	36	10,69	9
6:o Torshälla och Eskilstuna kanal.....	1	—	10,689	—	—	—	—	—	8,5	2,52	26	7,72	2
7:o Strömsholms kanal ⁵⁾	9	14,360	100,465	1	12,400	14,369	0,629	71,858	{ minst 5 }	1,48	{ 18 och 32 }	{ 5,34 och 9,50 }	31
8:o Dalslands kanal med Silarnes bikanal (embrauchement).....	23	27,000	253,850	—	26,660	7,916	2,938	335,642	6,5	1,93	15,5	4,60	28
9:o Snäcke kanal ⁶⁾	1	22,500	17,370	—	400	0,118	0,115	13,137	7	2,08	14	4,16	1
10:o Sefle kanal och Byelfvens segelled (voie navigable).....	8	18,000	90,851	1	7,260	12,844	1,320	150,799	7	2,08	26	7,72	1
11:o Kinda kanal ⁷⁾	7	18,000	80,163	2	18,650	26,914	1,024	116,983	{ minst 5 }	1,48	18	5,34	15
12:o Åkers kanal.....	1	—	10,689	—	12,400	3,682	0,019	2,170	6	1,78	30	8,91	1
Summa	84	22,848	904,610	15	8,270	162,781							
b) Som ej stå i förbindelse med hafvet. (Sans relation avec la mer.)													
13:o Forshaga kanal med Karlstads prä- kanal.....	3	18,000	37,409	—	7,940	2,357	0,042	4,798	{ 3,5 4,7 }	{ 1,04 1,40 }	30	8,90	2
14:o Filipstad -Sjöändan ⁸⁾	3	27,000	40,082	—	14,910	4,427	0,233	26,618	4,5	1,34	18	5,34	5
15:o Knapfors kanal i Timselven.....	2	20,000	27,314	—	—	—	0,621	70,944	5	1,48	20	5,94	1
16:o Hörkens kanal.....	1	25,000	18,111	—	2,300	0,683	0,179	20,449	4	1,19	14	4,16	1
17:o P. A. Tamms kanal.....	4	—	42,754	—	2,460	0,730	1,151	131,491	4,5	1,34	—	—	2
18:o Stöde kanal ⁹⁾ ¹⁰⁾	4	18,000	48,098	—	2,500	0,743	0,694	79,284	5	1,48	36	10,69	2
Summa	20	—	213,768	—	30,110	8,940							

¹⁾ Trollhätte kanal och Göta elf. Kanalen i sin helhet öppnades för trafik 1800, hade då kostat 1,554 136 kr. Ombyggdes år 1833 för en beräknad kostnad af 611,700 75,000 kr.

²⁾ Göta kanal. Nedre förslussen vid Norsholm har en bredd i l. v. y. af blott 23,93 fot.

³⁾ Stockholms sluss byggdes första gången af trä år 1634 för endast 5 fots djupgående fartyg. År 1642 bekläddes densamma med holländskt klinkert. Ombyggdes jades 1836.

⁴⁾ Hjelmare kanal byggdes första gången åren 1629—1639; har ombyggts flere gånger sista gången mellan åren 1819 och 1830.

⁵⁾ Uppgifterna om Strömsholms kanal äro tagna från en 1860 utgifven beskrifning öfver Strömsholms kanal och dess ombyggnad. Sista upprensningen af Qvicksund.

⁶⁾ Slussen vid Köpmannabro lika med Göta och Trollhätte kanalers slussar.

⁷⁾ " " Nyqvarn " " " " " " " " " " " "

⁸⁾ Vid Bjurkärn hafva de 3 sänkslussarne blott 4,25 fots djup på tröskeln.

⁹⁾ Ingår i Bräcke—Sundsvalla kommunikationsled, som erhållit statsanslag med 253,000 kr.

¹⁰⁾ Dessutom finnes mellan sjöarne Tisken och Runn (Dalarne) en kanal med träsluss.

et voies navigables).

(avec écluses).

Slussarnes dimensioner. (Dimensions des écluses.)						Byggnadsåren. (Années de construction.)	S u m m a. (Total)			Medelst kanal sammanbundne sjöar eller kanaliserade vattendrag. (Mers ou lacs reliés par des canaux ou par des cours d'eau canalisés.)
Längd. (Longueur.)		Bredd. (Largeur.)		Djup. (Profondeur.)			Anläggningskostnad. (Frais de construction.)	Anslag. (Allocations de l'Etat à fonds perdus.)	Lån. (Subventions de l'Etat sous forme de prêts.)	
Fot. (Pieds.)	Meter. (Mètres.)	Fot. (Pieds.)	Meter. (Mètres.)	Fot. (Pieds.)	Meter. (Mètres.)					
120	35,62	24	7,13	10	2,97	1827—1844	5,382,181	2,565,000	—	Venern och Kattegat.
120	35,62	24	7,13	10	2,97	1809—1832	15,690,000	7,943,001	—	{ Venern, Viken, Vettern, Boren, Roxen, Asplången och Östersjön.
140	41,56	29	8,61	12	3,56	1806—1819	834,750	219,375	—	Mälaren och Östersjön.
150	44,53	32	9,50	12	3,56	1845—1850	1,106,265	300,000	—	Mälaren och Östersjön.
120	35,62	24	7,13	7	2,08	1819—1830	1,500,000	1,170,000	—	Hjelmaren och Mälaren.
140	41,56	24	7,13	8,5	2,52	1855—1860	227,250	150,000	30,000	Eskilstuna stad och Mälaren.
{ 70 å 86 }	{ 20,78 å 25,53 }	18	5,34	{ 5 sjötrö- skeln 6 }	{ 1,48 1,78 }	1842—1860	4,257,260	1,543,000	450,000	Mälaren, Amäningen, Norra och Södra Barken.
100	29,69	14	4,16	6	1,78	1865—1869	1,449,265	249,750	971,200	{ Venern, Hjerterudssunden, Åkelången, Larsjön, Lelången, Stora Lee, Östra och Västra Silen.
110	32,65	14	4,16	7	2,08	1872—1874	43,861	20,000	—	Hjerterudssunden och Ånimmén (Dalsland).
125	37,10	26,1	7,75	10	2,97	1866—1870	371,000	187,200	—	Venern, Byelfven och Glafsforden.
98	29,10	16,5	4,90	5	1,48	1865—1871	1,293,822	437,500	462,500	{ Roxen, Jernlunden och Åsunden (Östergötland och Kalmar län).
72	21,38	25	7,42	6,5	1,93	1825	94,090	94,090	—	Östersjön och Garnsviken (Roslagen).
							32,249,744	14,878,916	1,913,700	
{ 130 110 }	{ 38,60 32,65 }	26 30	7,72 8,90	3,5 4,7	1,04 1,40	1858 1837	348,750	54,000	117,000	Sjön Lusten, Klarelfven och Venern.
70	20,78	12,5	3,71	4,5	1,34	1854	232,500	117,000	—	Daglösen, Aspen, Lungen och Borgsjön.
80	23,75	20	5,94	6,5	1,93	1850—1853	62,936	21,000	—	Alkvettern (Vermland).
80	23,75	14	4,16	5,5	1,63	1852—1853	42,975	—	25,000	Norra och Södra Hörken (Westmanland).
85	25,24	{ 15— 16 }	{ 4,45— 4,75 }	4,5	1,34	—	—	—	—	Forsa kyrksjö och sjöarne Dellen (Helsingland).
100	29,69	16	4,75	5	1,48	1864—1870	136,800	—	—	
							823,961	192,000	142,000	

kr., hvaraf anslag 240,000 kr. Sista ombyggnaden färdig år 1844; kostnad 3,141,345 kr., hvaraf anslag 2,250,000 kr. Anslag till bortsprängning af grundet Röda Berget

åren 1744—1753 af Polhem och son (dimensioner, 200 fot i längd, 32 fot i bredd och 10 fot i djup) för en summa af 510,000 kr. Anslag till sista ombyggnaden bevil-

intagen i sista ombyggnadskostnaden.

Kanaler och farleder (Canaux)

b) utan slussar

	Farledens hela längd. (Longueur totale.)			Den bearbetade delens längd. (Longueur de la partie artificielle de la voie.)			De förenade sjöarnes sammanlagda area i (Superficie totale des lacs mis en communication, en)	
	Mil. (Milles de Suède.)	Fot. (Pieds.)	Kilometer. (Kilomètres.)	Mil. (Milles.)	Fot. (Pieds.)	Kilometer. (Kilomètres.)	Qv.-mil. (Milles carrés de Suède.)	(Kilomètres carrés.)
a) Som stå i förbindelse med hafvet. (En relation avec la mer.)								
1:o Farleden till Luleå	—	27,000	8,016	—	4,000	1,187	—	—
2:o » » Piteå	—	31,500	9,352	—	3,000	0,891	—	—
3:o » på Indalselven	7	6,000	76,600	—	4,000	1,187	—	—
4:o » till Söderhamn	—	18,000	5,344	—	7,440	2,209	—	—
5:o » » Gefle	1	—	10,688	—	3,400	1,009	—	—
6:o » » Upsala	5	4,000	54,628	—	26,900	7,986	—	—
7:o » på Örsunds å	1	30,000	19,595	—	21,000	6,235	—	—
8:o » till Enköping	—	12,800	3,800	—	12,800	3,800	—	—
9:o » » Köping	—	11,000	3,266	—	11,000	3,266	—	—
10:o » på Arboga å	1	18,000	16,033	—	16,000	4,750	—	—
11:o Ålkistans kanal	—	9,800	2,911	—	700	0,208	—	—
12:o Pålsundet	—	3,000	0,891	—	3,000	0,891	—	—
13:o Farleden till Nyköping	—	27,000	8,016	—	2,000	0,594	—	—
14:o » » Norrköping	1	3,000	11,579	1	3,000	11,579	—	—
15:o » » Gamleby	2	—	21,377	—	1,000	0,297	—	—
16:o » » Vestervik	—	27,000	8,016	—	2,000	0,594	—	—
17:o » » Mönsterås	—	24,500	7,274	—	2,400	0,713	—	—
18:o » på Nettraby å	—	6,000	1,781	—	2,000	0,594	—	—
19:o » » Rottne å	—	13,000	3,860	—	13,000	3,860	—	—
20:o » till Kristianstad	2	25,000	28,799	—	9,100	2,702	—	—
21:o » på Rönne å	3	—	32,065	—	9,000	2,672	—	—
22:o » till Uddevalla	—	14,000	4,157	—	1,000	0,297	—	—
Summa	31	22,600	338,048	5	1,740	57,521	—	—
b) Som ej stå i förbindelse med hafvet. (Sans relation avec la mer.)								
23:o Farleden på Frykensjöarne	7	—	74,819	—	2,100	0,623	0,836	95,506
24:o » » Råppe—Helga—Tofta kanal	1	27,000	18,704	—	5,540	1,645	0,438	50,038
Summa	8	27,000	93,523	—	7,640	2,267	1,274	145,544
c) Som förkorta afståndet mellan förut sammanbundne vatten. (Abrégeant les distances entre des eaux déjà reliées entre elles.)								
25:o Hernösands kanal	—	2,300	0,683	—	2,300	0,683	—	—
26:o Vaddö kanal	—	20,500	6,086	—	16,800	4,988	—	—
27:o Kodjupet	—	150	0,044	—	150	0,045	—	—
28:o Kolströmmen—Lillströmmen (Strömma kanal)	—	31,500	9,352	—	6,000	1,781	—	—
29:o Karlbergs kanal	—	1,300	0,386	—	1,300	0,386	—	—
30:o Djurgårds kanal	—	6,000	1,781	—	1,950	0,579	—	—
31:o Dragets kanal	—	750	0,223	—	750	0,223	—	—
32:o Gränsö kanal	—	omkr. 1,500	0,445	—	1,500	0,445	—	—
33:o Farleden innanför Hjertön	—	—	—	—	—	—	—	—
34:o Albrektsunds kanal	—	5,100	1,514	—	5,100	1,514	—	—
35:o Aspholmens farled	—	9,000	2,672	—	1,700	0,504	—	—
Summa	2	6,100	23,186	1	1,550	11,148	—	—

voies navigables).

(sans écluses).

Djup under l. v. y. (Profondeur au-dessous de la hauteur minima.)		Farledens bottenbredd. (Largeur de fond.)		Byggnadsåren. (Années de construction.)	S u m m a. (Total)			Medelst kanal sammanbundne sjöar eller kanaliserade vattendrag. (Mers ou lacs reliés par des canaux ou par des cours d'eau canalisés.)
Fot. (Pieds.)	Meter. (Mètres.)	Fot. (Pieds.)	Meter. (Mètres.)		Anläggningskostnad. (Frais de construction.)	Anslag. (Subventions à fonds perdus.)	Lån. (Subventions de l'Etat sous forme de prêts.)	
20	5,94	80	23,76	{1851—1857}	71,275	27,000	15,000	Klingerfjärden—Utanede by. Lårsta viken, Alsta sjön till Nysätra bro (Mälaren). Brunnsviken—Lilla Värtan (Stockholms skärgård). Mörkönen och fasta landet (Stockholms skärgård). Stegeholms kanal. Karlskrona och Nettraby (Östersjön). Ronneby köping (Östersjön). Hernestads kanal (Åhus—Kristianstad). Engelholm och Sönnarslöf (Skelderviken). Ellösefjärden och Koljöfjärden (Uddevalle skärgård genom Malösund och Björnsund). Öfre, Mellersta och Nedre Fryken. Helgasjön och Toftasjön. Ortalaviken och Östersjön. {Trälhafvet och Norra Vaxholmsfjärden (Stockholms skärgård). Baggensfjärden o. Grisslingsfjärden (Stockholms skärgård). Karlbergssjön—Ulfsundasjön (Mälaren). Djurgårdsbrunnsviken—Lilla Värtan (Östersjön). Järflotta-ön och fasta landet (Stockholms skärgård). Vesterviks yttre hamn Gudingefjärden. Klädesholmen och Kyrksund (Marstrands skärgård). Marstrands skärgård. Lurö skärgård i Venern.
13	3,86	—	—	{1866—1867}	48,000	26,000	—	
4,5	1,34	—	—	1861—1863	31,000	31,000	—	
8	2,38	50	14,84	1865—1867	35,240	7,500	15,000	
22	6,53	100	29,69	1852	144,752	57,315	60,000	
8	2,38	45	13,36	1845—1850	122,984	111,954	—	
7	2,08	20	5,94	{1822—1828}	92,300	56,500	—	
8	2,38	10	2,97	{1841—1857}	25,500	18,000	—	
10	2,97	40	11,88	{1845—1847}	109,770	91,320	15,000	
9,5	2,82	60	17,81	1874	109,770	91,320	15,000	
7	2,08	—	—	{1833—1836}	34,208	7,000	—	
10	2,97	30	8,91	1837	11,486	8,000	—	
11	3,27	70	20,78	{1854—1857}	34,500	11,500	—	
14,5	4,31	70	20,78	{1827—1830}	161,916	103,965	—	
15	4,45	32	9,50	{1854—1857}	16,500	11,000	—	
15	4,45	60	17,81	{1853—1854}	45,450	6,800	22,500	
7	2,08	50	14,84	1858—1860	18,380	12,000	—	
3,5	1,04	12—20	3,56—5,94	1866—1867	3,940	1,000	—	
7	2,08	—	—	1861—1863	22,450	—	10,000	
2	0,59	32	9,50	1854—1857	31,871	20,000	—	
3	0,89	50	14,84	1854—1862	33,255	21,000	—	
20	5,94	80	23,75	1874—1875	208,134	104,067	—	
					1,412,681	824,241	152,500	
5	1,48	—	—	1852	12,330	6,165	4,500	
3,5	1,04	30	8,91	1870	51,000	33,000	—	
					63,330	39,165	4,500	
12	3,56	30	8,91	1851—1854	75,000	50,000	—	
8	2,38	20	5,94	1820—1832	638,434	638,434	—	
17	5,05	450	133,61	1842—1845	69,699	69,699	—	
4	1,18	40	11,88	{1832—1833}	16,050	16,050	—	
11	3,27	20	5,94	{1862—1863}	70,940	24,790	—	
4	1,19	—	—	1863—1864	76,467	76,467	—	
8	2,38	20	5,94	1832—1834	17,250	17,250	—	
5	1,48	8	2,38	1853—1854	12,060	11,000	—	
12	3,56	50	14,84	1873—1874	5,282	4,000	—	
6	1,78	22	6,53	{1871—1872}	43,046	40,178	—	
13,7	4,07	150	44,54	{1842—1844}	24,625	24,600	—	
				{1858—1860}	1,048,853	972,468	—	
				1863—1867				

Innehållsförteckning.

	Sid.
<i>Underdånig berättelse.</i>	
Statsbidrag beviljade för år 1878 till:	
Väganläggningar och vägförbättringar.....	4.
Bro- och hamnbyggnader samt vattenkommunikationer.....	5.
Sjösänkningar och andra vattenaftappningsföretag.....	7.
Till enskilda jernvägar under år 1878 utbetalade lånebelopp.....	8.
Diverse arbeten tilldelade lån eller anslag från Handels- och Sjöfartsfonden.....	9.
Redogörelse för de under Styrelsens för Allmänna Väg- och Vattenbyggnader direkta förvaltning under år 1878 ställda medel.....	10.
Inspektioner å jernvägar.....	12.
Koncessionerade jernvägar år 1878.....	23.
Inspektioner å vägarbeten d:o.....	24.
Godkände vägarbeten d:o.....	29.
Inspektioner å vattenaftappningsarbeten d:o.....	29.
Godkände vattenaftappningsarbeten d:o.....	39.
Inspektioner å hamnarbeten d:o.....	40.
Godkände hamnarbeten d:o.....	46.
Inspektioner å dockbyggnader och upphalningsbäddar.....	47.
D:o å brobyggnader.....	47.
D:o å kanaler och farleder.....	48.

Bilagor.

I. Omlagda, förbättrade eller nyanlagda vägar, som från och med 1841 till och med 1878 åtnjutit statsunderstöd.....	54.
II. Beräknad medelkostnad för en fot omlagd eller nyanlagd väg under senast förflutna sex åren.....	55.
III. Vattenaftappningar, som från och med 1841 till och med 1878 åtnjutit statsunderstöd.....	56.
IV. Summarisk öfversigt öfver till vattenaftappningsföretag åren 1841—1878 tilldelade lån och anslag.....	56.
V. Beräknad medelkostnad för en kvadratfot förbättrad eller nyvunnen jord under senast förflutna sex åren.....	57.
VI. Sammandrag af totalbeloppen af de statsunderstöd, som åren 1841—1878 beviljats såsom dels anslag dels lån till under Styrelsens för Allmänna Väg- och Vattenbyggnader kontroll stående arbeten.....	57.
VII. Enskilda jernvägar, som till 1878 års utgång erhållit tillstånd att öppnas för allmän trafik.....	58.
VIII. Koncessionerade enskilda lokomotivbanor, dels under byggnad, dels ännu icke påbörjade vid 1878 års slut.....	61.
IX. Jernvägar, som i följd af nyare jernvägsanläggningar upphört.....	63.

Table des matières.

	Page.
<i>Rapport au Roi.</i>	
Subventions accordées en 1878 par l'Etat pour:	
Constructions et améliorations de routes.....	4.
Constructions de ponts et de ports et communications par eau.....	5.
Abaissemens de niveau et autres travaux de dessèchement.....	7.
Prêts accordés en 1878 pour subventions de chemins de fer privés.....	8.
Subventions obtenues du Fonds du commerce et de la navigation.....	9.
Compte-rendu des deniers placés en 1878 sous la disposition directe de l'Administration des ponts et chaussées.....	10.
Inspections de voies ferrées.....	12.
Constructions de lignes concessionnées en 1878.....	23.
Inspections de travaux de routes en id.....	24.
Travaux de route approuvés en id. après inspection.....	29.
Inspections de travaux de dessèchement en id.....	29.
Travaux d'id. approuvés en id. après inspection.....	39.
Inspections de constructions de ports en 1878.....	40.
Constructions de ports approuvées en id. après inspection.....	46.
Inspections de constructions de bassins de radoub et de cales sèches en id.....	47.
Inspections de constructions de ponts en id.....	47.
Inspections de canaux et de voies navigables en id.....	48.

Annexes.

I. Rectifications, améliorations et constructions de routes avec subventions de l'Etat depuis 1841 jusqu'en 1878 inclusivement.....	54.
II. Coût moyen par pied des routes construites ou réparées pendant les six dernières années.....	55.
III. Dessèchemens de toute nature exécutés avec des subventions de l'Etat depuis 1841 jusqu'en 1878 inclusivement.....	56.
IV. Relevé sommaire des subventions accordées sous forme de prêts et d'allocations à fonds perdus pour dessèchement de lacs et de marais.....	56.
V. Coût moyen par corde carrée des terrains améliorés ou exondés pendant les 6 dernières années.....	57.
VI. Récapitulation des totaux des allocations ainsi que des subventions de l'Etat sous forme de prêts accordés dans la période de 1841—1878 pour les travaux soumis au contrôle de l'Administration des ponts et chaussées.....	57.
VII. Lignes privées ouvertes au trafic après autorisation jusqu'en 1878 inclusivement.....	58.
VIII. Lignes privées concessionnées, pour locomotives, tant en construction que non commencées à la fin de l'année 1878.....	61.
IX. Lignes supprimées par suite de la construction de lignes plus récentes.....	63.

	Sid.		Page.
X. Förteckning å enskilda lokomotivbanor, för hvilka, anlagda å egen mark, ej begärts någon koncession.....	63.	X. Liste des lignes privées pour locomotive pour lesquelles il n'a pas été demandé de concession par le fait qu'elles ont été établies sur le terrain des propriétaires.....	63.
XI. Öfversigt af koncessionerade och okoncessionerade jernbanor med hänsyn till spårvidden, längd i mil, samt de koncessionerade banorna tilldelade statsunderstöd och tillhörande rullande materiel.....	64.	XI. Relevé général des lignes ferrées concessionnées ou non par rapport à la largeur de voie, à la longueur en milles, et, pour ce qui concerne les lignes concessionnées, par rapport aux subventions l'Etat et au matériel roulant ...	64.
XII. Öfversigt af Sveriges jernvägar vid 1878 års utgång.....	65.	XII. Aperçu général des lignes ferrées de la Suède à la fin de l'année 1878.....	65.
XIII. Kanaler och farleder med slussar.....	66.	XIII. Canaux et voies navigables avec écluses.....	66.
XIV. D:o d:o utan d:o.....	68.	XIV. Id. id. id. sans écluses.....	68.
